

ପ୍ରତିଷ୍ଠାତା - ରାମକୃଷ୍ଣ ନନ୍ଦ

ଉପଦେଷ୍ଟାମଣ୍ଡଳୀ

ଶ୍ରୀ ସହଦେବ ସାହୁ
ଡାକ୍ତର ନିତ୍ୟାନନ୍ଦ ସ୍ୱାଇଁ
ଇଂ ପ୍ରଭାତ କୁମାର ନନ୍ଦ

ସମ୍ପାଦିକା

ଅନସୂୟା ନନ୍ଦ

୬୫ ବର୍ଷ, ଚତୁର୍ଥ ସଂଖ୍ୟା
ନଭେମ୍ବର, ୨୦୧୫
ବାର୍ଷିକ ମୂଲ୍ୟ--୧୨୦ ଟଙ୍କା
ପ୍ରତିଖଣ୍ଡ-- ୧୫ ଟଙ୍କା

ଯୋଗାଯୋଗ

ତଳତେଲେଙ୍ଗା ବଜାର,

କଟକ-୭୫୩୦୦୯

ଦୂରଭାଷ : ୯୮୭୧୦୭୪୮୯୧,

୨୪୨୨୫୯୭, ୨୪୨୦୦୭୫

email :

nandaanasuya@hotmail.com

www.odisha publication.com

ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ବିଭାଗର ଲେଖକ--

ଡ. ଶୁଭେନ୍ଦ୍ରମୋହନ ଶ୍ରୀଚନ୍ଦନ ସିଂହ,

ଇଂ ପ୍ରଭାତ କୁମାର ନନ୍ଦ

ଗଳ୍ପ ଓ କାବ୍ୟ

କୁହୁକ ମୁଦି	ସୁଭାଷ ଚନ୍ଦ୍ର ମହାନ୍ତି	୫
ମିଛୁଆ ରାଧୁଆ	ରବୀନ୍ଦ୍ର ନାଥ ମାଝି	୧୧
ବାଇଗଣ ଭରତାର ମଜା	ନଗେନ୍ଦ୍ରନାଥ ପଟ୍ଟନାୟକ	୧୨
ଧୂପକାଠି	ସୁରେଶ କୁମାର ପଣ୍ଡା	୧୯
କୃପଣ କେଶିୟା	ଚନ୍ଦ୍ରିକା ପଣ୍ଡା	୨୧
ଜନଶ୍ରୁତି - ଆମର ତଗତମାଳି	ଅନ୍ତର୍ଯ୍ୟାମୀ ଲେଙ୍କା	୨୭
ଜେଜେଙ୍କ କୁନି ଲିନାମା	କୁମାରୀ ସୁଚିତ୍ରା ସାହୁ	୩୨
ବୁଦ୍ଧିମତୀ ମହାରାଣୀ	ଶିବ ମିଶ୍ର	୩୯
ସୁନି ଓ ମୟୂର ପକ୍ଷୀ	ଡକ୍ଟର ରାଧାମାଧବ ରଥ	୪୧
ଦୁର୍ଯ୍ୟୋଗରୁ ସୁଯୋଗ	ଯୁଗଳ କିଶୋର ଷଡ଼ଙ୍ଗୀ	୪୫
ନିଜକୁ ନିଜେ ସାହାଯ୍ୟ	ଡାକ୍ତର ନିତ୍ୟାନନ୍ଦ ସ୍ୱାଇଁ	୪୭

କବିତା

ମୁଦି	ଅଜୟ କୁମାର ପଟ୍ଟନାୟକ	୧୦
ମାଆଙ୍କର ମିଛ କଥା	୧୮
ଶୀତ : ପଶୁପକ୍ଷୀଙ୍କ ଗୀତ	ବାସୁଦେବ ଥାକୋଇ	୨୩
ହସି ହସି ମୁହଁ ଯାଏ ଗଡ଼ି	ନଟବର ସାହୁ	୩୧
ମାଆ ଆଗମନୀ	ପ୍ରମୋଦା ଦାସ	୩୯
କିଏ କହି ପାରିବ	ମାଧବାନନ୍ଦ ପଣ୍ଡା	୪୩
ଲକ୍ଷ୍ୟପ୍ରାପ୍ତିର ଉପାୟ	ଲକ୍ଷ୍ମୀପ୍ରିୟା ଦାସ	୪୪
ବାଘମାମୁ ଗଲା ସହର	ଡାକ୍ତର ଅଶୋକ କୁମାର ସେଠୀ	୫୦

ଭ୍ରମଣ କାହାଣୀ

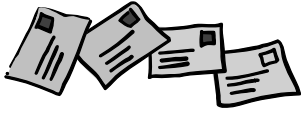
ଜୟ ବିଜ୍ଞାନର ଜୟ (୨)	ଉମାକାନ୍ତ ମହାନ୍ତି	୧୪
----------------------	------------------	----

ଜ୍ଞାନ-ବିଜ୍ଞାନ

ଭାରତର ମଙ୍ଗଳ ଅଭିଯାନ	ନିକୁଞ୍ଜ ବିହାରୀ ସାହୁ	୨୪
ମ୍ୟାଲେରିଆ	ଡାକ୍ତର ସଚ୍ଚିଦାନନ୍ଦ ଶତପଥୀ	୩୫

ମନୋରଞ୍ଜନ

ସାଧାରଣଜ୍ଞାନ ପରୀକ୍ଷା	ଜ୍ୟୋତିର୍ଚନ୍ଦନ ବିଶ୍ୱାଳ	୧୭
ଲେଖନୀର ପାଠଶାଳା	ରାମକୃଷ୍ଣ ନନ୍ଦ	୧୩
ଚିତ୍ର ଓ ମଞ୍ଚ	କାଞ୍ଚନାରାୟଣ ମହାନ୍ତି	୪୯
ଶବ୍ଦଧାତୁ	ପ୍ରିୟଦର୍ଶୀ ଶତପଥୀ	୫୩

ଆମ ଚିଠି ମୁଣିରୁ

ମଉଦା, ଭଦ୍ରକରୁ ବଂଶୀଧର ଖୁଣ୍ଟିଆ— ଏ ପରିଣତ ବୟସରେ ସଂସାର ଦେଖିଲେ ଦୀର୍ଘ ବର୍ଷ ତଳେ ଉଚ୍ଚ ବିଦ୍ୟାଳୟରେ ପଢୁଥିବା କଥା ମୋର ମନେପଡ଼େ । ସେତେବେଳେ ମୋର କଅଁଳ ମନରେ ‘ସଂସାର’ ଯେଉଁ ପ୍ରଭାବ ପକାଇଥିଲା, ତା’ର ଫଳ ପରବର୍ତ୍ତୀ ଜୀବନରେ ପାଇଲି । ଆଜି ମୁଁ ପୂଜ୍ୟ ରାମକୃଷ୍ଣ ନନ୍ଦ ଓ ‘ସଂସାର’ ପାଖରେ ରଣୀ ।

ଚିଠିଲାଗଡ଼, ବଲାଙ୍ଗୀରରୁ ବୃନ୍ଦାବନ କୁସାର—

ସଂସାରକୁ ଭଲ ପାଇ ହେଲି ଅନାଦର
ପ୍ରତି ପୃଷ୍ଠାରେ ତା’ ଛବି କେତେ ମନୋହର ।
ସ୍କୁଲ ପିଲା ଆମ କେତେ ଆଦରେ ପଢ଼ନ୍ତି
ନାନା ଛବି ଆସ ତହିଁ ହୋଇ ପଢ଼ନ୍ତି ପଢ଼ନ୍ତି ।
ନୀତିବାଣୀ ପୁଣି ଅନେକ କାହାଣୀ ତାହାର
ମନ କିଣି ନିଏ ସଦା ଆମ୍ଭମାନଙ୍କର ।
ସଂସାରରେ ସାର ଏହି ପ୍ରତିକା ‘ସଂସାର’
ତାହାକୁ ମୁଁ ଛାଡ଼ୁନାହିଁ ପଢ଼ି ବାରମ୍ବାର ।
ଅନାଦର କରୁ ପଛେ ସେହି ମୋ ସଂସାର
ପୁରି ରହିଅଛି ତହିଁ ଜ୍ଞାନର ଭଣ୍ଡାର ।

ଧର୍ମଶାଳାରୁ ନାରାୟଣ ଦତ୍ତ— ଏ ମାସ ସଂସାର ମୋର ହସ୍ତଗତ ହେଲା । ରାମକୃଷ୍ଣ ନନ୍ଦଙ୍କ ପ୍ରତିଷ୍ଠିତ ଏ ପତ୍ରିକାଟି ଓଡ଼ିଶାର ଶ୍ରେଷ୍ଠ ଶିଶୁପତ୍ରିକା । ପିଲାଙ୍କ ଜାଣିବା, ଶିଖିବା ଓ

ବୁଦ୍ଧି ବଢ଼ିବା ପାଇଁ ଏଥିରେ ଯେତେ ବିଭାଗ ରହିଛି, ତାହା ଅନ୍ୟ କେଉଁ ପତ୍ରିକାରେ ନାହିଁ ।

ଜବାହର ନବୋଦୟ ବିଦ୍ୟାଳୟ, ବିକ୍ରମପୁର, ଅନୁଗୋଳରୁ ପ୍ରଶାନ୍ତ କୁମାର ପାଢ଼ୀ— ଆମ ବିଦ୍ୟାଳୟ ପୁସ୍ତକାଗାରରେ ପିଲାଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ଏହି ପତ୍ରିକାଟି ଆଦୃତ ହୋଇପାରିଛି । ବିଭିନ୍ନ ବିଭାଗରେ ଭରପୁର ଏହାର ପ୍ରତିଟି ପୃଷ୍ଠା ଅନନ୍ୟ ।

ଚମ୍ପୁଆରୁ ରାସେଶ୍ଵର ମହାନ୍ତ— ଏ ସଂଖ୍ୟା ଶବ୍ଦଧାରାରେ ଏକାଧିକ ତ୍ରୁଟି ପରିଲକ୍ଷିତ ହେଲା ।

ସଂସାର ଶବ୍ଦଧାରା ନିୟମାବଳୀ

୧. ସୂଚନାରେ ଥିବା ବନ୍ଧନୀ ମଧ୍ୟରେ ଶବ୍ଦର ଅକ୍ଷର ସଂଖ୍ୟା ଦିଆଯାଇଛି ।

୨. ଦିଆଯାଇଥିବା ଚିତ୍ରରେ ଖାଲି ଘରଗୁଡ଼ିକ ପୂରଣ କରି ପଠାନ୍ତୁ । ଶୂନ୍ୟ ଘରେ ଗୋଟିଏ ମାତ୍ର ଅକ୍ଷର ବସିବ ।

୩. ଯେଉଁମାନେ ଶବ୍ଦଧାରା ପ୍ରସ୍ତୁତ କରି ପଠାଉଛନ୍ତି, ସେମାନେ ନିମ୍ନଲିଖିତ ନିୟମ ପ୍ରତି ଦୟାକରି ଦୃଷ୍ଟିଦେବେ ।
କ) ‘ବାମରୁ ଡାହାଣ’ ଧାଡ଼ିରେ ଅକ୍ଷର ବସାଉଥିଲାବେଳେ ପୁଣି ସେହି ଧାଡ଼ିରେ ସେହି ଗଡ଼ା ଶବ୍ଦଟିର ଶେଷ ଅକ୍ଷରକୁ ମିଶାଇ ଆଉ ଗୋଟିଏ ଶବ୍ଦ ଗଢ଼ନ୍ତୁ ନାହିଁ । ଉଦାହରଣ—

୧ । ସୁଦର୍ଶନ (୪), ୨ । ନରକ ।

ଖ) ଭୁଲ୍ ବନାନ ଥିବା ଶବ୍ଦ ଗଢ଼ନ୍ତୁ ନାହିଁ ।

ଗ) ଏକପ୍ରକାର ଅର୍ଥ ବୁଝାଉଥିବା ଦୁଇଟି ଶବ୍ଦ ଗଢ଼ନ୍ତୁ ନାହିଁ ।

ଘ) ଅଧିକ କ୍ଳୀଷ୍ଣ ଶବ୍ଦ ଓ ନାମବାଚକ ଶବ୍ଦ ଦିଅନ୍ତୁ ନାହିଁ ।

ସେପ୍ଟେମ୍ବର ମାସ ସଂସାରରେ ପ୍ରକାଶିତ ‘ଭାରତର ଜାତୀୟ ଗ୍ରନ୍ଥ’ ଶୀର୍ଷକ ଲେଖାକୁ ନେଇ କେତେକ ପାଠକ ମତ ପ୍ରକାଶ କରିଛନ୍ତି ଯେ ଆମ ସମ୍ବିଧାନ ଏ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଆମର ଜାତୀୟ ଗ୍ରନ୍ଥ ଭାବେ ସ୍ଵୀକୃତ ହୋଇନାହିଁ । କେବଳ ଆଲୋଚନା ମଧ୍ୟରେ ତାହା ସୀମିତ ରହିଛି ।

ଏ ମାସର ପ୍ରଚ୍ଛଦ-- ପୃଥିବୀର ସବୁଠାରୁ ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟଜନକ ଘଣ୍ଟା—ଏହି ଘଣ୍ଟାକୁ ଦେଖିଲେ ଯେ କେହି ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ହେବେ । ସେଥିପାଇଁ ପ୍ରତିଦିନ, ପ୍ରତି ମୁହୂର୍ତ୍ତରେ ଶହଶହ ପର୍ଯ୍ୟଟକ ଆସି ଏହାକୁ ଦେଖିବା ପାଇଁ ଏଠାରେ ଭିଡ଼ ଜମାଇଥା’ନ୍ତି । ଫଟୋ ଉଠାଇଥା’ନ୍ତି, ସ୍ତମ୍ଭାଭୂତ ମଧ୍ୟ ହୋଇଥା’ନ୍ତି । ଚେକୋସ୍ଲୋଭାକିଆ ରାଜଧାନୀରେ ଥିବା ଏହି ଘଣ୍ଟାର ନାମ ‘ପ୍ରେର୍ ଆଷ୍ଟ୍ରୋନୋମିକାଲ କ୍ଲକ୍’ । ଏହା ୬୦୦ ବର୍ଷର ଲୁକ୍କାୟିତ କାର୍ତ୍ତିକୁ ପ୍ରକାଶିତ କରିଛି । ଏବେ ମଧ୍ୟ ଏହାର ଘୂର୍ଣ୍ଣନ କୌଶଳ, ସମୟର ନିର୍ଭୁଲ ପରିପ୍ରକାଶ ସହ ଏଥିରେ ଥିବା ମୂର୍ତ୍ତି ଓ ଧର୍ମ ପ୍ରଚାରକମାନଙ୍କର ସମୂହ ଗତିଶୀଳତା ଦେଖିଲେ ଜଣାଯିବ ଯେ ଏଭଳି ଘଣ୍ଟା ପୃଥିବୀରେ ଆଉ କେଉଁଠି ନାହିଁ । ଏହା ମଧ୍ୟାୟୁଗର ଏକ ବିସ୍ମୟ ଭାବେ ବିଚାର କରାଯାଏ ।

କୁହୁକ ମୁଦି

ଶ୍ରୀ ସୁଭାଷ ଚନ୍ଦ୍ର ମହାନ୍ତି

ସତ୍ୟଜିତ୍ ନାମରେ ଜଣେ ସୌଦାଗର । ଦରିଆର
ଅକାତକାତ ପାଣିରେ ନାଆ ତା'ର ମେଲିଦିଏ । କେତେ
ଦେଶରେ ବୁଲେ । ବେପାର ବଣିଜ କରେ । ଧନଦୌଳତ
ନିଜ ଦେଶକୁ ବେହିଆଣେ । ସେ ଏତେ ଧନୀ ଯେ
ସୁନାଆଳିରେ ଖାଇ କ୍ଷୀରରେ ହାତ ଧୁଏ । କେଉଁଥିରେ
ବା ଈଶ୍ବର ତାକୁ ଉଶା କରିଛନ୍ତି ? ହେଲେ ମନଲାଖି
ଝିଅଟିଏ ମିଳି ନ ଥିବାରୁ ସେ ବିଭା ହୋଇ ନ ଥାଏ ।
ମନ ତା'ର ଧାରେ ଧାରେ ମରିଯାଏ ଦିନକୁ ଦିନ ।

ଦିନକର କଥା । ଅଗାଧ ସମୁଦ୍ର ଭିତରେ ନାଆ
ତା'ର ଭାସି ଭାସି ଯାଉଥାଏ । ସମୁଦ୍ର ନୀଳତରଙ୍ଗ
ଦୋଳିରେ ନାଆ ସହ ସତ୍ୟଜିତ୍ ମଧ୍ୟ ଝୁଲି ଝୁଲି
ଯାଉଥାଏ । ପବନରେ ଫରଫର ହୋଇ ଉଡୁଥାଏ,
ନାଆର ପତାକା । ମଥାର କେଶ ଫୁରଫୁର ହୋଇ
ଉଡୁଥାଏ । ମନଫୁଲାଣିଆ ଗାତ ଗାଇ ଗାଇ ଚାହିଁଥାଏ
ସୁନାଳ ଆକାଶକୁ । ଦେଖୁଥାଏ ସନ୍ଧ୍ୟାକାଳର ମନୋରମ
ଶୋଭା । ପଶ୍ଚିମ ଆକାଶରେ ସୂର୍ଯ୍ୟ ବୁଡ଼ି ଯାଉଥାଆନ୍ତି ।
ସାଧବବୋହୂର ନାଲି ଚୁକ୍ଚୁକୁ ଅଧର ପରି ପଶ୍ଚିମ ଆକାଶ
ଲାଲ୍ ରଙ୍ଗ ଧରିଛି । ପୂର୍ବ ଆକାଶରେ ଚନ୍ଦ୍ର ଉଠିବାର
ଉପକ୍ରମ କଲେଣି । ଏହି ସମୟରେ ସମୁଦ୍ର ଭିତରୁ
ଗୋଟିଏ ମାଛ ତେଜ୍ ପଡ଼ିଲା ନାଆ ଭିତରକୁ । ସତ୍ୟଜିତ୍
ପାଦ ପାଖରେ ପଡ଼ି ଛଟପଟ ହେବାକୁ ଲାଗିଲା । ପାଣି
ଭିତରକୁ ଯିବା ପାଇଁ ତାର ଅକଳନ ଚେଷ୍ଟା; କିନ୍ତୁ ଯିବାର
ଉପାୟ ନାହିଁ ।

ମାଛଟି ନାଟି, ନାଟି, ତେଜ୍ ସତ୍ୟଜିତର ପାଦ
ପାଖରେ ହାଲିଆ ହୋଇ ପଡ଼ିରହିଲା ।

ସତ୍ୟଜିତ ମନରେ ଅନେକ ଭାବନା..... ।

ମାଛଟି ପାଣିରେ ପହଁରି ଖେଳିଲା ବେଳେ
ପ୍ରକୃତରେ ତା' ମନରେ କେତେ ଆନନ୍ଦ । ପାଣିରୁ
ଉଠିଆସି ସେ କେତେ ବିକଳ ହେଉଛି ! ସତରେ
ପରାଧୀନ ଅପେକ୍ଷା ମୁକ୍ତିର କି ଆନନ୍ଦ ! ମାଛର ଦୁଃଖ
ନିଜର ହୃଦୟ ଭିତରେ ସେ ଅନୁଭବ କଲା । ହାତରେ
ମାଛଟିକୁ ଧରି ସ୍ନେହରେ ଆଉଁସି ଦେଇ ପାଣି ଭିତରେ
ଛାଡ଼ିଦେଲା ।

ମୁକ୍ତି ପାଇ ମାଛଟି ପାଣିରେ ଚକ୍କର କାଟି ପହଁରି
ଖେଳିବାକୁ ଲାଗିଲା । ତା'ର ଖେଳ ଦେଖି ଆନନ୍ଦରେ
ବିଭୋର ହେଲା ସତ୍ୟଜିତ୍ । ପାଣିରେ ପହଁରି ପହଁରି
ମନ ଆନନ୍ଦରେ ମାଛଟି ଭାବିବାକୁ ଲାଗିଲା ସତ୍ୟଜିତ୍
ବିଷୟରେ । ପ୍ରକୃତରେ ସତ୍ୟଜିତ୍ କେତେ ଉଦାର । ତା'
ନ ହେଲେ ଏତେ ସୁନ୍ଦର ମାଛଟିଏ ପାଇ, ନ ଖାଇ
କ'ଣ ସହଜରେ କେହି ଛାଡ଼େ ? କୃତଜ୍ଞତାରେ ମଥା
ତା'ର ନଇଁଗଲା ସତ୍ୟଜିତ୍ ପାଖରେ । ସେ ମାଛ ମଧ୍ୟ
ଗୋଟିଏ ସାଧାରଣ ମାଛ ନ ଥିଲା, ସେ ଥିଲା
ମହ୍ୟରାଜାର କନ୍ୟା । ସେ ଚାହିଁଲେ ତା'ର ରୂପ ବଦଳାଇ
ପାରେ ।

ଶେଷରେ ସେ ମହ୍ୟକନ୍ୟାଟି ଗୋଟିଏ ସୁନ୍ଦର
ଝିଅ ରୂପ ଧରିଲା । ଅଷ୍ଟାଠାରୁ ଉପରକୁ ମନୁଷ୍ୟ ଓ
ଅଷ୍ଟାଠାରୁ ତଳକୁ ମାଛ ।

ମାଛର ଏ ରୂପ ଦେଖି ସତ୍ୟଜିତ୍ ଚମକି ପଡ଼ିଲା ।
ନିଜ ଆଖିକୁ ସେ ଏ କଥା ବିଶ୍ବାସ କରିପାରିଲା ନାହିଁ ।
ସେ କନ୍ୟାର ରୂପ ଦେଖି ବିଭୋର ହୋଇଗଲା ।
ଶେଷରେ ସେ ପାଟିକରି କହିଲା— ତୁମେ କିଏ ?

ଆଡ଼େ ଏକ-ଲକ୍ଷରେ ଚାହିଁ ରହି
ସେ ମହ୍ୟକନ୍ୟା କଥା ଭାବିବାକୁ
ଲାଗିଲା । ମୁଦିଟିକୁ ହାତରେ ଧରି
ଏପାଖ ସେପାଖ କରୁଥାଏ ।

ନାଆ ଚାଲିଛି । ଭାସି ଭାସି
ଯାଇ ଗୋଟିଏ ଦେଶରେ ଲାଗିଲା ।
ସତ୍ୟଜିତ୍ ନାଆରୁ ଓହ୍ଲାଇ କୁଳକୁ
ଯାଇଛି କି ନାହିଁ, ଜଣେ ସିପାହୀ ଆସି
ତାଙ୍କ ଆଗରେ ପହଞ୍ଚି ତାଙ୍କଠାରୁ ସେ

ସତ୍ୟଜିତ୍ ଏ ପ୍ରକାର ପ୍ରଶ୍ନ ଶୁଣି କହିଲା, “ମୁଁ
କିଏ, ତୁମେ ମୋତେ ଦେଖି କ’ଣ କିଛି ଜାଣିପାରୁ
ନାହିଁ ? ପ୍ରକୃତରେ ତୁମେ ଦେବୀ ନା ମାନବୀ, ମୋତେ
କପଟ ନ କରି କୁହ ।”

ସତ୍ୟଜିତ୍‌ର ଏପରି କଥା ଶୁଣି ମହ୍ୟକନ୍ୟା ଖୁଲି
ଖୁଲି ହୋଇ ହସିଉଠିଲା । ହସରୁ ତୁନା ତୁନା ହାରାଖଣ୍ଡ
ଖସିପଡ଼ିଲା ସମୁଦ୍ର ଭିତରକୁ । ସେ ହସ ଭିତରେ ସେ
କହିଲା, “ମୁଁ ମହ୍ୟକନ୍ୟା ।” ଏହା ଶୁଣି ସତ୍ୟଜିତ୍‌ର
ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ଆହୁରି ବଢ଼ିଗଲା ।

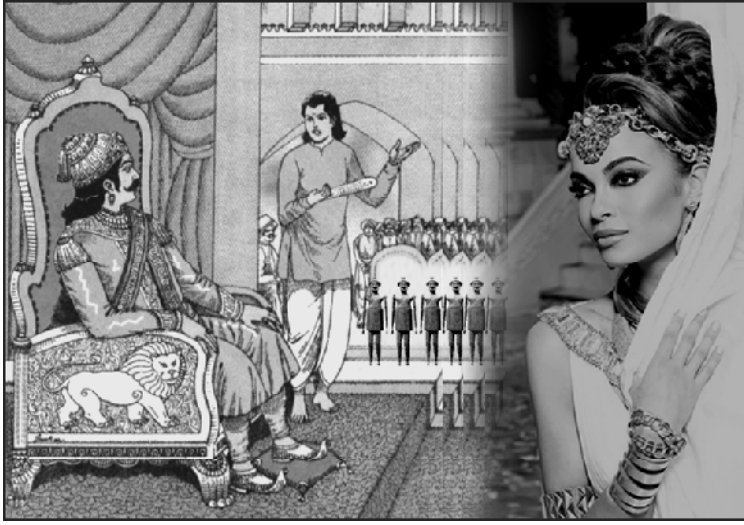
ମହ୍ୟକନ୍ୟା କହିଲା, “ହେ ସୌଦାଗର, ମୁଁ
କିଏ, ତୁମର ସେ କଥା ଜାଣିବା ଦରକାର ନାହିଁ । ହେଲେ
ତୁମେ ମୋର ବହୁତ ଉପକାର କରିଛ, ସେଥିପାଇଁ ମୁଁ
ତୁମ ଉପରେ ବଡ଼ ଖୁସି । ତୁମକୁ ଗୋଟିଏ କୁହୁକ ମୁଦି
ଦେଉଛି । ସେ ମୁଦି ତୁମର ବଡ଼ ଉପକାର କରିବ ।
ତୁମକୁ ଯଦି କେବେ କିଛି ବିପଦ ପଡ଼େ, ତେବେ ଏ
କୁହୁକ ମୁଦିର ସାହାଯ୍ୟ ଚାହିଁଲେ ସେ ବିପଦରୁ ଉଦ୍ଧାର
କରିବ ।” ମୁଦିଟି ନାଆ ଭିତରକୁ ପକାଇଦେଇ
ମହ୍ୟକନ୍ୟା ପାଣିରେ ବୁଡ଼ି କେଉଁଆଡ଼େ ଚାଲିଗଲା ।

ବଡ଼ ଚିନ୍ତାରେ ସତ୍ୟଜିତ୍ ବସିଗଲା । ନୀଳସମୁଦ୍ର

କିଏ, କାହିଁକି ଆସିଛନ୍ତି ସବୁକଥା ପଚାରି ବୁଝିଲା ।
ଶେଷରେ ସିପାହୀଜଣକ କହିଲା, “ଆମ ରାଜାଙ୍କର
ଗୋଟିଏ ଆଦେଶ ଅଛି । ଯେଉଁ ନୂଆ ଲୋକ ଏ
ଦେଶରେ ଆସି ପାଦ ଦିଏ, ସେ ପ୍ରଥମେ ରାଜାଙ୍କୁ ଦେଖା
କରିବ ଓ ରାଜଜେମାଙ୍କ ଆଦେଶ ମାନିବାକୁ ପଡ଼ିବ ।
ଯେ ତାଙ୍କ କଥା କରି ନ ପାରିବ, ମୁଣ୍ଡକାଟ ହେବ ଓ
ଯିଏ ଜେମା ଯାହା କହିବେ, କରିପାରିବ, ସେ ତାଙ୍କୁ
ବିଭା ହେବ ।”

ସତ୍ୟଜିତ୍ ବଡ଼ ଅତୁଆରେ ପଡ଼ିଗଲା । କ’ଣ
ଏବେ କରିବ ? ନ ଗଲେ ନ ହୁଏ । ଶେଷରେ ସିପାହୀ
ସାଙ୍ଗରେ ରାଜାଙ୍କ ପାଖକୁ ଗଲା । ରାଜା ସତ୍ୟଜିତ୍‌କୁ
ଦେଖି ତାଙ୍କ ବିଷୟରେ ସବୁକଥା ପଚାରି ବୁଝିଲେ ।
ଶେଷରେ ଜେମା ଆସି ପହଞ୍ଚିଲେ । ସେ ସତ୍ୟଜିତ୍‌କୁ
ଦେଖି ପ୍ରଥମେ ଭାରି ଖୁସି ହେଲେ । ତାଙ୍କ ବିଷୟରେ
ସବୁକଥା ଜାଣି କହିଲେ, “ସୌଦାଗର ! ମୋ ଉଆସରେ
ତୁମରି ଭଳି ଗୋଟିଏ ପଥର ମୂର୍ତ୍ତି ଗଢ଼ା ହେବା ଦରକାର ।
ତୁମେ ଗୋଟିଏ ମୂର୍ତ୍ତି ଗଢ଼ିଦେଇ ଯାଅ ।”

ବଡ଼ ଅତୁଆରେ ସେ ଏବେ ପଡ଼ିଲା । କିପରି
ମୂର୍ତ୍ତି ଗଢ଼ିବ ! ଏ କଥା ଚିନ୍ତା କରୁଥାଏ, ଜେମା କହିଲେ,

ଏ ପଥରେ ଗଢ଼ିଦେଲେ ମୁରତି
ତେବେ ସିନା ମୁହଁ ପାଇବି ମୁକତି ।”

ସତ୍ୟଜିତ୍ ଆଦେଶ ପାଇ ସଙ୍ଗେ
ସଙ୍ଗେ ମୁଦି ଭିତରୁ ଗୋଟିଏ ଲୋକ
ବାହାରି ପଥରକୁ ଧରିଲା । ସେ
ଯେମିତି ଛୁଇଁ ଦେଇଛି, ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ
ପଥର ଗୋଟିଏ କାଦୁଅ ପିଣ୍ଡୁଳା ପରି
ହୋଇଗଲା । ସହଜରେ ମୁର୍ତ୍ତିଟିଏ ଗଢ଼ି
ସେ ମୁଦି ଭିତରେ ପ୍ରବେଶ କଲା ।
ଏହା ଦେଖି ସତ୍ୟଜିତ୍ ମନ ଆନନ୍ଦରେ
ନାଚିଲା ।

“ପଥର ମୋ ଉଆସରେ ଅଛି । ତେଣୁ ଭାବିବାର କିଛି
ନାହିଁ । ଏହିପରି ମୋର ତିନୋଟି କଥା କରିବାକୁ
ପଡ଼ିବ ।”

ଜେମାଙ୍କ ଆଦେଶରେ ଦାସୀମାନେ ନେଇ
ସତ୍ୟଜିତ୍‌କୁ ପଥର ପାଖରେ ପହଞ୍ଚାଇଦେଲେ ।

ଶଶୁରଙ୍କୁ ଧ୍ୟାନ କରି ସତ୍ୟଜିତ୍ ନିହାଣ ଧରିଲା ।
ସେ ନିଶ୍ଚିତଭାବରେ ଜାଣିଲା ଯେ ତା’ର ମୁଣ୍ଡ କାଟ
ହେବ । ଜୀବନରେ କେବେ ପଥର କାମ କରିନି ସେ,
ଏବେ କିପରି କରିବ ? ସେ ଯେପରି ପଥର ହାଣିବାକୁ
ଆରମ୍ଭ କରି ଗୋଟିଏ ଚୋଟ ଦେଇଛି, ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ
ପଥର ଚିକ୍କାର କରିଉଠିଲା ଓ ଖଣ୍ଡିଆ ହୋଇଥିବା ଜାଗାରୁ
ଧାର ଧାର ରକ୍ତ ବହିଗଲା । ତାଟକା ହୋଇ ସେ ପଥରକୁ
ଚାହିଁ ରହିଥିଲା ସତ୍ୟଜିତ୍ । ଅଭୂତ ପଥର । ମନେ
ପଡ଼ିଗଲା ମହ୍ୟକନ୍ୟା କଥା । ହାତରେ ପିନ୍ଧିଥିବା ମୁଦିଟିକୁ
ଦେଖି ସେ କହିଲା—

“କୁହୁକ ମୁଦିରେ କୁହୁକ ମୁଦି
ଏଥକୁ ମୋହର ନ ଆସେ ବୁଦ୍ଧି

ମୁର୍ତ୍ତି ଗଢ଼ାହେବା ଖବର ପାଇ ଜେମା ଆସି
ଦେଖିଲେ ପ୍ରକୃତରେ ସୌଦାଗରର ଅବିକଳ ମୁର୍ତ୍ତିଟିଏ
ସେ ପଥରରେ ଗଢ଼ା ହୋଇଛି । ନିଜ ଆଖିକୁ ବିଶ୍ୱାସ
କରିପାରିଲେ ନାହିଁ ।

ତା’ପରେ ରାଜଜେମା କହିଲେ, “ଏଥର ତୁମେ
ମୋତେ ଗୋଟିଏ ହୀରାର ଚମ୍ପାଫୁଲ ଦିଅ, ଯାହା ଦେହରୁ
ଚମ୍ପାଫୁଲର ବାସ୍ନା ସବୁବେଳେ ବାହାରୁଥିବ । ସେ ଫୁଲ
କେବେ ମଉଲିବ ନାହିଁ କି ତା’ର ବାସ୍ନା ସରିବ ନାହିଁ ।”

ପୁଣି ଏକ ବିଷମ ପରୀକ୍ଷା । କ’ଣ ଏବେ କରିବ !
କୁହୁକ ମୁଦିକୁ ହୀରା ଚମ୍ପାଫୁଲ କଥା କହିଲା । କୁହୁକ
ମୁଦି ବା କେଉଁ କଥା କରି ନ ପାରିବ ! ଆଦେଶ ପାଇ
ତା’ ଦେହରୁ ଗୋଟିଏ ଚମ୍ପାଫୁଲ ଖସାଇଦେଲା । ତାହା
ଦେହରୁ ବାହାରୁଥିଲା ଚମ୍ପାଫୁଲର ବାସ୍ନା ।

ଏ ଖବର ଯାଇ ଜେମାଙ୍କ ପାଖରେ ପହଞ୍ଚିଲା ।
ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ଜେମା ଆସି ଦେଖିଲେ ସତକୁ ସତ
ସୌଦାଗର ହାତରେ ହୀରାର ଫୁଲ । ଚମ୍ପାଫୁଲର

ସତ୍ୟଜିତ୍ ଏବେ କ’ଣ କରିବ । ଜେମା
ସାମନାରେ ଅଛନ୍ତି, କିପରି ଅବା ମୁଦିକୁ କହିବେ । ମୁଦିକୁ
ନ କହିଲେ ସେ ଅବା କିପରି ଦେବ । ଶେଷରେ ଉପାୟ
ଚିନ୍ତା କରି ସତ୍ୟଜିତ କହିଲା, “ଏହି ଗୋଟେ କଥା ।
ମୋ ନାଆରେ ଏପରି କେତୋଟି ବଇଁଶି ଅଛି । ଗୋଟେ
କାହିଁକି, ମୁଁ ଯେତେବେଳେ ସମୁଦ୍ର ମଝିରେ ଏକା ଏକା
ଆସେ, ସେ ବଇଁଶି ବାଜେ ଓ ଗାତର ସ୍ବର ଶୁଣି ଶୁଣି ମୁଁ
ଦୁଃଖ ଭୁଲିଯାଏ । ଆପଣ ଏବେ ଉଆସକୁ ଫେରିଯା’ନ୍ତୁ,
ମୁଁ ସିପାହୀ ହାତରେ ଗୋଟିଏ ବଇଁଶି ପଠାଇଦେଇ ମୋ
ଦେଶକୁ ଫେରିଯିବି ।”

ଆସିଲା । ବଇଁଶୀ ଧରି ବାହାରକୁ ଆସିଲା । ବଇଁଶୀଟି
ଆପେ ଆପେ ମଧୁର ସ୍ଵରରେ ବାଜୁଥାଏ ।

ପ୍ରକୃତରେ ଯଦି ଜେମାଙ୍କର ଏତେ ପଣ ଥିଲା ବିଭା ହେବା ପାଇଁ, ସୌଦାଗରର ବା କାହିଁକି ପଣ ନ ରହିବ ! ସୌଦାଗରର ପଣ କଥା ଶୁଣି ରାଜା ନିଜେ ସମୁଦ୍ର କୂଳକୁ ଆସିଲେ । ସତ୍ୟଜିତଙ୍କୁ ତାଙ୍କ ପଣ କଥା ପଚାରିଲେ ।

ସୌଦାଗରର ଏପରି କଥା ଶୁଣି ରାଜା ଆହୁରି ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ହୋଇଗଲେ । କୌଣସି ଯୁବକ ପ୍ରଥମରୁ ପଣ ରକ୍ଷା କରିପାରନ୍ତି ନାହିଁ । ତେଣୁ ମୂର୍ଖ ଗଢ଼ିବାକୁ ଯାଇ ବିଫଳ ହେବାରୁ ରାଜା ସେହି ପଥର ଦେହରେ କଚାଡ଼ି ସେମାନଙ୍କୁ ମାରିଦିଅନ୍ତି । ତେଣୁ ପଥର ଖୋଳିବାକୁ ଗଲାବେଳେ ପଥର ଚିକ୍କାର କରିବା ଓ ରକ୍ତ ବାହାରିବା ଦେଖି ସୌଦାଗର ସତ୍ୟଜିତ ଠିକ୍ ବୁଝି ପାରିଥିଲା ।

ରାଜା ଏବେ କ’ଣ କରିବେ ! ଶେଷରେ କହିଲେ, “ମରିଯାଇଥିବା ଲୋକଙ୍କୁ ସେ ଏବେ କିପରି ବଞ୍ଚାଇବେ ?”

ଏହା ଶୁଣି ସତ୍ୟଜିତ୍ କହିଲା— “ବଞ୍ଚାଇ ପାରିବାର ଯାହାର ଶକ୍ତି ନାହିଁ, ମାରିବାର ଅଧିକାର କିଏ ଦେଲା ! ଆପଣ ଦେଶର ରାଜା ହୋଇପାରନ୍ତି, ତା’ବେଳି ଜୀବନ ଉପରେ ଆପଣଙ୍କର କି ଅଧିକାର ଅଛି । ଜୀବନକୁ ଯିଏ ସୃଷ୍ଟି କରିଛି, ଜୀବନକୁ ନେବାର ଅଧିକାର ତା’ରି ଅଛି । ତେବେ ଆପଣ ମୋତେ ଅନୁମତି ଦିଅନ୍ତୁ, ମୁଁ ସେମାନଙ୍କୁ ବଞ୍ଚାଇବି । ଯଦି ଜୀବନରେ ସେମାନଙ୍କୁ ବଞ୍ଚାଇପାରିବି, ତେବେ ମୁଁ ରାଜଜେମାଙ୍କୁ ବିଭା ହେବି ।”

ଏ କଥା ଶୁଣି ରାଜାଙ୍କ ମଥା ତଳକୁ ହୋଇଗଲା ।

ସତ୍ୟଜିତ୍ କଥା ଅନୁଯାୟୀ ତାଙ୍କୁ ଅନୁମତି ଦେଲେ ସେମାନଙ୍କୁ ବଞ୍ଚାଇବା ପାଇଁ ।

ସତ୍ୟଜିତ୍ କୁହୁକ ମୁଦିକୁ ସେମାନଙ୍କୁ ବଞ୍ଚାଇଦେବା ପାଇଁ ଅନୁରୋଧ କଲା । କୁହୁକ ମୁଦିର କୁହୁକରେ ସେ ପଥର ଦେହରୁ ଜଣକ ପରେ ଜଣେ ଯୁବକ ବାହାରିଆସି ସମୁଦ୍ର କୂଳରେ ପହଞ୍ଚିଲେ ।

ସମସ୍ତଙ୍କ ଉପସ୍ଥିତିରେ ସତ୍ୟଜିତ୍ ରାଜଜେମାଙ୍କୁ ବିଭା ହୋଇ ମନ ଆନନ୍ଦରେ ନିଜ ଦେଶକୁ ଫେରି-ଆସିଲା ।
କପିଳେଶ୍ୱର, ଯାଜପୁର

ଗୋଲାପ ଚାଷ : ଏକ ନିଶା

ଚେକିଂ ଦ ରୋଜ୍ : ‘ଏନ୍ ଆଡ୍ଭେଞ୍ଚର ଇନ୍ ଦ ଡ୍ରେନିସିଆନ୍ କଣ୍ଟ୍ରି ସାଇଡ୍’ ଗୋଟିଏ ମଜାଦାର ବହି । ଲେଖକଙ୍କ ଜଣେ ଇଟାଲୀୟ- ଆଷ୍ଟ୍ରିଆ ଡି ରୋବିଲ୍ଲାଙ୍କୁ ତହିଁରେ ସେ ଏକ ଭାରତୀୟ ଦମ୍ପତିଙ୍କ ସମ୍ପର୍କରେ ଅନେକ ତଥ୍ୟ ଦେଇ ପ୍ରଶଂସା କରିଛନ୍ତି ।

ଏ ଦମ୍ପତି ହେଲେ କୋଡାଇକେନାଲ ଅଧିବାସୀ ଏମ୍.ଏସ୍. ବୀରରାଘବନ୍ ଓ ତାଙ୍କ ସ୍ତ୍ରୀ ଗିରିଜା । ବୀର ରାଘବନ୍ ଥିଲେ ଜଣେ ଆଇ.ଏ.ଏସ୍ । ଛାଡ଼ିଦେଲେ ଚାକିରି । ତାଙ୍କର ଫୁଲ ପ୍ରତି ଥିଲା ଦୁର୍ବଳତା । ବିଶେଷ କରି ଗୋଲାପ ପ୍ରତି । ସେ ଦିଗରେ ମନଦେଲେ । ଭାରତର ବଣଜଙ୍ଗଲ ଖୋଜିଲେ । ପାହାଡ଼ୀ ଗୋଲାପ ଉପରେ ଗବେଷଣା କଲେ । କଲେ ସୁନ୍ଦର ବଗିଚାଟେ ଖାଲି ଗୋଲାପରେ । ପ୍ରକାଶ କଲେ ‘ଦି ଇଣ୍ଡିଆନ୍ ରୋଜ୍ ମାନ୍ୟୁଆଲ୍’ । ଗତ ତିରିଶ ବର୍ଷ ଧରି ଏ ପତ୍ରିକାଟି

ସେମାନେ ପ୍ରକାଶ କରି ଚାଲିଛନ୍ତି । କେବଳ ଗୋଲାପଫୁଲ ନେଇ ଗବେଷଣା ଓ ଗୋଲାପର ଉନ୍ନତ ଚାଷ ହେବ କେମିତି, ସେ ନେଇ ଲେଖା ।

ଗିରିଜା କହନ୍ତି, “ସାମ୍ରାଜୀ ନୁରଜାହାଁ ତାଙ୍କ ଗାଧୋଇବା କୁଣ୍ଡରେ ତେଲବୁନ୍ଦାଏ ଦେଖିବାରୁ ଗୋଲାପ ଅତର ହେଲା । ସେମାନେ ବ୍ରହ୍ମା, ବିଷ୍ଣୁ ନାମକ ଗୋଲାପ ସେମାନେ ସୃଷ୍ଟି କରି ଏକ ମିଥୁକୁ ଜନ୍ମ ଦେଇଛନ୍ତି । ମଣିପୁର ଓ ମିଆଁମାର ସୀମାରୁ ଆବିଷ୍କାର କରି ସବୁଠୁ ବଡ଼ ଗୋଲାପ ସେମାନେ ପୃଥିବୀକୁ ଭେଟି ଦେଇଛନ୍ତି - ରୋଜ କାଇଗାଣ୍ଡିଆ; ପୃଥିବୀର ବୃହତ୍ତମ ଗୋଲାପ । ଆମ ଜଳବାୟୁରେ କିଭଳି ଉନ୍ନତ ଗୋଲାପ ଚାଷ ହୋଇପାରିବ, ସେ ଲାଗି ନିରନ୍ତର ସେ ଦୃଢ଼ ଚେଷ୍ଟିତ । ଆମେରିକାବାସୀ ସେମାନଙ୍କୁ ‘ଦି ଗ୍ରେଟ୍ ରୋଜାରିଆନସ୍’ ପୁରସ୍କାର ଦେଇଛନ୍ତି ।

ଡ. ଶୁଭେଂଦ୍ରମୋହନ ଶ୍ରୀ
ଚନ୍ଦନ ସିଂହ, ୨୦୭, ହନୀ
ଅଜନା କଂପ୍ଲେକ୍ସ, ନାଗପୁର

ଅତି ପରିଚିତ ଗରିବଙ୍କ ମିତ
ନାମ ଅଟେ ମୋର ମୁକ୍ତି
ସମସ୍ତେ ଜାଣନ୍ତି ଭଲ ବି ପାଆନ୍ତି
ପିଲାଠାରୁ ବୁଢ଼ାବୁଢ଼ୀ ।
ମହାତମା ଗାନ୍ଧୀ କହିଲେ ମୁଁ କାଳେ
ଭାରତୀୟ ବିସ୍ମୃତ,
ଶୁଣିଲା ଦିନଠୁ ଛାତିଟି ମୋହର
ହୋଇଗଲା କୁଣ୍ଢେମୋଟ ।
ମୋହର ମହତ୍ତ୍ୱ ପାକୁଆମାନଙ୍କୁ
ଭଲ ଭାବେ ଥାଏ ଜଣା,
ମତେ ସିନା ଗେଲ କରିବେ ମାଡ଼ିରେ
ଖାଇ କି ପାରିବେ ଚଣା ?
ଏଇ ଓଡ଼ିଶାରେ କେତେକ ଜାଗାରେ
ଲୋକେ ଡାକୁଛନ୍ତି ‘ଭୂଜା’
ଅତି ଲୋକପ୍ରିୟ ହୋଇଥାଏ ଯଦି
ଥାଏ ମୁଁ ଗରମ ଭଜା ।
ମୟୂରଭଞ୍ଜ, ବାଲେଶ୍ୱର ପୁଣି
କଟକ ଓ କେଉଁଝର,
ମୁଖ୍ୟ ଜଳଖିଆ ପରି ହୁଏ ଖିଆ
ରହିଅଛି ମୋ ଆଦର ।

ଜବାହର ନବୋଦୟ ବିଦ୍ୟାଳୟ, ଏଫ୍.ସି.ଆଇ, ବିକ୍ରମପୁର,
ଅନଗୋଳ

ମିଛୁଆ ରାଧୁଆ

ଶ୍ରୀ ରବୀନ୍ଦ୍ର ନାଥ ମାଝୀ

ମିଛୁଆ ରାଧୁଆ ମିଛ କହି ଗାଁ ଲୋକଙ୍କୁ ସବୁବେଳେ ଠକିଛି । ଥରକୁଥର ଗାଁ ଲୋକେ ତା' କଥା ଶୁଣି ଗାଁ ଛାଡ଼ି ତା' ପାଖକୁ ଧାଇଁ ଛାଡ଼ି । ସବୁଥର ସେ ଗାଁ ଲୋକଙ୍କୁ ଦେଖୁ ହସିଛି । ତେଣୁ ଛେଳି ଜଗୁଥିବା ରାଧୁଆକୁ ଗାଁ ଲୋକେ ‘ମିଛୁଆ ରାଧୁଆ’ ବୋଲି ଡାକିଲେ । ଦୁନିଆଯାକ ଲୋକ ବି ମିଛୁଆ ରାଧୁଆ କହିଲେ ତାକୁ ହିଁ ଚିହ୍ନିଥିଲେ ।

ଜଣେ ରାଜାଙ୍କର ସୁନ୍ଦରୀ ଝିଅଟିଏ ଥିଲା । ତାକୁ ବାହା ହେବା ପାଇଁ ବୀର ଯୁବକମାନେ ଇଚ୍ଛା କରି ରାଜାଙ୍କୁ ପ୍ରସ୍ତାବ ଦେଲେ । ରାଜା କିନ୍ତୁ ଗୋଟିଏ ସର୍ତ୍ତ ରଖିଲେ— ଯିଏ ଲଗାତାର ୧୦୦ଟି ମିଛ କଥା ତାଙ୍କୁ ଶୁଣାଇପାରିବ, ତାକୁ ହିଁ ସେ ନିଜ ଝିଅକୁ ବିଭା କରାଇବେ, ନଚେତ୍ ମୁଣ୍ଡ କାଟ୍ ହେବ । ସର୍ତ୍ତକୁ ସମସ୍ତେ ପରିହାସ କଲେ । ମାତ୍ର ବହୁ ଧନୀ, ମାନୀ, ବୀର ଯୁବକ ମିଛ କହିବାକୁ ରାଜାଙ୍କ ଦରବାରରେ ଉପସ୍ଥିତ ହେଲେ । ସମସ୍ତେ ମିଛ କଥା କହିବା ଆରମ୍ଭ କଲେ ବି କେଉଁଠି ନାଁ କେଉଁଠି କିଛି କିଛି ସତକଥା କହି ପକେଇଲେ । ତେଣୁ ରାଜା ସେମାନଙ୍କର ମୁଣ୍ଡ କାଟ୍ କଲେ ।

ମିଛୁଆ ରାଧୁଆ ଏକଥା ଶୁଣିଲା । ମିଛ କହି ନ ପାରି ଜୀବନ ହାରୁଥିବା ଲୋକଙ୍କୁ ସେ ଥଟାମଜା କଲା । ନିଜେ ରାଜାଙ୍କ ଦରବାରରେ ପହଞ୍ଚିଲା । ଛେଳି ଜଗାଳି ଟୋକାଟାର ମୁଣ୍ଡରେ ଠେକା । ପିନ୍ଧିଛି ପୁରୁଣା ଲୁଗାଖଣ୍ଡେ । ତାକୁ ଦେଖି ସମସ୍ତେ ଠୋ ଠୋ ହସିଲେ । ମାତ୍ର ସେ କହିଲା, “ମୁଁ ୧୦୦ ମିଛ କହିପାରିବି ।” ରାଜା କହିଲେ, “ଦେଖ, ନ କହି ପାରିଲେ ଅନ୍ୟମାନଙ୍କ ପରି ମୁଣ୍ଡକାଟ୍ ହେବ ।”

ମିଛୁଆ ରାଧୁଆ ମିଛ କହିବା ଆରମ୍ଭ କଲା । ଗୋଟିକ ପରେ ଗୋଟିଏ ମିଛ । ମିଛଠୁ ବଳି ତାହା ମିଛ ଅନର୍ଚ୍ଚଳ କହିଯାଉଥାଏ ରାଧୁଆ । ସବାଶେଷକୁ ରାଧୁଆ ବାଡ଼ିତାରେ ମାଟିକୁ ଚାପି କହିଲା, “ମହାରାଜ ! ମୁଁ ଆପଣଙ୍କୁ ୧୦୦ ମିଛ କହିଦେଲି । ଏଥର ମୋତେ ଆପଣଙ୍କର ଝିଅ ସହ ବାହା କରେଇ ଦିଅନ୍ତୁ ।”

ରାଜା ମନ୍ତ୍ରୀଙ୍କୁ କହିଲେ, “ଏ ଟୋକା କେତେ ମିଛ କହିଛି ?”

ମନ୍ତ୍ରୀ କହିଲେ, “ଅନେଗତ ମିଛ କହିଛି ।”

ରାଜା କହିଲେ, “ତେବେ ତା’ର ମୁଣ୍ଡ କାଟ୍ ହେବ ।”

ରାଧୁଆ କହିଲା, “ମହାରାଜ ! ମୁଁ ସତ କହୁଛି, ଶହେ ମିଛ କହିଛି ।”

ରାଧୁଆ ଶହେ ମିଛ କହିଥିବା କଥା କ’ଣ ସତ ? ମନ୍ତ୍ରୀ ଅନେଗତ ବୋଲି ଗଣିଲେ କେମିତି ? ରାଧୁଆ ଶେଷକୁ କହିଲା— ମୁଁ ଶହେ ମିଛ କହିଛି, ଅନେଗତ ମିଛ କହି ସେ ଯେତେବେଳେ କହିଲା ଶହେ କହିଛି । ତାହା ବି ଥିଲା ଗୋଟିଏ ମିଛ । ତେଣୁ ଅନେଗତ ଓ ଶେଷ ମିଛ ମିଶି ୧୦୦ ମିଛ ହେଲା ।)

କବିତା ଭବନ, ପ୍ଲଟ୍ ନଂ- ୧୧୩/୩୩୯୫, ଜୟଦେବ
ବିହାର, ଭୁବନେଶ୍ୱର- ୧୩

ବାଇଗଣ ଭରତାର ମଜା

ଶ୍ରୀ ନଗେନ୍ଦ୍ରନାଥ ପଟ୍ଟନାୟକ

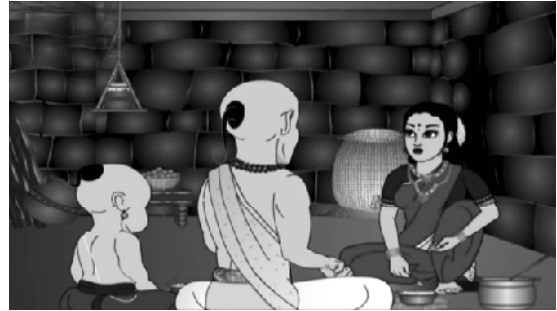
ଅନେକ ଦିନ ତଳର କଥା । ମହାରାଜା କୃଷ୍ଣଦେବ ରାୟଙ୍କର ସବୁଠୁ ପ୍ରିୟ ଖାଦ୍ୟ ଥିଲା ବାଇଗଣ ଭରତା । ଏଣୁ ସେ ନିଜ ବଗିଚାରେ ବହୁତ ବାଇଗଣ ଗଛ ଲଗାଇ ପ୍ରଚୁର ପରିମାଣରେ ବାଇଗଣ ଫଳାଉଥିଲେ ।

ଦିନକର କଥା । ରାଜକର୍ମଚାରୀମାନଙ୍କ ଲାଗି ସେ ଗୋଟିଏ ଭୋଜିର ଆୟୋଜନ କରିବାକୁ ଠିକ୍ କଲେ । ରାଜଦରବାରରେ ଉପସ୍ଥିତ ସଭିଙ୍କୁ ଏହି ଭୋଜିକୁ ଡକାଇଲେ । ରୋଷେୟାକୁ ବାଇଗଣ ଭରତା ଆଦେଶ ଦିଆଗଲା । ବାଇଗଣ ବେଣ୍ଟ ନରମ, ମୁଲାଇମ୍ ଥିବା ଯୋଗୁଁ ଭରତା ଭାରି ସ୍ବାଦିଷ୍ଟ ହୋଇଥାଏ । ବାଇଗଣ ଭରତାର ମଜା ଉଠାଇ ସାରିବା ପରେ ତେନାଲିରାମ ଘରକୁ ବାହୁଡ଼ି ପଡ଼ିଲା ଆଗରେ ଭରତା ବିଷୟରେ ବେଣ୍ଟ ଚାରିଫ୍ କରିବାକୁ ଲାଗିଲେ । ଏ କଥା ଶୁଣି ତାଙ୍କ ପତ୍ନୀ ତାକୁ ଚାଖୁବାକୁ ଅଡ଼ି ବସି କହିଲେ— ମୁଁ ସେଇ ବାଇଗଣ ଭରତା ଖାଇବି । ଯେତେ ବୁଝାଇବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କଲେ ବି ବୁଝିବାକୁ ନାରାଜ । କ’ଣ ଅବା କରିବେ ?

ତା’ପରେ ମୁହଁ

ଖୋଲି କହିଲେ—ଏ କାମ ତ ଭାରି ବିପଜ୍ଜନକ । ମହାରାଜା ଜାଣିଲେ ମୁଁ ବିପଦରେ ପଡ଼ିଯିବି । ହେଲେ ପତ୍ନୀ ତାଙ୍କର ଜିଦ୍ରେ ଅଟଳ । କ’ଣ କରିବି, କ’ଣ କରିବି ଭାବି ହଠାତ୍ ସେ ତୁମ୍ଭତାପ୍ତ ଯାଇ ମହାରାଜାଙ୍କ ବାଇଗଣ ବଗିଚାରୁ କିଛି ବାଇଗଣ ତୋଳି ଆଣିଲେ । ତହିଁ ପତ୍ନୀ ବାଇଗଣ ଭରତା ତିଆରି କଲେ ଆଉ ଛ’ବରଷର ସାନ ପୁଅଟିକୁ ବି ଖୁଆଇଲେ । କମ୍ ବୟସର କାରଣ ହେତୁ ପିଲାଟିର ହେତୁ ଆସି ନ ଥାଏ । କ’ଣ ନା କ’ଣ କାହା ଆଗରେ କହିଦେଲେ କଥା ସେଇଠି ସରିଗଲା । ସବୁ କଥା ପଦାରେ ପଡ଼ିଯିବ । ପତ୍ନୀ କିନ୍ତୁ ଭାରି ଜିଦ୍‌ଖୋର । ଟିକି ଛୁଆଟିକୁ ସେ କଲେବଲେ କୌଶଳେ ପେଟ ଭରି ବାଇଗଣ ଭରତା ଖୁଆଇଲେ ।

ଏଥର ତେନାଲିରାମ ଭାବିଲେ—ଏମିତି କିଛି କରାଯିବା ଦରକାର, ଯେମିତି ପିଲାଟିକୁ ସେ ବାବଦରେ ପଚାରିଲେ ବି କିଛି କଥା ପଦାକୁ ଆସିବ ନାହିଁ । ରାତି ସମୟ । ହଠାତ୍ ସେ ଛାତ ଉପରକୁ ଯାଇ ସେଠାରେ ଶୋଇଥିବା ପୁଅ ଉପରେ ବାଲ୍‌ଟି ଭରି ପାଣି ଢଳିଦେଲେ । ପାଣି ଦେହ ଉପରେ ପଡ଼ିବା ମାତ୍ରେ ପିଲାଟି ହଡ଼ବଡ଼ ହୋଇ ନିଦରୁ ଉଠି ପଡ଼ିଲା । ତା’ପରେ ତେନାଲିରାମ କହିଲେ, “ପୁଅ, ଏଇ ଦେଖୁନୁ ଖୁବ୍ ଜୋର୍‌ରେ ବର୍ଷା ହେଉଛି । ବେଗେ ତଳକୁ ଯାଇ ତୁ ଶୋଇପଡ଼ ।” ତହିଁ ପିଲାଟି ଚଟ୍‌ପଟ୍ ତଳକୁ ଯାଇ

ଶୋଇପଡ଼ିଲା । ତେଣେ ମହାରାଜ ତାଙ୍କ ବଗିଚାରୁ ବାଇଗଣ ଚୋରି କଥା ଜାଣିବାକୁ ପାଇଲେ । ଘୋଷଣା କଲେ— ଯିଏ ସେଇ ବାଇଗଣ ଚୋରକୁ ଧରାଇ ମୋ ସାମନାରେ ହାଜର କରାଇବ, ତାକୁ ମୁଁ ପୁରସ୍କାର ଦେବି । ପ୍ରଧାନମନ୍ତ୍ରୀଙ୍କର ତେନାଲିରାମ ଉପରେ ସନ୍ଦେହ ଉପୁଜିଲା । ମହାରାଜ କହିଲେ—ତେନାଲିରାମ ଭାରି ଚାଲାକ୍ । ଏଇନା ତାକୁ ଯଦି ପଚରାଯାଏ, ସିଏ କିଛି ନା କିଛି ଆଳ ଦେଖାଇ କଥାଟାକୁ ଏଡ଼େଇଦେବ । ତେବେ ଏଇନେ ତା ସାନପୁଅକୁ ପଚରାଯାଉ । ତା’ପରେ ତେନାଲିରାମର ପୁଅକୁ ରାଜଦରବାରକୁ ଡକାହେଲା ।

ପ୍ରଧାନମନ୍ତ୍ରୀ ତାକୁ କହିଲେ—ପୁଅ, ଗତକାଲି ରାତିରେ ତୁ କି ତିଅଣ ଖାଇଥିଲୁ ? ପିଲାଟି କହିଲା, ବାଇଗଣ ଭରତା । ତେନାଲିରାମ କହିଲେ—ଜମାରୁ ନୁହେଁ । ଇଏ ତ ଚିକି ପିଲାଟିଏ । କ’ଣ ନା କ’ଣ କହିଦେଉଛି । କାଲି ରାତିରେ ସିଏ ଜଳଦି ଶୋଇପଡ଼ିଲା । ସ୍ୱପ୍ନରେ ନିଶ୍ଚୟ ସିଏ ବାଇଗଣ ଭରତା ଦେଖୁଥିବ । ଏବେ ମୁଁ ଏ କଥାକୁ ପରିଷ୍କାର ଭାବେ କହିଦେଉଛି । ଏତିକି କହି ତେନାଲିରାମ ତାଙ୍କ କୁନିପୁଅଟିକୁ କହିଲେ— ପୁଅ, କାଲି ରାତିର ପାଗ କେମିତି ଥିଲା ? ପିଲାଟି କହିଲା—ପ୍ରବଳ ବର୍ଷା ହେଉଥିଲା । ମୋର ଜାମା, ପେଣ୍ଟ ପୁରାପୁରି ଓଦା ହୋଇଗଲା ।

ତା’ପରେ ମହାରାଜାଙ୍କ ଆଡ଼କୁ ଚାହିଁ କହିଲେ— ହଜୁର୍, ଏବେ ଜାଣିଲେ ତ ମୋ ପୁଅ କ’ଣ କହୁଛି । କାଲି ରାତିରେ ତ ପାଗ ଶୁଖିଲା ଥିଲା । ସେମିତି ତା’ର ବାଇଗଣ ଭରତା କଥା ପୁରାପୁରି ମିଛ । ଏ କଥା ଶୁଣି ପ୍ରଧାନମନ୍ତ୍ରୀ ତାକୁ ବ୍ ହୋଇଗଲେ । ତେନାଲିରାମଙ୍କୁ ସନ୍ଦେହ କରିଥିବା ଯୋଗୁଁ ସେ କ୍ଷମା ମାଗିଲେ ।

ଜିଲ୍ଲା କୋଷାଗାର ଅଧିକାରୀ, ପୁରୀ

ଲେଖନୀର ପାଠଶାଳା

ନିମ୍ନ ବାକ୍ୟଗୁଡ଼ିକରେ କ’ଣ ଭୁଲ୍ ଅଛି ଦେଖ—
କ) ଭୂମିକମ୍ପର ସବୁ କାରଣଗୁଡ଼ିକ ସଂକ୍ଷିପ୍ତରେ ଲେଖ ।
ଖ) ସେ ନିରବଚ୍ଛିନ୍ନ ଭାବେ ଭୁଲତା ନଚାଉଥିଲେ ।
ଗ) ଆମ ଐତିହ୍ୟକୁ ପାଶୋରିବା ଉଚିତ ନୁହେଁ । ଘ) ଏ ପିଲାଟିର ଭବିଷ୍ୟତ ଉଜ୍ଜ୍ୱଳମୟ । ଙ) ତାଙ୍କ ବ୍ୟକ୍ତିତ୍ୱ ଯୋଗୁ ସେ ସମସ୍ତଙ୍କୁ ଆୟତ୍ତାଧୀନ କରିପାରିଛନ୍ତି ।

ଉତ୍ତର—

କ) ‘ସବୁ କାରଣଗୁଡ଼ିକ’ ସ୍ଥାନରେ କେବଳ କାରଣଗୁଡ଼ିକ ହେବ; ଦୁଇଟି ବହୁବଚନ ଚିହ୍ନ ନଷ୍ଟଯୋଜନ । ସଂକ୍ଷିପ୍ତରେ ନ ହୋଇ ‘ସଂକ୍ଷେପରେ ଲେଖ’ ହେବ ।

ଖ) ନିରବଚ୍ଛିନ୍ନ ସ୍ଥାନରେ ‘ନିରବଚ୍ଛିନ୍ନ’ ଏବଂ ‘ଭୁଲତା’ କର ।

ଗ) ଐତିହ୍ୟ ନୁହେଁ, ଐତିହ୍ୟ; ‘ପାଶୋରି ଦେବା’ର ଶୁଦ୍ଧ ବନାନ ‘ପାସୋରିଦେବା’ ।

ଘ) ଉଜ୍ଜ୍ୱଳମୟ ଭୁଲ୍; କେବଳ ‘ଉଜ୍ଜ୍ୱଳ’ ହେବ ।

ଙ) ବ୍ୟକ୍ତି+ତ୍ୱ= ବ୍ୟକ୍ତିତ୍ୱ (ବ୍ୟକ୍ତିତ୍ୱ ନୁହେଁ) ।

ଆୟତ୍ତାଧୀନ ମଧ୍ୟ ଅନ୍ୟ ଏକ ଭୁଲ୍ । କେବଳ ‘ଆୟତ୍ତ କରିପାରିଛନ୍ତି’ ଲେଖ ।

ଆଜିକାଲି ଇଂରାଜୀ ବଦଳରେ କେତେକ ନୂଆ ଶବ୍ଦ ଆମ ଭାଷାରେ ପ୍ରଚଳିତ ହେଉଛି । ସେଗୁଡ଼ିକର ଅର୍ଥ ଜାଣିବା ଦରକାର । ତଳେ କେତୋଟି ଶବ୍ଦ ଦିଆଗଲା ।

ସର୍ବେକ୍ଷଣ- ସର୍ବେ, ପ୍ରକଟ- ପ୍ରୋଜେକ୍ଟ, ନିଗମ- କର୍ପୋରେସନ, ପ୍ରଦୂଷଣ- ପୂର୍ଣ୍ଣତାକରଣ, ପୌରସଭା- ମ୍ୟୁନିସିପାଲିଟି ।

ଆମେରିକାର ବୈଜ୍ଞାନିକମାନେ ସୋୟୁଜ୍, ପାଇଓନିୟର, ଆପୋଲୋ, ଚ୍ୟାଲେଞ୍ଜର, ଡିସ୍କଭରୀ, ମରକରୀ, କଲମ୍ବିଆ, ଏଣ୍ଟିଭୋର, ଆର୍ଲାଣ୍ଡସ୍ ପ୍ରଭୃତି ମହାକାଶଯାନ ତିଆରି କରିଚାଲିଲେ । ଚ୍ୟାଲେଞ୍ଜର, କଲମ୍ବିଆ ପ୍ରଭୃତି ମହାକାଶଯାନ ଦୁର୍ଘଟଣାର ଶିକାର ହୋଇଥିଲେ ମଧ୍ୟ ସେମାନେ ଦବିଯାଇ ନ ଥିଲେ । ନୂତନ ବୈଷୟିକ ଜ୍ଞାନକୌଶଳ ଲଗାଇ ମହାକାଶଯାନ ତିଆରି କରି ଚାଲିଲେ । ଖାଲି ତିଆରି କଲେ ନାହିଁ; ବରଂ ସେଗୁଡ଼ିକୁ ମହାକାଶକୁ ପଠାଇ ଅଜଣା ଜଗତର ବହୁ ଗୁରୁତ୍ବପୂର୍ଣ୍ଣ ତଥ୍ୟ ପୃଥିବୀବାସୀଙ୍କୁ ଜଣାଇ ଚାଲିଲେ ।

ପ୍ରକାଶଥାଉ କି, ଏହି ସମସ୍ତ ଯାନ ମୌଳିକ ରୂପରେ ଏଠାରେ ସାଇତା ହୋଇ ରହିଛି । ଏଥିସହିତ ସ୍କାଲାର୍ ଶୃଙ୍ଖଳାର ସମସ୍ତ ତିନୋଟିଯାକ ଯାନ ଏଠାରେ ସୁରକ୍ଷିତ ଅବସ୍ଥାରେ ରହିଛି ।

ସ୍କାଲାର୍-I ଅନ୍ତରୀକ୍ଷରେରେ ୨୮ ଦିନ, ସ୍କାଲାର୍-II ୪୫ ଦିନ ଏବଂ ସ୍କାଲାର୍-III ୧୧୫ ଦିନ ପରିକ୍ରମା କରି ଭୂପୃଷ୍ଠକୁ ବହୁ ଗୁରୁତ୍ବପୂର୍ଣ୍ଣ ତଥ୍ୟ ପଠାଇପାରିଥିଲେ ।

ଏହା ବ୍ୟତୀତ ରକେଟ୍, ମିଜାଇଲ୍, ସାଟେଲାଇଟ୍ ଗୁଡ଼ିକ ମଧ୍ୟ ବହୁ ରୂପରେ ଏଠାରେ ଦେଖିବାକୁ ମିଳିଥାଏ । ଆଜିକାଲି ଉପଗ୍ରହଗୁଡ଼ିକୁ ମହାଶୂନ୍ୟକୁ ପ୍ରେରଣ କରିବା ଉଚିତର ବୈଜ୍ଞାନିକ ଉପଲବ୍ଧି ବୋଲି ବିଚାର କରାଯାଉଛି । ଦେଶ ଦେଶ ମଧ୍ୟରେ ଯୋଗାଯୋଗ, ମୋବାଇଲ୍ ସେବା, ଇଣ୍ଟରନେଟ୍, ପାଣିପାଗ ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ଆଗୁଆ ସୂଚନା, ଭୂପୃଷ୍ଠରେ ପରିବର୍ତ୍ତନ, ପରିବେଶ, ବାୟୁମଣ୍ଡଳରେ ପରିବର୍ତ୍ତନ ଇତ୍ୟାଦି ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଆଗୁଆ ସୂଚନା ଏହି ଉପଗ୍ରହ ମାଧ୍ୟମରେ ମିଳିପାରୁଛି ।

ପ୍ରକାଶଥାଉ କି, ଭାରତ ମଧ୍ୟ ଏ ଦିଗରେ ଆଉ ପଛୁଆ ହୋଇ ରହିନାହିଁ । ଶ୍ରୀହରିକୋଟାରୁ ‘ଆର୍ଯ୍ୟଭଟ୍ଟ’ ଶୃଙ୍ଖଳାର କେତୋଟି ଉପଗ୍ରହ ପଠାଇ ମହାକାଶରୁ ପୃଥିବୀ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ବିଶେଷ ତଥ୍ୟ ସଂଗ୍ରହ କରିବାର ପ୍ରଚେଷ୍ଟା ସେ ଆରମ୍ଭ କରିଛି । ଅବଶ୍ୟ ଏ ଦିଗରେ ସୋଭିଏଟ୍ ରଷ୍ଟ୍ର ଭାରତକୁ ବୈଷୟିକ ସାହାଯ୍ୟ ଯୋଗାଇଦେଇ ଆସୁଛି । ଏହି ସାଟେଲାଇଟ୍ ହିଁ ଭାରତର ବୈଦିକ ଯୁଗରେ ବିଶେଷ ପ୍ରସିଦ୍ଧି ଲାଭ କରିଥିବା ଏବଂ ଅଧୁନା ଲୁପ୍ତପ୍ରାୟ ସରସ୍ବତୀ ନଦୀର ସତ୍ତା ଆବିଷ୍କାର କରିପାରିଛି ।

ରକେଟ୍ ଏବଂ ମିଜାଇଲ୍ ଗୁଡ଼ିକ ଯୁଦ୍ଧ ସମୟରେ କିପରି ଶତ୍ରୁପକ୍ଷର କୌଣସି ଅଞ୍ଚଳକୁ ଧ୍ବଂସ କରିବାରେ ବ୍ୟବହୃତ ହେଉଛି, ସେ ବିଷୟରେ ମଧ୍ୟ ବିଶେଷ ତଥ୍ୟ ରହିଛି । ରକେଟ୍ ଗୁଡ଼ିକୁ ପଠାଇବା ପାଇଁ ସାନବଡ଼ ଅନେକ ପ୍ରକାର ରକେଟ୍ ଲଞ୍ଚର୍ ମଧ୍ୟ ଏଠାରେ ଦେଖିବାକୁ ମିଳିଲା ।

ଏଠାରେ ମହାକାଶଚାରୀଙ୍କ ବ୍ୟବହାର ପାଇଁ ବିଭିନ୍ନ ସମୟରେ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରାଯାଇଥିବା ସ୍ପେସ୍ ସୁଟ୍ – କେତେ ଯୋଡ଼ା ପୋଷାକ, ଯୋଡ଼ା, ମୋଜା, ଚଷମା, ଟୋପି ଇତ୍ୟାଦି ମଧ୍ୟ ସାଇତା ହୋଇଛି । ବିଶେଷ ଉଲ୍ଲେଖଯୋଗ୍ୟ ଯେ, ୧୯୪୫ ମସିହାରେ ଦ୍ଵିତୀୟ ବିଶ୍ଵଯୁଦ୍ଧର ଶେଷ ପର୍ଯ୍ୟାୟରେ ଜାପାନର ହୀରୋସାମା ଏବଂ ନାଗାସାକୀ ଉପରେ ପରମାଣୁ ବୋମ୍ବା ପକାଇଥିବା ଆମେରିକାର ଉଡ଼ାଜାହାଜ ଆନୋଲା ଗେ ବି-୨୯ ବମ୍ବର (Anola gay - B-29 Bomber) ମଧ୍ୟ ଏଠାରେ ରଖାଯାଇଥିଲା; କିନ୍ତୁ ଏହା ଆମେରିକୀୟ ବାୟୁସେନା ପ୍ରତି ଘୋର ଅପମାନ ବୋଲି କିଛି ଲୋକ ବିଚାର କରିବାରୁ, ସେଇଟିକୁ ସେଠାରୁ ହଟାଇ ନିଆଯାଇ ତା’ ସ୍ଥାନରେ ଏକ ନମୁନା ବିମାନ ରଖାଯାଇଛି ।

ଏଠାରେ ଦ୍ଵିତୀୟ ବିଶ୍ଵଯୁଦ୍ଧ ସମୟରେ ବ୍ୟବହାର କରାଯାଇଥିବା ଅନେକ ଛୋଟବଡ଼ ଫାଇଟର୍-ବମ୍ବର୍ ବିମାନ ସହ ଏକ ଏରୋମୋରାଇନ୍ ଫ୍ଲାଇଂସ୍କେଲ୍ ଉଡ଼ାଜାହାଜ ମଧ୍ୟ ରଖାଯାଇଛି ।

ଏହିପରି ଆଖି ଖୋସି ହୋଇଯାଉଥିବା ବିଜ୍ଞାନର ଅଶେଷ ଅଭୂତ କରାମତି ଦେଖି ଦେଖି ଆମେ ଉପର ମହଲାକୁ ଉଠିଲୁ । ଆମେ ତରବର ହୋଇ ତିନିଖଣ୍ଡି ଟିକେଟ୍ କାଟି ପକାଇଲୁ । ତେବେ ତା’ ପୂର୍ବରୁ କିଛି ଖାଇନବା ପାଇଁ ଭାବିଲୁ କିଛି ନିରାମିଷ ଖାଦ୍ୟ ଖାଇ

ଆମେ ଲିଫ୍ଟ୍ରେ ଚଢ଼ି ଉପରକୁ ଉଠିଲୁ । ସେଠାରେ
ଆମର ‘ଆଇମାକ୍ସ’ ଥିଏଟର ଦେଖିବାର ଥାଏ ।

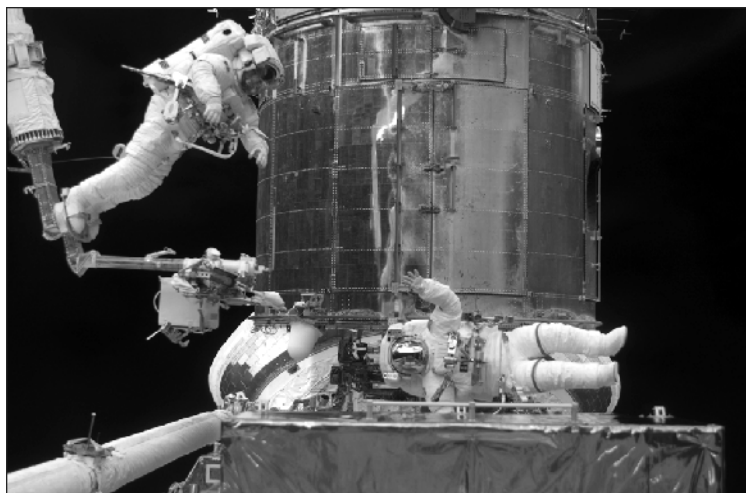
ଆଇମାକୁ ଅର୍ଥ ହେଉଛି— (Image Maximum) । ଛବିଗୁଡ଼ିକର ଆକାର ଖୁବ୍ ବଡ଼ ବଡ଼ । ଦେଖିଲେ ଲାଗିବ, ସତେଯେପରି ଘଟଣାବଳୀ ହାତପାହାନ୍ତାରେ ଘଟି ଚାଲିଛି; ହାତ ବଢ଼ାଇଦେଲେ ହାତ ବାଜିଯିବ । ଅବଶ୍ୟ ଏଥିପାଇଁ ଏକ ବିଶେଷ ଚକ୍ରମା ‘ଥୁଏଟର କମ୍ପାନୀ’ ତରଫରୁ ଯୋଗାଇ ଦିଆଯାଇଥିଲା । ଏହି ଥୁଏଟରଟିକୁ ‘ଲକ୍ ହାଉ ମାର୍ଟିନ୍’ କମ୍ପାନୀ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିଥାଆନ୍ତି । ଥୁଏଟରର ବିଷୟବସ୍ତୁ ଥାଏ, ମହାନ୍ତ୍ୟରେ ‘ହବଲ୍ ଦୂରବୀକ୍ଷଣ ଯନ୍ତ୍ର’ର ମରାମତି ।

ଭାରତ ବା ବିଶ୍ୱର ଅନ୍ୟ ଯେଉଁଠାରେ ମାନମାନିତ ସବୁ ରହିଛି, ସେଠାରେ ବିଭିନ୍ନ ପ୍ରକାର ଦୂରବୀକ୍ଷଣ ଯନ୍ତ୍ରସବୁ ରହିଛି । କିନ୍ତୁ ହବଲ୍ ଟେଲିସ୍କୋପଟି ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ନିଆରା; ଏଥିରେ ବହୁ ଶକ୍ତିଶାଳୀ ଲେନ୍ସ ଲାଗିଥିବା କ୍ୟାମେରା ସବୁ ଖଞ୍ଜାଯାଇଛି । ଆଲୋକ ଥାଉ ବା ନ ଥାଉ, ବସ୍ତୁଟି ଯେପରି ଅବସ୍ଥାରେ ଥାଉ ନା କାହିଁକି, ଯେତେଦୂରରେ ଥାଉ ନା କାହିଁକି, କ୍ୟାମେରାରେ ଧରା ନ ପଡ଼ି ରହିପାରିବ ନାହିଁ । ଯେ କୌଣସି କୋଣରୁ ଫଟୋ ନେବାରେ କିଛି ଅସୁବିଧା ନାହିଁ । ଗ୍ରହମଣ୍ଡଳ, ତାରାମଣ୍ଡଳ ତଥା ମହାଶୂନ୍ୟରେ ନିତିପ୍ରତି ଘଟୁଥିବା ବିରଳ ଘଟଣାବଳୀର ନିଖୁଣ ଫଟୋଗ୍ରାଫ୍ ପୃଥିବୀପୃଷ୍ଠକୁ ପଠାଇବା ହେଉଛି, ଏହି ଟେଲିସ୍କୋପଟିର କାମ । ଏଭଳି ଆମେରିକାର ‘ନାସା’ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରସ୍ତୁତ କରାଯାଇଛି । ଅବଶ୍ୟ ଏଥିରେ ଇଉରୋପୀୟ ମହାକାଶ ସଂସ୍ଥା ସମେତ ଅନ୍ୟ କେତେକ ସଂସ୍ଥାର ବୈଷୟିକ ସାହାଯ୍ୟ ନିଆଯାଇଛି ।

ଏହାର ଦୈନିକ ହେଉଛି ୪୩ ଫୁଟ ଏବଂ ଓଜନ ୩୪,୫୦୦ ପାଉଣ୍ଡ । ମହାକାଶଯାନ ‘ଡିସ୍କଭରୀ’ ସହାୟତାରେ ୧୯୯୦ ମସିହା ଏପ୍ରିଲ ମାସ ୨୪ ତାରିଖରେ ଏଇଟିକୁ ପୃଥିବୀ କକ୍ଷପଥରୁ ସାମାନ୍ୟ ନିମ୍ନରେ ସ୍ଥାପନ କରାଯାଇଛି । ଏଥିରେ ହାରାହାରି ୧୦ ବିଲିୟନ୍ ଆମେରିକୀୟ ଡଲାର ଖର୍ଚ୍ଚ ହୋଇଛି । ଆଶା କରାଯାଉଛି, ଏହି ଯନ୍ତ୍ରଟି ୨୦୧୬-୨୦୨୧ ମସିହା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ଷମ ରହିପାରିବ । ପରେ ତାକୁ ତଳକୁ ଓହ୍ଲାଇଆଣି ତା’ ସ୍ଥାନରେ ଆଉ ଏକ ଦୂରବୀକ୍ଷଣ ଯନ୍ତ୍ର ‘ଜେମସ୍ ହେବ୍’ ଦୂରବୀକ୍ଷଣ ଯନ୍ତ୍ର ସ୍ଥାପନ କରାଯିବ । ଏଥିପାଇଁ ପ୍ରସ୍ତୁତିକାର୍ଯ୍ୟ ଆରମ୍ଭ ହୋଇଗଲାଣି ।

ଏହି ଟେଲିସ୍କୋପ୍ଟି ମହାକାଶଚାରୀମାନଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ୧୯୯୩ରୁ ୨୦୦୨ ମଧ୍ୟରେ ତିନିଚାରିଥର ମରାମତି ହୋଇଛି । ବିଭିନ୍ନ ମହାକାଶଯାନରେ ଚଢ଼ି ମହାକାଶଚାରୀମାନେ ମହାକାଶରେ ଏହି କାର୍ଯ୍ୟ କରିଛନ୍ତି । ଆମେ ‘ଆଇମାକୁ ଥିଏଟର’ରେ ଏହାର ଶେଷ ମରାମତି ଦୃଶ୍ୟଟି ଦେଖିବାର ସୁଯୋଗ ପାଇଥିଲୁ ।

ମହାକାଶଯାନ ‘ଆଲ୍‌ଲାଷ୍ଟିସ୍’ରେ ଚଢ଼ି ମସ୍‌ଗେଉ
ଏବଂ ହୟମ୍ୟାନ୍, ପ୍ରଭୃତି ମହାକାଶଚାରୀ କିପରି

ଟେଲିଫୋନରେ ଖରାପ ହୋଇଯାଇଥିବା ଗୋଟିଏ ‘କ୍ୟାମେରା ଲେନ୍’ ଯୋଗୁଁ, ଆମେ ଏହି ଦୃଶ୍ୟ ଦେଖିଥିଲୁ । ସେମାନେ କିପରି ପାଣି ଢାଳି ହୋଇ ଗାଧୋଉଛନ୍ତି, ରୁଟି-ତରକାରି ଖାଉଛନ୍ତି, ରୁଟି-ତରକାରି ପ୍ଲେଟଗୁଡ଼ିକ କିପରି ଶୂନ୍ୟରେ ଉଡ଼ିଯାଉଛି, ଏହିସବୁ ଦୃଶ୍ୟ ଦେଖି ଦେଖି ଆମେ ସେଦିନ ସ୍ତମ୍ଭିତ ହୋଇଗଲୁ ।

ହବଲ୍ ଟେଲିଫୋନ ଜ୍ୟୋତିର୍ବିଦ୍ ଏଡ୍‌ଉଇନ୍ ହବଲ୍ ନାମାନୁସାରେ ନାମିତ ହୋଇଛି । ସେ ପ୍ରମାଣ କରିଥିଲେ ଯେ, ସମଗ୍ର ବ୍ରହ୍ମାଣ୍ଡ ସ୍ଥିର ନୁହେଁ.... ବ୍ରହ୍ମାଣ୍ଡର ନିଜସ୍ବ ଗତି ଅଛି । ଏହା ଗତିଶୀଳ । ଏପରି ଏକ ଗୁରୁତ୍ବପୂର୍ଣ୍ଣ ତଥ୍ୟ ସର୍ବପ୍ରଥମେ ମାନବଜାତିକୁ ଜଣାଇ ଦେଇଥିବାରୁ, ତାଙ୍କୁ ସମ୍ମାନ ଜଣାଇ ଟେଲିଫୋନକୁ ‘ହବଲ୍ ଟେଲିଫୋନ୍’ ବୋଲି କୁହାଯାଇଥାଏ ।

ଏହି ଥିଏଟରଟି ୪୩ ମିନିଟ୍ ଧରି ଚାଲିଲା । କାହାରି ପାଟିରୁ କଥା ବାହାରିଲା ନାହିଁ । ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ....ଅତୁଟ । ଆମ ଆଖି ଆଗରେ ଏକ ଅବିଶ୍ୱାସ୍ୟ ମହାଜାଗତିକ ଦୃଶ୍ୟ ଅଭିନୀତ ହୋଇଗଲା । ଥିଏଟରଟିର ସମାପ୍ତି ଘୋଷଣା ହେବାପରେ, ଆମେ ସେଠାରୁ ବିଦାୟ ନେଲୁ । ଫେରିଲାବେଳେ ଆମକୁ ମିଳିଥିବା ‘ବିଶେଷ ତଷମା’ଟିକୁ ଫେରାଇଦେବାକୁ ହେଲା ।

ସମୟ ଅଭାବରୁ ସେହି ମ୍ୟୁଜିୟମ୍‌ଟିରେ ରହିଥିବା ଆହୁରି କିଛି ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟଜନକ ବସ୍ତୁ ଆମେ ଦେଖିପାରି ନଥିଲୁ । ସେଦିନ ମାନବ ଜାତି ପାଇଁ ବିଜ୍ଞାନ ଏବଂ ବୈଜ୍ଞାନିକମାନଙ୍କର ମହାନ ଅବଦାନ ନିକଟରେ ବାରମ୍ବାର ମୁଣ୍ଡ ନୁଆଁଇ ଆମେ ସେ ଜାଗା ଛାଡ଼ିଲୁ ।

.....ଜୟ ବିଜ୍ଞାନ ! ଜୟ ବୈଜ୍ଞାନିକ ସମାଜ !

ମଣ୍ଡାସାହି, ଜଗତସିଂହପୁର

ଶ୍ରୀ ଜ୍ୟୋତିର୍ବିଜ୍ଞାନ ବିଶ୍ୱାଳ

- ୧ । MNP ର ପୂର୍ଣ୍ଣରୂପ କ'ଣ ?
- ୨ । ବିଶ୍ୱ ଖାଉଟି ଅଧିକାର ଦିବସ (World Consumer Rights Day) କେତେ ତାରିଖରେ ପାଳନ କରାଯାଇଥାଏ ?
- ୩ । ଭାରତର ପ୍ରଥମ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଭାବରେ ବିଦ୍ୟୁତୀକରଣ ହୋଇଥିବା ଜିଲ୍ଲାର ନାମ କ'ଣ ?
- ୪ । ‘Post Office’ ପୁସ୍ତକର ରଚୟିତା କିଏ ?
- ୫ । କାହାକୁ କୁଡୋର ଜନକ (Father of Judo) ଭାବରେ ଅଭିହିତ କରାଯାଏ ?
- ୬ । ତମାଖୁ (Tobacco) ଉତ୍ପାଦନ କରିବାରେ ଆମ ଦେଶରେ ପ୍ରଥମ ସ୍ଥାନ ଅଧିକାର କରିଥିବା ରାଜ୍ୟର ନାମ କ'ଣ ?
- ୭ । ରାଜମହଲ କୋଇଲାଖଣି କେଉଁ ରାଜ୍ୟରେ ଅବସ୍ଥିତ ?
- ୮ । ନାରୋରା ଆଣବିକ ଶକ୍ତି କେନ୍ଦ୍ର (Narora atomic power plant) କେଉଁ ପ୍ରଦେଶରେ ଅବସ୍ଥିତ ?
- ୯ । ନେଟ୍‌ସଟ୍ (Net shot) ଶବ୍ଦ କେଉଁ ଖେଳ ସହ ସଂପୃକ୍ତ ?

ଦୁର୍ଗାପୁର, ଭାୟା- ତାଳଚେର, ଅନୁଗୁଳ- ୭୫୯୧୦

(ଉତ୍ତର ୨୨ ପୃଷ୍ଠାରେ)

ମାଆଙ୍କର

ଏକ ଦୁନିଆରେ ମିଛର ସାଗରେ
 ଭାସୁଛନ୍ତି ନାନା ଜନ,
 କୋଣେ ଅନୁକୋଣେ ନର ଶ୍ରେୟ ମଣେ
 ମିଥ୍ୟା ସତ୍ୟକୁ ଛାଡ଼ିଣ ।
 ପୁଣି କେତେବେଳେ ମିଥ୍ୟା ତ ବଞ୍ଚାଏ
 ଅନେକ ଲୋକର ପ୍ରାଣ,
 ସେହିଠାରେ ମିଛ କାତଠାରୁ ସ୍ବଚ୍ଛ
 ଅସାମ ଗୁଣରେ ଜାଣ ।
 ନର ମିଛ କହେ ନାରୀ ମିଛ କହେ
 ଚାରିଆଡ଼େ ମିଛ ହୁରି
 ମାଆର ମିଛରେ ଶତେକ ସଂଖ୍ୟାରେ
 ଶିକ୍ଷା ତ ରହିଛି ପୁରି ।
 ନାରୀ କେତେବେଳେ ଝିଅ ସାଜିଥାଏ
 କେତେବେଳେ ହୁଏ ଜାୟା
 କେତେବେଳେ ପୁଣି ସାଜେ ସେ ଭଗିନୀ
 କେତେବେଳେ ପୁଣି ମାଆ ।
 ମିଛ କହିଥାଏ ବିପଦ ସମୟେ
 ଅନ୍ୟକୁ କରିଣ ଖୁସି
 ବକ୍ଷେ ରଖୁ କୋହ ତାଳି ଆଖୁ ଲୁହ
 ବ୍ୟଥାଭରେ ଦିଏ ହସି ।

ମାଆ ମିଛ କହେ କରୁଣ କଣ୍ଠରେ
ସ୍ୱାର୍ଥକୁ ଦେଇ ଦୁହିଁ
ଭୋକ ସହି ନିଜେ ଖାଦ୍ୟ ଦିଏ ସେ ଯେ
ଭୋକ ହେଉନାହିଁ କହି ।
ମାଛ, ମାଂସ, ଅଣ୍ଡା ଘରେ ହେଲେ ରନ୍ଧା
ନିଜେ ହିଁ ରୋଷେଇ କରି
ଅନ୍ୟ ପାଇଁ ଫଳ ନିଜ ପାଇଁ ଝୋଳ
ଖାଏ ସିଏ ମନ ଭରି ।
ଘରର ଉନ୍ନତି ଭଲ କଥା ଚିନ୍ତି
କେବେ ତ ଶୁଅଇ ନାହିଁ
ପଚାରିଲେ କହେ ‘ଆଜିକାଲି ମୋତେ
ନିଦ ଜମା ଲାଗୁନାହିଁ ।’
ରୋଗରେ ପଡ଼ିଲେ କହେ ସେବା କଲେ
‘ମୋର କିଛି ହୋଇନାହିଁ
ଭଲ ହୋଇଯିବି ତୋ ପାଇଁ ବଞ୍ଚିବି
ମୋ କଥା ଭାବିବୁ ନାହିଁ ।’
ଘରୁ ବାହାରିଲେ ବିଦେଶକୁ ଗଲେ
ସାଥେ ମୁଁ କହଇ ଚାଲ
ବୋଝ ହେବ ଭାବି ହସିଦେଇ କହେ
‘ବିଦେଶଠୁ ମୋ ଗାଁ ଭଲ ।’
ଜନମେ ମରଣେ ମାଆ ସବୁଦିନେ
ମଙ୍ଗଳ ମନାସୁଥାଏ
ନିଜେ ଦୁଃଖ ସହି ଦୀପ ସମ ଜଳି
ସୁଖର ଆଲୁଅ ଦିଏ ।
ଏମିତି କୁହଇ କେତେ ମିଛ କଥା
ସବୁ ଆମ ଭଲ ପାଇଁ
ତା’ର ମିଛ କଥା ତ୍ୟାଗର ପ୍ରତୀକ
ମାଆ ସେ ମମତାମୟୀ ।

ଶିକ୍ଷକ, ସ୍ୱୟଂସା ଆଶ୍ରମ ବିଦ୍ୟାଳୟ, କୋଇଡ଼ା, ସୁନ୍ଦରଗଡ଼।

ଶ୍ରୀ ସୁରେଶ କୁମାର ପଣ୍ଡା

❖❖ ମୂଲ୍ୟବାନ ଉପହାର

ବହୁତ ବର୍ଷ ତଳର କଥା । ଗୁଜର ରାଜ୍ୟର ରାଜା ‘କୁମାର ପଟ୍ଟଲ’ଙ୍କ ଗୁରୁ ଆଚାର୍ଯ୍ୟ ହେମଚନ୍ଦ୍ର କୌଣସି କାମରେ ଯାଇ ରାଜଧାନୀ ଫେରୁଥିଲେ । ରାସ୍ତାରେ ଗୋଟିଏ ସ୍ଥାନରେ ତାଙ୍କୁ ରାତି ବିତାଇବାକୁ ପଡ଼ିଲା । ସେଠାରେ ତାଙ୍କୁ ଜଣେ ବିଧବା ମହିଳା ଗୃହରେ ତାଙ୍କୁ ଆଶ୍ରୟ ନେବାକୁ ପଡ଼ିଲା ।

ମହିଳାଜଣକ ଅତ୍ୟନ୍ତ ଶୁଦ୍ଧାତ୍ମକ ଆଚାର୍ଯ୍ୟଙ୍କର ସ୍ବାଗତ ସକାର କଲା । ନିଜର ଶକ୍ତି ଅନୁସାରେ ସୁସ୍ବାଦୁ ଖାଦ୍ୟ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରି ଖାଇବାକୁ ଦେଲା । ସେଇ ଖାଦ୍ୟତକ ଆଚାର୍ଯ୍ୟଙ୍କୁ ଅମୃତ ଭଳି ମନେହେଲା । ବିଧବାର ଭଙ୍ଗା କୁଡ଼ିଆ ତାଙ୍କୁ ରଜପ୍ରାସାଦ ଭଳି ଲାଗିଲା ।

ତା’ପରଦିନ ଆଚାର୍ଯ୍ୟ ଯେତେବେଳେ ଫେରିବାକୁ ଉଦ୍ୟତ ହେଲେ, ନିଜ ହାତରେ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଏକ ଚାଦର ତାଙ୍କୁ ଉପହାର ଦେଲା । ସେଇ ଚାଦର କାନ୍ଧରେ ପକାଇ ଆଚାର୍ଯ୍ୟ ‘ରାଜଧାନୀ ପାଟଣା’ରେ ପହଞ୍ଚିଲେ ।

ନିଜ ଗୁରୁଙ୍କୁ ସ୍ବାଗତ କରିବାକୁ କୁମାର ପଟ୍ଟଲ ନଗର ବାହାରକୁ ଆସିଲା । କିନ୍ତୁ ତାଙ୍କ କାନ୍ଧରେ ଗୋଟିଏ ମୋଟା ଚାଦର ଦେଖି ତାଙ୍କୁ ଭଲ ଲାଗିଲା ନାହିଁ । ସେଥିପାଇଁ କହିଲେ—ଗୁରୁଦେବ । ଆପଣଙ୍କ ଭଳି ଜଣେ ବିଶିଷ୍ଟ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ କାନ୍ଧରେ ଏଇ ଚାଦର ଶୋଭା ପାଉନାହିଁ ।

ସ୍ମୃତହାସ୍ୟ କରି ଆଚାର୍ଯ୍ୟ କହିଲେ—ରାଜା ! ଏଇ ଶରୀର ତ ଅସ୍ଥି, ମାଂସରେ ଗଡ଼ା— ଦିନେ ନା ଦିନେ ମାଟିରେ ମିଶିବ । ଏଥିରେ ଯାହାକିଛି ବି ଘୋଡ଼େଇ-ହଳେ କି ପ୍ରଭେଦ ପଡ଼ିବ ?

—ଆପଣଙ୍କ ନିକଟରେ ତ ଦୁଃଖ ଓ ସୁଖର କୌଣସି ପ୍ରଭେଦ ନାହିଁ । କିନ୍ତୁ ନିଜ ଗୁରୁଙ୍କ ଶରୀରରେ ମୂଲ୍ୟବାନ ଚାଦର ବଦଳରେ ଏ ଶସ୍ତା ଚାଦରଖଣ୍ଡକ ଦେଖି ଲାଜ ଲାଗୁଛି— କହିଲେ କୁମାର ପଟ୍ଟଲ ।

ଆଚାର୍ଯ୍ୟ ଜାଣିପାରିଲେ ନିଜର ଐଶ୍ବର୍ଯ୍ୟ ନିମନ୍ତେ ରାଜାଙ୍କ ମନରେ ଅହଙ୍କାର ସୃଷ୍ଟି ହୋଇଛି । ସେଥିପାଇଁ କହିଲେ—ରାଜା, ଏଇ ଚାଦରଖଣ୍ଡକ ସାଧାରଣ ଚାଦର ନୁହେଁ । ଏଥିରେ ଜଣେ ନିର୍ଦ୍ଦିନର ଅକ୍ଳାନ୍ତ ପରିଶ୍ରମ, ଅନାବିଳ ସ୍ନେହ ପୂର୍ଣ୍ଣ ହୋଇ ରହିଛି । ସେଥିପାଇଁ ତୁମର ମୂଲ୍ୟବାନ ଉତ୍ତରାଧିକାରୀ ଏହାର ମୂଲ୍ୟ ଅଧିକ ।

ଆଚାର୍ଯ୍ୟଙ୍କ କଥା ଶୁଣି ରାଜାଙ୍କ ମନର ଅହଙ୍କାର ଦୂର ହେଲା । ଗୁରୁଙ୍କ ନିକଟରେ ସିଏ କ୍ଷମା ପ୍ରାର୍ଥନା କଲେ ।

❖❖ ଦେଶର ସ୍ବାର୍ଥ ବଡ଼

‘ନେପୋଲିୟନ୍ ବୋନାପାର୍ଟ’ ନିଜର ଜଣେ ବିରୋଧୀ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କୁ ଏକ ଉଚ୍ଚ ପଦରେ ନିଯୁକ୍ତ କଲେ । ତାହା ଦେଖି କେତେଜଣ ଅଧିକାରୀ ଆପତ୍ତି କଲେ— ସମ୍ରାଟ୍ ! ଏଇ ଲୋକଟିର

ଆପଣଙ୍କ ପ୍ରତି ବିଚାର ଭଲ ନୁହେଁ । ତେଣୁ ଏହାକୁ ନିଯୁକ୍ତି ଦେବା ଉଚିତ୍ ହେଲାନାହିଁ ।

ଯେଉଁ ପଦ ନିମନ୍ତେ ମୁଁ ତାକୁ ନିଯୁକ୍ତି ଦେଇଛି,

କୃପଣ କେଶିୟା

ଶ୍ରୀମତୀ ଚନ୍ଦ୍ରିକା ପଣ୍ଡା

ବହୁତ ବର୍ଷ ତଳେ ଗୋଟିଏ ରାଜ୍ୟରେ କେଶିୟା ବୋଲି ଜଣେ ଲୋକ ରାଜାଙ୍କ କୋଷାଧ୍ୟକ୍ଷ ଥିଲେ । ବହୁତ ପଇସା ଥାଇ ବି ସେ ଏତେ କୃପଣ ଥିଲେ ଯେ କେବେ ବି ମନବୋଧ କରି ଭଲ ଜିନିଷ କିଛି ଖାଉ ନ ଥିଲେ । ଦିନେ କେଶିୟା ତାଙ୍କ ଘରକୁ ଫେରୁ ଫେରୁ ଦେଖିଲେ ରାସ୍ତାରେ ଜଣେ ଲୋକ ଗୋଟିଏ ପିଠା ଧରି ଖାଉଛି । ପିଠା ଦେଖି କେଶିୟାଙ୍କ ପାଟିରୁ ନାଳ ବୋହିଗଲା । ମନେ ମନେ ଭାବୁଥାନ୍ତି, “ଆହା କେତେ ଦିନ ହେଲା ପିଠା ପାଟିରେ ବାଜିନି । କେମିତି ଟିକେ ପିଠା ଖାଆନ୍ତି କି !”

ବଡ଼ ମନଦୁଃଖରେ କେଶିୟା ଘରେ ପହଞ୍ଚିଲେ । ତାଙ୍କ ମୁହଁ ଦେଖି ସ୍ତ୍ରୀ ଜାଣିଦେଲେ କିଛି ଗୋଟିଏ ଅସୁବିଧା ହୋଇଛି । ପଚାରିଲେ, “କ’ଣ ହୋଇଛି, ମୁହଁ କାହିଁକି ଶୁଖାଇଛ ? ରାଜା କ’ଣ କୌଣସି କଥାରେ ରାଗିଛନ୍ତି ନାଁ ତାକରମାନେ ଦରମା ବଢ଼ାଇବାକୁ କହିଛନ୍ତି ?”

“ନାଁ, ନାଁ ସେମିତି କିଛି ହୋଇନି । କଥା କ’ଣ କି, ପିଠା ଖାଇବାକୁ ଭାରି ଇଚ୍ଛା ହେଉଛି ।” ଏହି ସାମାନ୍ୟ କଥା ଶୁଣି ସ୍ତ୍ରୀ ହସିଦେଲେ, “ଓ, ଏଇ କଥା ? ମୁଁ ଆଜି ଏତେ ପିଠା କରିଦେବି ଯେ ଆମେ ତ ପେଟପୂରା ଖାଇବା, ସାହିପଡ଼ିଶାକୁ ବାଣ୍ଟିବା ।”

ସ୍ତ୍ରୀଙ୍କ କଥା ଶୁଣି କେଶିୟାଙ୍କ ଅକଲ ଗୁଡ଼ମ୍ବ, “ଆରେ ସାଇପଡ଼ିଶାକୁ ବାଣ୍ଟିବା ପ୍ରଶ୍ନ କେଉଁଠୁ ଉଠୁଛି ? କେତେ ଖର୍ଚ୍ଚ ହେବ ଜାଣିଛନ୍ତି ?” ତା’ହେଲେ ମୁଁ ଖାଲି ଆମ ପାଇଁ ଓ ପିଲାଙ୍କ ପାଇଁ ପିଠା କରିଦେବି । ସେମାନେ

ବି କେବେଠୁ ପିଠା ଖାଇନାହାନ୍ତି ।” କେଶିୟାଙ୍କ ସ୍ତ୍ରୀ କହିଲେ ।

“ପିଲାମାନଙ୍କୁ ଦେବା କ’ଣ ନିହାତି ଦରକାର ? ଖାଲି ମୋ ପାଇଁ ଦି’ଖଣ୍ଡ କରିଦେଲେ ଚଳିବ ନାହିଁ । ତା’ଛଡ଼ା ମୁଁ ଖାଏ ବା ତୁମେ ଖାଅ, ଏକା କଥା ନୁହେଁ ?” ସ୍ତ୍ରୀ ଆଉ କ’ଣ କରିବେ, ମୁଣ୍ଡ ହଲାଇ ହଁ କଲେ ।

ଏଥର କେଶିୟା କହିଲେ, “ରାତିରେ ପିଲାମାନେ ଶୋଇବା ପରେ ଛାତ ଉପରକୁ ଯାଇ ତୁମେ ପିଠା କରିବ, ନହେଲେ ପିଠା ବାସ୍ନାରେ ସେମାନେ ଉଠିପଡ଼ିବେ । ସାହିପଡ଼ିଶା ବି ଆସିପାରନ୍ତି । ସମସ୍ତଙ୍କୁ ଦେବାକୁ ପଡ଼ିବ ।”

କେଶିୟା ଓ ତାଙ୍କ ସ୍ତ୍ରୀ ଜିନିଷପତ୍ର ଧରି ଛାତ ଉପରକୁ ଗଲେ । ତାଙ୍କ ସ୍ତ୍ରୀ ଜଡ଼ଣି କରି ପିଠା ଛାଣି ବସିଲେ । ବାସନାରେ କେଶିୟାଙ୍କ ପାଟିରୁ ନାଳ ବୋହି ପଡୁଥାଏ । ଖାଲି ପଚାରୁଥାଆନ୍ତି, “ପିଠା ହେଲା ?” ଦୁଇଟି ପିଠା ଛଣା ସରିଛି କି ନାହିଁ, କେଶିୟାଙ୍କ ସ୍ତ୍ରୀ ଦେଖିଲେ ଛାତର ଆଉ ଗୋଟିଏ କଣରେ ଜଣେ ବୌଦ୍ଧ ଭିକ୍ଷୁ ଠିଆ ହୋଇଛନ୍ତି । ଦୁହେଁ ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ । ଛାତ କବାଟ ତ ଦିଆହୋଇଛି, ତିନିମହଲା ଉପରକୁ ଇଏ ଆସିଲେ କେମିତି ?

କେଶିୟା ଅତି ରୁକ୍ଷ କଣ୍ଠରେ ପଚାରିଲେ, “ତୁମେ କାହିଁକି ଏଠି ଆସିଛ ? କ’ଣ ଦରକାର ?” ଭିକ୍ଷୁ ନୀରବରେ ଠିଆ ହୋଇଥାନ୍ତି । କେଶିୟା ଆହୁରି ରାଗିଗଲେ, “ଭିକ ମାଗିବାକୁ ଜାଗା ମିଳିଲା ନାହିଁ ଯେ ରାତି ଅଧରେ ଛାତ ଉପରକୁ ଆସିଛୁ ?” ତଥାପି ଭିକ୍ଷୁ ନୀରବ ରହିଲେ । ମନଇଚ୍ଛା ଗାଳିଦେଇ କେଶିୟା ଯେତେବେଳେ ଥକିଗଲେ, ସ୍ତ୍ରୀଙ୍କୁ ଚାହିଁ କହିଲେ, “ଦିଅ ଛେଟିଆ ପିଠାଟିଏ ଛାଣି ଏ ଭିକାରୀକୁ ଦିଅ ।”

ସ୍ବାମୀଙ୍କ କଥା ମାନି ସ୍ତ୍ରୀ ଅଳ୍ପ ଟିକିଏ ଖଳିରେ ପିଠା ଗଢ଼ି କରେଇରେ ଛାଣିଲେ । କିନ୍ତୁ ଚାହୁଁ ଚାହୁଁ ପିଠାଟି ବଢ଼ି ବଢ଼ି ତେଲ କରେଇ ପୂରିଗଲା । ସ୍ତ୍ରୀ ପୁଣି ଥରେ ଛୋଟ ପିଠାଟିଏ ପକାଇଲେ । ଏଥର ବି ପିଠାଟି ବହୁତ ବଡ଼ ହୋଇଗଲା । ଶେଷକୁ ବିରକ୍ତ ହୋଇ କେଶିୟା ସେଇ ବଡ଼ ପିଠାରୁ ଗୋଟିଏ ଦେବାକୁ ବାହାରିଲେ । କିନ୍ତୁ ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟର କଥା, ପିଠା ସବୁ ଏକାଠି ଲାଗି ଯାଇଥିଲା । ଯେତେ ଚେଷ୍ଟା କଲେ ବି ପିଠାକୁ ଅଲଗା କରିପାରିଲେ ନାହିଁ । ଏଥର କେଶିୟା ବୁଝିପାରିଲେ ଯେ ଭିକ୍ଷୁ ସାଧାରଣ ମଣିଷ ନୁହନ୍ତି, ସେ ହାର୍ ମାନି ଭିକ୍ଷୁଙ୍କ ପାଦତଳେ ଲୋଟିଗଲେ ଓ ଆଳିକଯାକ ପିଠା ତାଙ୍କୁ ସମର୍ପଣ କଲେ । ଭିକ୍ଷୁ ତାଙ୍କୁ ଉଠାଇ ଧରି କହିଲେ, “ମୁଁ ତ ନିଜ ପାଇଁ ପିଠା ମାଗିବାକୁ ଆସି ନ ଥିଲି, ମୁଁ ମହାତ୍ମା ବୁଦ୍ଧ ଓ ତାଙ୍କ ଶିଷ୍ୟମାନଙ୍କ ପାଇଁ ତୁମ ପାଖରେ ଭିକ୍ଷା ମାଗୁଥିଲି । ଚାଲ ତୁମେ ନିଜେ ସେମାନଙ୍କୁ ଦେଇଆସିବ ।”

ଭିକ୍ଷୁଙ୍କ କଥା ମାନି ସ୍ବାମୀସା ଦୁହେଁ ତାଙ୍କ ପଛେ ପଛେ ଚାଲିଲେ । ଦେଖିଲେ ଗୋଟିଏ ବଡ଼ ବରଗଛ ମୂଳେ ବୁଦ୍ଧ ବସି ଶିକ୍ଷା ଦେଉଛନ୍ତି ଓ ତାଙ୍କ ଆଗରେ

ବିଶାଳ ଜନସମୂହ । “ଏ ଆଳିକ ପିଠା ସମସ୍ତଙ୍କୁ କ’ଣ ଅଛିବ ?” କେଶିୟା ଭାବୁଥାନ୍ତି ଓ ଭିକ୍ଷୁଙ୍କ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଅନୁସାରେ ବାଣ୍ଟି ଚାଲିଥାନ୍ତି । ଦେଖୁ ଦେଖୁ ସମସ୍ତେ ଯେତେ ପୂରାଇ ପିଠା ଖାଇଲେ; କିନ୍ତୁ ଆଳିକ ପିଠା ସେମିତି ଥାଏ । ଏଥର କେଶିୟା ବୁଝିଲେ ଏହା ବୁଦ୍ଧଙ୍କ ମାହାତ୍ମ୍ୟ । ସେ ବୁଦ୍ଧଙ୍କ ପାଦ ଧରି ତାଙ୍କୁ କ୍ଷମା ମାଗିଲେ ଓ ସେହିକ୍ଷଣି ହିଁ ତାଙ୍କ ଶିଷ୍ୟତ୍ବ ଗ୍ରହଣ କଲେ । (ଜାତକ ଗନ୍ଥ)

ବରମୁଣ୍ଡା, ଭୁବନେଶ୍ୱର

୧. Mobile Number Portability, ୨. ମାର୍ଚ୍ଚ ୧୫
ତାରିଖରେ, ୩. ପଲକ୍ଲଡ, ୪. ବିଶ୍ୱକବି ରବୀନ୍ଦ୍ରନାଥ
ଠାକୁର, ୫. ଜିଗୋରୋ କାନୋ (Jigoro Kano) କୁ ,
୬. ମହାରାଷ୍ଟ୍ର, ୭. ଝାଡ଼ଖଣ୍ଡ, ୮. ଉତ୍ତର ପ୍ରଦେଶ, ୯.
ବ୍ୟାପ୍ତିକ୍ଷେତ୍ର

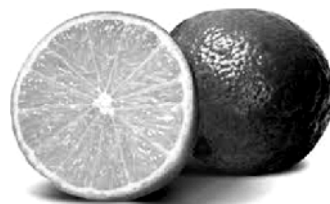
ଶୀତ : ପଶୁପକ୍ଷୀଙ୍କ ଗୀତ

ଶ୍ରୀ ବାସୁଦେବ ଆଜ୍ଞା

ଶୀତ ସକାଳରେ ଗୀତ ଗାଉଥିଲା
 ବଗ ପାଖେ ବସି ବଣି
 ଗୁଣ୍ଡୁଚିମୁଷାଟା ତାଳି ମାରିଦେଲା
 ସୁମଧୁର ଗୀତ ଶୁଣି ।
 ବଣିଠୁ ଛଡ଼େଇ ବଗ ଆରମ୍ଭିଲା
 ଚମକାର ଚଉପଦୀ
 ଗଛ ତଳେ ଥାଇ ନାଚିଲା ନେଉଳ
 ଏଣୁଥ ସହିତ ଗୋଧୂ ।
 କାଉ ବସିଗଲା ଗଛ ତଳେ ଆସି
 ଯାଉଥିଲା ଉଡ଼ି ଉଡ଼ି
 କୋଇଲି କହିଲା— ‘ଗା’ ପଦେ ନାନୀ
 ମୋ’ କଣ୍ଠ ଯାଇଛି ପଡ଼ି ।’
 ବାଇତଡ଼େଇଟା ଲୋରି ଶୁଣାଇଲା
 ବସାରେ କାଖେଇ ଛୁଆ
 ସକେଇ-କପୋତୀ କାନ୍ଦିଣା ଲହରୀ
 ଶୁଣିକି କାନ୍ଦିଲା କୁଆ ।

ମନବୋଧ ଚଉତିଶା ଶୁଣାଇଲେ
 ଶୁଆ ଆଉ ଶାରୀ ବେଗେ
 କୁମ୍ଭଟୁଆ ରାଗ ତୋଷୁ ଶୁଣି ପାରା
 ଗାଇଲା ଶାସ୍ତ୍ରୀୟ ରାଗେ ।
 ଗାଁ ମୁଣ୍ଡ ବୁଡ଼ା ବରଗଛେ ସବୁ
 ପକ୍ଷୀ ହେଲେ ଘୋଓ ଘୋଓ
 ସମ୍ଭାଳି ନ ପାରି କଣା ବିଲୁଆଟା
 ଡାକ ଦେଲା ହୁକେ-ହୋଓ ।
 ବିଲୁଆ ଡାକରେ ହନୁ ହୁଙ୍କାରିଲା
 ହଳାଇକି ଗଛ ଡାଳ
 ଯେତେ ସବୁ ପକ୍ଷୀ ଉଡ଼ିଆଡ଼ି ଗଲେ
 ତେଣା ଝାଡ଼ି ଦଳଦଳ ।
 ସୁରୁଯ କିରଣ ଟାଣ ହେଉଥିଲା
 ଶୀତ ପଡ଼ୁଥିଲା ନଈ
 ପଶୁପକ୍ଷୀଙ୍କର କଥା-କବିତାକୁ
 ଆଉ ପଢ଼ିହେଲା ନାହିଁ ।
 ପ୍ରକୃତି କୋଳରେ ସକଳ ଜୀବକୁ
 ଯିଏ ଅଛି ହାତେ ଗଢ଼ି
 ଶୀତ ସକାଳରେ ସେଇ ପାଦ ତଳେ
 ହାତ ହୋଇଗଲା ଯୋଡ଼ି ।

ଭାରତୀୟ ଜୀବନ ବୀମା ନିଗମ, ପଟ୍ଟାମୁଣ୍ଡାଇ ଶାଖା,
 କେନ୍ଦ୍ରାପଡ଼ା

★ ଲେମ୍ବୁକୁ ଘଣ୍ଟାଏ ଗରମ ପାଣିରେ ପକାଇ ରସ
 ବାହାର କଲେ, ଅଧିକ ରସ ବାହାରେ ।

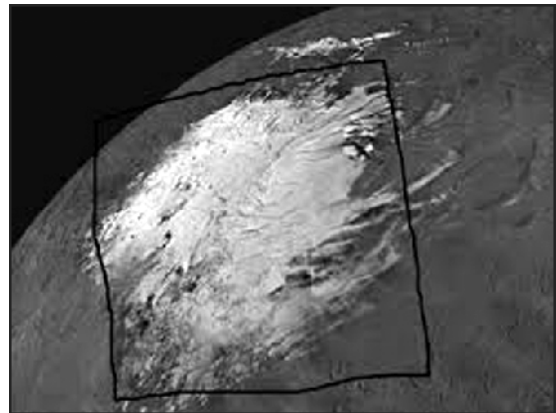
ଭାରତର ମଙ୍ଗଳ ଅଭିଯାନ

ଶ୍ରୀ ନିକୁଞ୍ଜ ବିହାରୀ ସାହୁ

ଗତ ସେପ୍ଟେମ୍ବର ୨୪ ତାରିଖ, ବୁଧବାର ସକାଳ । ଭାରତୀୟ ଅନ୍ତରୀକ୍ଷ ପ୍ରତିଷ୍ଠାନ ‘ଇସ୍ରୋ’ର କଣ୍ଟୋଲ ରୁମ୍‌ରେ ଏକ ଉତ୍ସାହପୂର୍ଣ୍ଣ ମୁହୂର୍ତ୍ତ । ଗତ ୨୦୧୩ ମସିହା, ନଭେମ୍ବର ୫ ତାରିଖରେ ଲୋହିତ ଗ୍ରହ ମଙ୍ଗଳ ଅଭିଯୁକ୍ତେ ପ୍ରେରଣ କରାଯାଇଥିବା ଅନ୍ତରୀକ୍ଷ ଯାନ ‘ମଙ୍ଗଳ ଯାନ’ ଦୀର୍ଘ ୩୦୦ ଦିନର ଯାତ୍ରା ପରେ ମଙ୍ଗଳର ବାୟୁମଣ୍ଡଳରେ ପ୍ରବେଶ କରି ଗ୍ରହ ଚାରିପଟେ ଘୁରି ବୁଲିବ । ମଙ୍ଗଳଯାନ ଛୁଟି ଯାଉଥାଏ ସେକେଣ୍ଡକୁ ୨୨.୧ କିଲୋମିଟର ଭଳି ଦୂରନ୍ତ ବେଗରେ ଲୋହିତ ଗ୍ରହ ଅଭିଯୁକ୍ତେ । ଏହାର ବେଗ ତୁରନ୍ତ ହ୍ରାସ କରା ନ ଗଲେ ଏହା ମଙ୍ଗଳଗହକୁ ଅତିକ୍ରମ କରି ଚାଲିଯିବ ଏବଂ ଅନନ୍ତ ଅନ୍ତରୀକ୍ଷରେ କେଉଁ ଅଜଣା ଗର୍ଭରେ ହଜିଯିବ । ସୁତରାଂ ଯାନର ବେଗ ଯଥେଷ୍ଟ ହ୍ରାସ କଲେ ଯାଇ ଯାନଟି ମଙ୍ଗଳର ମହାକର୍ଷଣର ବଳ ଦ୍ୱାରା କବଳିତ ହୋଇ ଗ୍ରହ ଚାରିପଟେ ଘୁରିପାରିବ । ସୀମିତ ସମୟ ମଧ୍ୟରେ ଯାନର ପ୍ରଚଣ୍ଡ ବେଗ ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ମୂଲ୍ୟକୁ ହ୍ରାସ କରିବା ଏକ ଜଟିଳ ଓ ଉଚ୍ଚକୋଟୀର ପ୍ରଯୁକ୍ତିଗତ ପ୍ରକ୍ରିୟା ।

ଇସ୍ରୋର ବୈଜ୍ଞାନିକମାନେ ଯାନସ୍ଥିତ ଦୀର୍ଘ ୩୦୦ ଦିନ ଧରି କାର୍ଯ୍ୟନିବୃତ୍ତ ଅବସ୍ଥାରେ ରହିଥିବା ୪୪୦ ନିଉଟନ୍ ବଳର ତରଳ ଜାଲେଣି ଚାଲିତ ଶକ୍ତିଶାଳୀ ଇଞ୍ଜିନ୍‌କୁ ସଫଳତାର ସହ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ଷମ କଲେ । ଯାନର ବେଗ ଧୀରେ ଧୀରେ କମିବାକୁ ଲାଗିଲା ଏବଂ ବେଗ ୪.୪ କି.ମି./ସେକେଣ୍ଡ ମୂଲ୍ୟରେ ପହଞ୍ଚିବାକ୍ଷଣି ଏହା ହଠାତ୍ ମଙ୍ଗଳର ମହାକର୍ଷଣ ଦ୍ୱାରା କବଳିତ ହୋଇ ଗ୍ରହ ଚାରିପଟେ ଉପବୃତ୍ତାକାର କକ୍ଷରେ ଘୁରିବାକୁ ଲାଗିଲା । ପ୍ରଯୁକ୍ତିଗତ ସଫଳତାରେ କାର୍ଯ୍ୟରତ ଏହି ବୈଜ୍ଞାନିକମାନେ ଉତ୍ସୁକ୍ତହୋଇ ପରସ୍ପରକୁ ଅଭିବାଦନ ଜଣାଇଲେ ।

ସେବେଠୁ ମଙ୍ଗଳ ଯାନ ମଙ୍ଗଳ ଗ୍ରହ ଚାରିପଟେ ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ କକ୍ଷ ପଥରେ ଘୁରିଆସୁଛି । ଈଶ୍ୱିତ କକ୍ଷରେ ପହଞ୍ଚିବାର ୫ ଦିନ ପରେ (ଅର୍ଥାତ୍ ସେପ୍ଟେମ୍ବର ୨୮ ତାରିଖ ଦିନ) ମଙ୍ଗଳ ଯାନ ୭୪,୦୦୦ କି.ମି ଉର୍ଦ୍ଧ୍ୱରୁ ଲୋହିତ ଗ୍ରହର ପ୍ରଥମ ଫଟୋଚିତ୍ର ଉତ୍ତୋଳନ କରି ପୃଥିବୀକୁ ପ୍ରେରଣ କରିଛି । ଏହି ଫଟୋଚିତ୍ରରେ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଗ୍ରହଟି ଦୃଶ୍ୟ ହେଉଥିଲାବେଳେ ଗ୍ରହର ଦକ୍ଷିଣ ମେରୁରେ ଧଳା ଜାଲୁଲ୍ୟମାନ ବରଫାବୃତ ଶୃଙ୍ଗ ସ୍ପଷ୍ଟ ଦୃଷ୍ଟିଗୋଚର ହେଉଛି । ଫଟୋଚିତ୍ରରୁ ମଧ୍ୟ ଗ୍ରହର ଉତ୍ତର ଗୋଲାର୍ଦ୍ଧରେ

ପ୍ରବାହିତ ହେଉଥିବା ଏକ ବିଶାଳକାୟ ଧୂଳିଝଡ଼ ଦେଖିବାକୁ ମିଳୁଛି ।

ମଙ୍ଗଳଯାନ ଭାରତର ସର୍ବପ୍ରଥମ ଆନ୍ତର୍ଗ୍ରହୀୟ ଅନ୍ତରୀକ୍ଷ ଯାନ ଏବଂ ଲୋହିତ ଗ୍ରହରେ ପ୍ରଥମ ପ୍ରଚେଷ୍ଟରେ ପହଞ୍ଚିବାରେ ଭାରତ ବିଶ୍ୱର ସର୍ବପ୍ରଥମ ଦେଶ । ଆହୁରି ମଧ୍ୟ ମଙ୍ଗଳ ଗ୍ରହରେ ପଦାର୍ପଣ କରିବାରେ ଯୁକ୍ତରାଷ୍ଟ୍ର ଆମେରିକା, ରୁଷିଆ, ଯୁରୋପୀୟ ଅନ୍ତରୀକ୍ଷ ସଂସ୍ଥା ପରେ ଭାରତ ବିଶ୍ୱର ଚତୁର୍ଥ ରାଷ୍ଟ୍ର । ୧୩୩୭ କି.ଗ୍ରା ଓଜନର ଏହି ମଙ୍ଗଳଯାନ ଅଭିଯାନ ପାଇଁ ଭାରତକୁ ଖର୍ଚ୍ଚ କରିବାକୁ ପଡ଼ିଛି ୪୫୦ କୋଟି ଟଙ୍କା । ତେବେ ପ୍ରଶ୍ନ ହେଉଛି, କୋଟି କୋଟି ଟଙ୍କା ବ୍ୟୟରେ— ଏହି ବ୍ୟୟବହୁଳ ଏହି ମଙ୍ଗଳ ଅଭିଯାନର ଅସଲ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ କ’ଣ ?

ଅଭିଯାନର ଅଭିପ୍ରାୟ: ଅଭିଯାନର ପ୍ରମୁଖ ବୈଜ୍ଞାନିକ ଅଭିପ୍ରାୟ ହେଉଛି— ସ୍ୱଦେଶୀ ଜ୍ଞାନକୌଶଳରେ ନିର୍ମିତ ଯନ୍ତ୍ରପାତି ଜରିଆରେ ଆନ୍ତର୍ଗ୍ରହୀୟ ଯାତ୍ରା ନିମନ୍ତେ ଅଭିଯାନର ଦୂରସଞ୍ଚାର, ଦିଗଚାଳନା ଭଳି ମହତ୍ତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ବ୍ୟବସ୍ଥାକୁ ଅନ୍ତରୀକ୍ଷରେ ପରୀକ୍ଷା କରିବା ଏବଂ ଲୋହିତ ଗ୍ରହ ଚାରିପଟେ ଘୂରି ଘୂରି ଏହାର ବାୟୁମଣ୍ଡଳ, ଭୂମିରୂପ ତଥା ଖଣିଜ ସମ୍ପଦ ସମ୍ପର୍କରେ ସର୍ବଶେଷ ଅନୁଧ୍ୟାନ କରିବା ।

ଯନ୍ତ୍ରାବଳୀ : ମଙ୍ଗଳଗ୍ରହର ବୈଜ୍ଞାନିକ ଅନୁସନ୍ଧାନ ନିମନ୍ତେ ଯାନରେ ଆଧୁନିକ ଜ୍ଞାନକୌଶଳରେ ନିର୍ମିତ ସମୁଦାୟ ୫ଟି ଯନ୍ତ୍ରାବଳୀ ସ୍ଥାନିତ ହୋଇଛି । ସେଥିରୁ ୩ଟି ଯନ୍ତ୍ର ଗ୍ରହର ବାୟୁମଣ୍ଡଳକୁ ଅନୁଧ୍ୟାନ କରିବା ନିମନ୍ତେ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଥିବାବେଳେ ଗୋଟିଏ ଯନ୍ତ୍ର ମଙ୍ଗଳ ବାୟୁମଣ୍ଡଳ ମଧ୍ୟରେ ଥିବା ଚାର୍ଜିତ କଣିକା ଏବଂ ଅନ୍ୟ ଗୋଟିଏ ଯନ୍ତ୍ର ମଙ୍ଗଳ ପୃଷ୍ଠକୁ ଅନୁଧ୍ୟାନ କରିବ । ଯାନସ୍ଥିତ ଏହି

ଯନ୍ତ୍ରଗୁଡ଼ିକ ସମ୍ପର୍କରେ ସୂଚନା ନିମ୍ନରେ ଦିଆଗଲା :

ଲିମାନ୍ ଆଲ୍‌ଫା ଫଟୋମିଟର (Lyman Alpha Photometer) : ଏହି ଯନ୍ତ୍ର ମଙ୍ଗଳର ଉର୍ଦ୍ଧ୍ୱ ବାୟୁମଣ୍ଡଳରେ ଉପସ୍ଥିତ ‘ହାଇଡ୍ରୋଜେନ୍’ ଓ ଏହାର ଅନ୍ୟତମ ଆଇସୋଟୋପ୍ ‘ଡିଉଟେରିୟମ୍’ର ଆନୁପାତିକ ମୂଲ୍ୟ ଗଣନା କରିବ । ଏହା ଦ୍ୱାରା ଗ୍ରହପୃଷ୍ଠରୁ ଜଳର ଅପଚୟ ପ୍ରକ୍ରିୟା ଉପରେ ଆଲୋକପାତ ହୋଇପାରିବ ।

ମିଥେନ୍ ସେନ୍ସର ଫର୍ ମାର୍ସ (Methane Sensor for Mars) : ଏହି ଯନ୍ତ୍ର ମଙ୍ଗଳର ବାୟୁମଣ୍ଡଳରେ ଉପସ୍ଥିତ ମିଥେନ୍ ଗ୍ୟାସ୍‌ର ପରିମାଣ ତଥା ଏହାର ଉତ୍ସ ସମ୍ପର୍କରେ ନିର୍ଭୁଲ୍ ସୂଚନା ଦେବ ।

ମାର୍ସ ଏକ୍ସୋସ୍ଫେରିକ୍ ନିଉଟ୍ରାଲ କମ୍ପୋଜିସନ୍ ଆନାଲାଇଜର (Mars Exospheric Neutral Composition Analyser) : ଏହା ମଙ୍ଗଳର ବାୟୁମଣ୍ଡଳ ମଧ୍ୟରେ ଉପଲବ୍ଧ କ୍ଷୁଦ୍ରାଣୁଗୁଡ଼ିକ ଶକ୍ତିଶାଳୀ କଣିକାଗୁଡ଼ିକୁ ଠାବ କରିବା ନିମନ୍ତେ ଏକ ବର୍ଷାଳୀମାପକ ଯନ୍ତ୍ର ବା ମାସ୍ ସ୍ପେକ୍ଟ୍ରୋମିଟର । ଏହା ୧ରୁ ୩୦୦ ‘ପରମାଣୁ ବସ୍ତୁତ୍ୱ ଏକକ’ ପରିସରରେ ଥିବା କଣିକାଗୁଡ଼ିକର ବସ୍ତୁତ୍ୱ ଠିକ୍ ରୂପେ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କରି ସେମାନଙ୍କ ଉପସ୍ଥିତିର ସୂଚନା ଦେଇପାରିବ ।

ମାର୍ସ କଲର୍ କ୍ୟାମେରା (Mars Colour Camera): ତିନୋଟି ବର୍ଷର ଆଲୋକରେ କାର୍ଯ୍ୟ କରିପାରୁଥିବା ଏହି କ୍ୟାମେରା ମଙ୍ଗଳର ଭୂମିରୂପ ଓ ଗଠନ ସମ୍ପର୍କରେ ଫଟୋଚିତ୍ର ଓ ତଥ୍ୟ ପ୍ରଦାନ କରିବ । ଏଥିରୁ ଗ୍ରହରେ ଘଟୁଥିବା ବାୟୁପ୍ରବାହ, ପାଣିପାଗ ତଥା ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ପରିବର୍ତ୍ତନଶୀଳ ଘଟଣା ସମ୍ପର୍କରେ ସମ୍ୟକ୍ ସୂଚନା ମିଳିପାରିବ । ଏହି ଯନ୍ତ୍ର ମଧ୍ୟ ମଙ୍ଗଳ ଗ୍ରହର ଦୃଢ଼ ଚନ୍ଦ୍ର ଯଥା ଡିମସ୍ ଓ ଫୋବସ୍ ଉପରେ ନଜର

ରଖିବ । ସୂଚନାଯୋଗ୍ୟ ଯେ ଏହି ଯନ୍ତ୍ର ହିଁ ଗତ ସେପ୍ଟେମ୍ବର ୨୮ ତାରିଖ ଦିନ ମଙ୍ଗଳର ପ୍ରଥମ ଚିତ୍ର ଗ୍ରହଣ କରି ପୃଥିବୀକୁ ପ୍ରେରଣ କରିଥିଲା ।

ଥର୍ମାଲ୍ ଇନ୍‌ଫ୍ରାରେଡ୍ ଇମେଜିଙ୍ଗ୍ ସ୍ପେକ୍ଟ୍ରୋମିଟର୍ (Thermal Infra-red Imaging Spectrometer): ଦିନ ଓ ରାତିରେ କାର୍ଯ୍ୟ କରିପାରୁଥିବା ଏହି ଯନ୍ତ୍ର ଗ୍ରହପୃଷ୍ଠରୁ ବିକିରିତ ଅବଲୋହିତ ରଶ୍ମି (ତାପଶକ୍ତି)ର ମରିମାଣ ନିର୍ଭୁଲ୍ ରୂପେ ମାପିଥାଏ । ଏହି ଗଣନାରୁ ତାପଉତ୍ସର ତାପମାତ୍ରା ଉତ୍ସର୍ଜନଶୀଳତା (**Emissivity**) ସମ୍ପର୍କରେ ସୂଚନା ମିଳିପାରିବ । ମଙ୍ଗଳରେ ଗଚ୍ଛିତ ଅନେ ଖଣିଜ ଧାତୁର ତରଙ୍ଗ ଉତ୍ସର୍ଜନ ମୂଲ୍ୟ ଏହି ପରିସର ମଧ୍ୟରେ ରହୁଥିବାରୁ ଯନ୍ତ୍ରଟି ଆଗାମୀ ଦିନରେ ଲୋହିତ ଗ୍ରହର ବିପୁଳ ଖଣିଜ ସମ୍ପଦ ସମ୍ପର୍କରେ ସୂଚନା ଦେବ ବୋଲି ଆଶା ।

ଭାରତୀୟ ଅନ୍ତରାକ୍ଷ ଯାନ ‘ମଙ୍ଗଳଯାନ’ର ଏହି ସଫଳ ଅଭିଯାନ ପରେ ମନରେ ପ୍ରଶ୍ନ ଉଠେ, ସୌରଜଗତର ଅନ୍ୟ ଗ୍ରହସବୁ ଥାଉ ଥାଉ ବିଶେଷ କରି ମଙ୍ଗଳ ପ୍ରତି ମଣିଷର ଏତେ ଦୁର୍ବାର ଆକର୍ଷଣ କାହିଁକି ? ଜଳ ଓ ଜୀବନ ସତ୍ତାର ଉପସ୍ଥିତି ନିମନ୍ତେ ଲୋହିତ ଗ୍ରହ ମଙ୍ଗଳ ଯୁଗେ ଯୁଗେ ମଣିଷ ପାଇଁ ଏକ ରହସ୍ୟ ଓ ରୋମାଞ୍ଚସମ୍ପନ୍ନ ସ୍ଥାନ ହୋଇ ରହିଆସିଛି ।

ଗ୍ରହଟି ଅନେକାଂଶରେ ଆମ ପୃଥିବୀ ଭଳି । ପୃଥିବୀ ଭଳି ଏହା ନିଜ ଅକ୍ଷ ଚାରିପଟେ ୨୪ ଘଣ୍ଟାରେ ଥରେ ଘୂରୁଥିବାରୁ ଏଠାରେ ମଧ୍ୟ ଦିନ ଓ ରାତିର ପରିବର୍ତ୍ତନ ଘଟେ । ପୃଥିବୀ ଭଳି ଅକ୍ଷର ଆନତ ହେତୁ ମଙ୍ଗଳରେ ମଧ୍ୟ ଋତୁ ପରିବର୍ତ୍ତନ ଘଟେ । ପୃଥିବୀ ଭଳି ମଙ୍ଗଳରେ ମଧ୍ୟ ଶ୍ୱାସ-ଉପଯୋଗୀ ବିଭିନ୍ନ ଗ୍ୟାସ୍‌ର ମିଶ୍ରଣ ଥାଇ ଏକ ବାୟୁମଣ୍ଡଳ ରହିଛି । ଜୀବନ ବଞ୍ଚି ରହିବା ପାଇଁ ସର୍ବପ୍ରଥମ ଆବଶ୍ୟକତା ‘ଜଳ’ । ବିପୁଳ

ପରିମାଣରେ ମଙ୍ଗଳର ମେରୁରେ ବରଫାବୃତ ଶୁଙ୍ଖା ରୂପେ ଜଳ ମଧ୍ୟ ଗଚ୍ଛିତ ଅଛି । ସୁତରାଂ ମଙ୍ଗଳର ମୃଦୁ ତାପମାତ୍ରାରେ ଜୀବନ ବଞ୍ଚିବା ସମ୍ଭବପର ବୋଲି ମଣିଷର ବିଶ୍ୱାସ ।

ଦିନ ଆସିବ, ମଣିଷ ଅବକ୍ଷୟମୁଖୀ ଓ ମାଦକତାଶୂନ୍ୟ ନିଜର ଗ୍ରହ ପୃଥିବୀ ଛାଡ଼ି ରକେଟ୍‌ରେ ଉଡ଼ିଯିବ ଓ ମଙ୍ଗଳଗ୍ରହକୁ ନିଜର କ୍ରୀଡ଼ାଭୂମି ରୂପେ ଆପଣେଇନେବ । ଦଳଦଳ ସ୍ତ୍ରୀ, ପୁରୁଷ ଲୋହିତ ଗ୍ରହରେ ନିଜର ଘରସଂସାର ଗଢ଼ିବେ । ସେଥିପାଇଁ ସମ୍ଭବତଃ ଲୋହିତଗ୍ରହ ମଙ୍ଗଳ ପ୍ରତି ଆମର ଏତେ ଦୁର୍ବଳତା । ଭାରତୀୟ ଅନ୍ତରାକ୍ଷ ଯାନ ‘ମଙ୍ଗଳଯାନ’ର ମଙ୍ଗଳ ଅଭିଯାନ ମଣିଷର ଏହି ସୁଦୂର ସ୍ୱପ୍ନର ପୂର୍ବାଭାସ !

ଆଞ୍ଚଳିକ ବିଜ୍ଞାନ ଗବେଷଣା ପ୍ରତିଷ୍ଠାନ, ଭୁବନେଶ୍ୱର

ପଡ଼ୋଶିନୀ- ତୁମ ଥାକ ସାରା ବହି ଭର୍ତ୍ତି ହୋଇଛି । ସେ ଭିତରୁ କେଉଁ ବହିଟି ତୁମର ସବୁଠୁଁ ବେଶୀ ପସନ୍ଦ ?

ମହିଳା- ମୋ ପସନ୍ଦର ବହିଟା ଥାକରେ ନାହିଁ, ଲକର ଭିତରେ ଅଛି ।

ପଡ଼ୋଶିନୀ- ଲକର ଭିତରେ..... ?

ମହିଳା- ହଁ, ସେଇଟି ହେଉଛି ମୋ ସ୍ୱାମୀଙ୍କ ଚେକ୍‌ବୁକ୍ ।

ଚିତ୍ରକରଙ୍କ ବନ୍ଧୁ ପ୍ରଦର୍ଶନୀ ଦେଖି ଫେରିଥାଆନ୍ତି । ତାଙ୍କୁ ଚିତ୍ରକର ପ୍ରଶ୍ନ କଲେ- ଆପଣ ମୋ ଚିତ୍ରଟି ଦେଖିଲେ । କେମିତି ହୋଇଛି ?

ବନ୍ଧୁ - ତମକାର ! ସେ ଦରଭଜା ଆମ୍‌ଲେଟ୍ ତ !

ଚିତ୍ରକର - ଆମ୍‌ଲେଟ୍ ? ହେ ଭଗବାନ୍ ! ସେଇଟା ଯେ ଅସ୍ତଗାମୀ ସୂର୍ଯ୍ୟଙ୍କର ଚିତ୍ର !

ଜନଗୁଡ଼ି - ଆମର ଉଗ୍ରତମାଳି

ଶ୍ରୀ ଅନ୍ତର୍ଯ୍ୟାମୀ ଲେଙ୍କା

ବୁଢ଼ୁରୁ ବାବୁ ବୁଢ଼ୁରାମ

ଗୋଟିଏ ଗାଁରେ ଜଣେ ଚାଷୀ ଥିଲା, ନାଁ ତା’ର ବୁଢ଼ୁ । ଘରେ ତା’ର ସ୍ତ୍ରୀ ଏବଂ ପାଞ୍ଚଟି ପୁଅଝିଅ । ବୁଢ଼ୁ କାମଦାମ କରି ବେଶୀ ଫସଲ ଓ କିଛି ଧନ କମାଇବାକୁ ଚାହେଁ; ମାତ୍ର ତା’ ଭାଗରେ ଜମି ପଡ଼ିଛି କମ୍ । ସେତିକିରୁ ଯାହା ଉତ୍ପନ୍ନ ହୁଏ, ତାହା ପିଲାଛୁଆଙ୍କୁ ପାଇଁ ଯଥେଷ୍ଟ ହୁଏ ନାହିଁ । ସେଇ ଆମଦାନୀରୁ କିଛି ବଳିଲେ ସିନା ବିକ୍ରି କରିବ ! ଦିନେ ତା’ ସ୍ତ୍ରୀ ପରାମର୍ଶ ଦେଲା, “ତାଲ, କଖାରୁ ଲଗାଇବା । ଅଳ୍ପ ପରିଶ୍ରମରେ ବହୁ କଖାରୁ ହେବ ଓ ଆମେ ସେସବୁକୁ ବିକିପାରିବା, କିଛି ପଇସା ତ ଘରକୁ ଆସିବ ।”

ଯା’ହେଉ ଗତବର୍ଷରୁ ରହିଥିବା କିଛି ମଞ୍ଜିକୁ, ଜାଗା ଠିକ୍ କରି ସେଗୁଡ଼ିକୁ ପୋତି ଦିଆଗଲା । ଠିକ୍ ଯତ୍ନ ଓ ପାଣି ପାଇ କଖାରୁ ଗଛଗୁଡ଼ିକ ଶୀଘ୍ର ଶୀଘ୍ର ବଢ଼ିଲେ । ପିଲାମାନେ ନିଘା ରଖିଲେ ଯେପରି ମୁଷା ଆସି କାଟି ନ ଦିଏ ବା ଦିନବେଳା ମାଙ୍କଡ଼, ଛେଳି ବାଡ଼ିରେ ନ ପଶନ୍ତି । ଫଳ ବି ଏତେ ଫଳିଲା ଯେ ଗଣି

ହେବ ନାହିଁ । ଦେଡ଼ ମାସ, ଦୁଇ ମାସରେ ସେଇ ପଡ଼ିଆ ଖଣ୍ଡକ ହଳଦିଆ ସୁନା ରଙ୍ଗର ଛୋଟବଡ଼ କଖାରୁରେ ଭରିଗଲା । ଏତେ ଲୋଭନୀୟ ଥିଲା ଯେ ସବୁବେଳେ ପହରା ଦେବାକୁ ପଡୁଥିଲା । ସେଗୁଡ଼ିକ ମଧ୍ୟରୁ ପନ୍ଦରଟି ବଡ଼ ବଡ଼ କଖାରୁ ବାଛି ବୁଢ଼ୁ ବଜାରକୁ (ସହର) ନେବାକୁ ବାହାରିଲା କାନ୍ଧରେ ଭାର କରି ।

ତା’ପରଦିନ ସକାଳୁ ସକାଳୁ ସେ ଯାଇ ପହଞ୍ଚିଲା ବଜାରର ମଝିଆମଝି । ତା’ର କଖାରୁଗୁଡ଼ିକ ବେଶ୍ ଦର୍ଶନୀୟ ଥିଲା । ଗୋଟିଏ ପୁରୁଣା ଚାଦର ବିଛାଇ ତା’ ଉପରେ କେତୋଟି ଓ ବାକିତକ ବୋର୍ଡରେ ରଖି ଭଲକରି ଜମାଇ ବସିଲା ଓ ଖରିଦଦାରଙ୍କ ପାଇଁ ଅପେକ୍ଷା କଲା । ମଝିରେ ମଝିରେ ସେ ନିଜ କଖାରୁର ତାରିଫ୍ କରୁଥାଏ ଲୋକଙ୍କୁ ଶୁଣାଇ ଶୁଣାଇ । କହୁଥାଏ, “ଏହିସବୁ ବାଡ଼ିରୁ ଆସିଥିବା ସଜ ପରିବାପତ୍ରରେ ସ୍ବାଦୁ ଓ ସେଗୁଡ଼ିକର ଉପାଦେୟତା କେତେ, ସେ କଥା ଚାଖିଲେ ସିନା ଜାଣିବ !”

ସେ ତ ଆଗରୁ କେବେ ସହରର ବଜାରହାଟ ଦେଖି ନ ଥିଲା । କିଛି ସମୟ ପରେ ନଜର ପଡ଼ିଲା ବେଶ୍ ମଜଭୁତ୍ ଲୋକଟିଏ ତା’ ଆଡ଼କୁ ଆସୁଛି । ତା’ ପଛେ ପଛେ ତିନି ଚାରିଜଣ ଗୁଣ୍ଡା ପ୍ରକୃତିର ଲୋକ ମଧ୍ୟ । ବୁଢ଼ୁ ଖୁସି ହୋଇଗଲା, ଭାବିଲା ଅଳ୍ପ ସମୟରେ କଖାରୁଗୁଡ଼ିକ ବିକ୍ରି ହୋଇଯିବ । ‘କେତୋଟି ନେବେ ଆଜ୍ଞା ?’ ବୁଢ଼ୁ ପଚାରିଲା । ସେ କହିଲେ, “ମୁଁ କଣିବି ? ମୁଁ ଟିକସ ଆଦାୟ କରେ, ରାଜାଙ୍କର ଲୋକ । ତାଙ୍କ ଟିକସ ଦିଅ, ତାଙ୍କ ବଜାରରେ ବସି ବିକ୍ରିଛ, ତାଙ୍କୁ ତାଙ୍କ ଟିକସ ଦେବନି ?” ସେ ଏ କଥା କହୁ କହୁ ତା’ ପଛରେ ଥିବା ଲୋକ ମୁଥ ମାରିବା ପାଇଁ ଆଗେଇ ଆସିଲେ ।

ସ୍ବାମୀ-ସ୍ତ୍ରୀ ଦୁହେଁଯାକ ମୁହଁ ଶୁଖାଇ କିଛି ସମୟ ବସିରହିଲେ । ଶେଷରେ ହଠାତ୍ ବୁଢ଼ୁର ସ୍ତ୍ରୀ ବୁଢ଼ୁକୁ କହିଲା, “ମୁଁ ଗୋଟାଏ ଉପାୟ ପାଇଛି । କାଲି ସକାଳେ ସେହିପରି କରିବ, ଯେପରି ମୁଁ କହିବି ।” ପରଦିନ ସକାଳୁ ଶାଗୁଡ଼ି ନିତ୍ୟକର୍ମ ଇତ୍ୟାଦି ସମସ୍ତ କାମ ସାରି ବୁଢ଼ୁକୁ ତା’ ସ୍ତ୍ରୀ ଗୋଟାଏ ପଦସ୍ଥ କର୍ମଚାରୀ ପରି ସଜାଇଲା । ଭଲ ଧୋତି ପିନ୍ଧାଇଲା, ତା’ ଉପରେ ପୁରା ହାତ କୁର୍ତ୍ତା, ମୁହଁଟି ସଫାସୁତୁରା । ପୁରୁଣା ଜରିଦିଆ ଶାଢ଼ୀକୁ ଚଉତେଇ ମୁଣ୍ଡରେ ପଗଡ଼ି ବାନ୍ଧିଦେଲା ଓ ତା’ପରେ ଚଢ଼େଇର ଲମ୍ବା ପରଟିଏ ଲଖେଇ ଦେଲା— ଏବେ ସତରେ ଦସ୍ତରର ହାକିମ ପରି ଲାଗିଲା । ସେ ଆଗେ ଆଗେ, ତା’ପଛରେ ଗାଁର ନାମକରା ଗୁଣ୍ଡା ଚାରିଜଣ ବଡ଼ ବଡ଼ ଲାଠିଧରି ବୁଢ଼ୁର ଦୁଇ ପାଖରେ ଓ ପଛରେ ଦେହରକ୍ଷୀ ପରି ବଜାରକୁ ବାହାରିଗଲେ ।

ବୁଢ଼ୁର ଚାଲିବାର ଠାଣି ବି ବଦଳିଗଲା । ନାଗରା ଜୋଡ଼ା, ଛାତି ଉପରେ ହାତକୁ ହାତ ଛନ୍ଦି ନିଶକୁ ଦୁଇପାଖରେ ବାଗେଇଦେଲା । ଯେତେସବୁ ଦୋକାନିହାଟ ବସିଥିଲା, ସେଠାକୁ ତା’ର କର୍ମଚାରୀ ଭାବେ ତା’ ପାଖରେ ଥିବା ଗୁଣ୍ଡା ମଧ୍ୟରୁ ତିନିଜଣଙ୍କୁ ପଠାଇ ନିଜର ପରିଚୟ କରାଇଦେଲା— ସ୍ବୟଂ ରାଣୀମା’ଙ୍କର ମାଉସୀପୁଅ ଭାଇ, ରାଣୀଙ୍କ ଡରଫରୁ ଟିକସ ଆଦାୟ କରିବାକୁ ଆସିଛନ୍ତି । ବେପାରୀମାନେ ରାଣୀଙ୍କ ଡରଫରୁ କର ଆଦାୟ କଥା ଶୁଣି ନ ଥିଲେ । ଏତେଗୁଡ଼ାଏ ଟିକସ ଦେଇସାରିବା ପରେ ପୁଣି ଆଉ ଗୋଟିକରେ ନୂଆ ଟିକସ ଦେବାକୁ ବହୁତ କୁହୁ କୁହୁ ହେଲେ । ବୁଢ଼ୁ ଜଣାଇଦେଲା, “ଯେଉଁମାନେ ଏବେ ରାଣୀଙ୍କର ପ୍ରାପ୍ୟ ନ ଦେବେ, ତାଙ୍କ ନାମ ଠିକଣା ଲେଖୁଦିଅ, ରାଣୀ ନିଜେ ତକାଇ ଯାହା ଶାସ୍ତି ଦେବେ ।” ସେମାନଙ୍କ ଭିତରୁ ଜଣେ ଟିକିଏ ଭଦ୍ରପୋଷାକଧାରୀ ବେପାରୀଙ୍କ ନାମ, ଧାମ ଆଦି ପଚରାପଚରି କଲା ।

ବେପାରୀମାନେ ଶାସ୍ତି ଭୟରେ ରାଣୀଙ୍କ ପ୍ରାପ୍ୟ ଭାବରେ ଯିଏ ଯାହା ପାରିଲା ଦେଲା— ଅର୍ଥ ଆକାରରେ ହେଉ ଅବା ଜିନିଷ ଆକାରରେ ହେଉ ।

କିଛିଦିନ ବୁଢ଼ୁର ଏମିତି କାମ ଚଳିଗଲା, ଗୁଜୁରାଣ ମେଣ୍ଟିଲା; ମାତ୍ର ବେପାରୀମାନେ ତ ପୂର୍ବରୁ ହିଁ କର ଭାରରେ ନଇଁପଡ଼ିଥିଲେ, ସାହସ ନ ଥିଲା ରାଜ-ଦରବାରରେ ଗୁହାରି କରିବା ପାଇଁ । ଏବେ ପୁଣି ଆଉ ଗୋଟାଏ ନୂଆ ଟିକସ । ନା ଆଉ ପାରି ହେବନାହିଁ । ବହୁ ବେପାରୀ ଏକଜୁଟ୍ ହୋଇ ଏଇ ସବୁ କର ଆଦାୟକାରୀଙ୍କ ବିରୋଧରେ ରାଜାଙ୍କ ପାଖରେ ନାଲିସ କଲେ ।

ରାଜା ବେଶି ପୁରୁଣା ନୁହଁନ୍ତି । ରାଜ୍ୟର ପ୍ରଜାମାନଙ୍କର ହାଲଚାଲ ସେତେ ଭଲଭାବେ ଜାଣି ନଥିଲେ; ତଥାପି ସେ ତାଙ୍କର ଗୁପ୍ତଚର ନିଯୁକ୍ତ କରି ରାଜାଙ୍କ ନାଁରେ ଓ ଶାସକ ସରକାରଙ୍କ ନାଁରେ ପ୍ରଜାଙ୍କୁ ଯେତେପ୍ରକାର ଲୁଚ୍ଚରାଜ ହୋଇଛି, ତା’ର ଖବର ନେଇ ସେମାନଙ୍କୁ ଧରିଆଣିଲେ । ସେମାନଙ୍କ ଭିତରେ ବୁଢ଼ୁ

ବୁଦ୍ଧ ତ ସୁଯୋଗ ଖୋଜୁଥିଲା; କିନ୍ତୁ ଜୁଟାଇ ପାରୁ ନ ଥିଲା । କହିଲା, “ଆଜ୍ଞା ମଣିମା, ଅଭୟ ଦେଲେ କହିବି । ମୁଁ ଗୋବିନ୍ଦ ତୋଟା ଗାଁ’ର ଜଣେ ଛୋଟିଆ ଚାଷୀ, ନାଁ ମୋର ବୁଦ୍ଧରାମ । ବାଡ଼ିବଗିଚାରେ ଯେଉଁ ସାମାନ୍ୟ ପନିପରିବା ହୁଏ, ତାକୁ ବିକି ଚଲେ । ହାତକୁ ଅଧିକ ଦୁଇପଇସା ଆସିବ ବୋଲି ମୋ ସ୍ତ୍ରୀ ମୋତେ ସହରକୁ ପଠାଇଲା । ଏକଥା କହିବା ପରେ ସହରରେ କଖାରୁ ବିକ୍ରି କରିବାକୁ ଆସି ଯାହା ଯାହା ସବୁ ଘଟିଥିଲା, ଯେପରି ହସ୍ତସନ୍ତ ହୋଇଥିଲା, ସେ କଥା ନରମି ନରମି କହିଲା । ଭୋକଉପାସରେ ଖାଲି ହାତରେ କେମିତି ଘରକୁ ଫେରିଥିଲା, ସେ କଥା ବି ଜଣାଇଲା । ଆଜ୍ଞୁଳି ଦେଖାଇ ଯେଉଁମାନେ ରାଜାଙ୍କ ଚିକସ ନାଁ’ରେ ତା’ଠାରୁ ସବୁତକ କଖାରୁ, ଏପରିକି ପଗଡ଼ି ଓ ଗୋକେଇ ନେଇଯାଇଥିଲେ, ସେମାନଙ୍କୁ ଚିହ୍ନଟ କରି ଦେଖାଇଦେଲା । ତା’ପରେ କହିଲା, “ମନଦୁଃଖରେ ଭୋକଉପାସରେ ଘରେ ସ୍ତ୍ରୀ ପିଲାଙ୍କୁ ନେଇ ବସିଥିଲାବେଳେ ମୋ ସ୍ତ୍ରୀ ଏଇ ଉପାୟଟି ବତାଇଲା । ଏଇ ଚିକସ ଆଦାୟ ବେପାରରେ ମୁଁ ନୂଆ ଭୁକିଛି । ଚିକସ ନାଁ’ରେ ଆଜ୍ଞା ହଜୁରଙ୍କ ନାଁ’ ନେଇ ଏଇ ଚିକସ ଆଦାୟକାରୀଙ୍କ ଖବର ଆପଣଙ୍କୁ ଜଣାଇବା— ମୋ ସ୍ତ୍ରୀର ପରାମର୍ଶ ଥିଲା । ସେ ବୁଝିପାରିଥିଲା, ଏମାନେ

ରାଜାବଂଶୀ, କଟକ-୯

ହସି ହସି ମୁହିଁ ଯାଏ ଗଡ଼ି

ଶ୍ରୀ ନଟବର ସାହୁ

ନାଆଁ ମୋର ଅଟେ ଶୁନ୍‌ଗାଡ଼ି
 କିଏ ଦେଖୁଥିଲା ମୋତେ ଗଡ଼ି
 ଘିରି ଘିରି କରି ଚକ ଦୁଇଟା ମୋ
 ପାଣି ପରି ଯାଏ ଗଡ଼ି ଗଡ଼ି ।
 ମୋ ଚକେ ପବନ ଦେଲେ ଭରି
 ଦେହେ ମୋ ଶକତି ଆସେ ଫେରି
 ମୋ ଉପରେ ଚଢ଼ି ଅଫିସ୍ କଚେରୀ
 ଯାଅ ବାବୁ ତୁମେ ନିଶ ମୋଡ଼ି ।
 କାଦୁଅ ପାଣିକୁ ମୋର ଡର
 ଅଟକିଯାଏ ତ ଚକ ମୋର
 ଶୁଖିଲା ପାଗରେ କଜା ପକ୍କା ରାସ୍ତା
 ଦେଖୁ ମନ ଇଚ୍ଛା ଯାଅ ଚଢ଼ି ।
 ସହର ବଜାର ମଫସଲ
 ମୋ ଉପରେ ଚଢ଼ି ଲୋକପଲ
 କିଏ ଲଦି ମାଲ୍ କେ ଦେଖାଏ ଖେଳ
 କିଏ ଅବା ଯାଏ ପାଠ ପଢ଼ି ।

ମୁହିଁ ତ ଅଟେ ସ୍ବାଧୀନ ଗାଡ଼ି
 ମଟର ଯାଏ ପେଟ୍ରୋଲ୍ ପୋଡ଼ି
 ମଟର ସାଇକେଲ ମୋ ପରେ ଜନମ
 ପେଟ୍ରୋଲ୍ ସରିଲେ ରହେ ପଡ଼ି ।
 ସବୁ କାମେ ଆଜି ମୋତେ ଖୋଜା
 ଅମିର ଗରିବ ଅବା ରଜା
 ମଣିଷ ସେବାରେ ଦିନରାତି ସଦା
 ହସି ହସି ମୁହିଁ ଯାଏ ଗଡ଼ି ।

ଏଲ୍-୩୮, ବରମୁଣ୍ଡା, ଭୁବନେଶ୍ୱର

ଗୁରୁଜନଙ୍କୁ ସମ୍ମାନ ଦେବାର କେତୋଟି ପଥ

- ★ ତାଙ୍କର ଗର୍ବ ଓ ଗୌରବକୁ ସମ୍ମାନ ଦିଅ,
 ଯେତେବେଳେ କି ସେମାନେ ନିଜକୁ ତାହାର
 ଯୋଗ୍ୟ ବୋଲି ଭାବନ୍ତି ନାହିଁ ।
- ★ ତାଙ୍କ ସାମ୍ନାରେ ଗୋଡ଼ ଟେକି ବସନାହିଁ ବା
 ପଛକରି ବସନାହିଁ ।
- ★ ଯଦି ତାଙ୍କ ବିଷୟରେ କେହି ମନ୍ଦକଥା କହୁଛି,
 ତମେ ସେଥିରେ ଭାଗ ନିଅନାହିଁ ।
- ★ ତୁମେ ତାଙ୍କପାଇଁ କ୍ଳାନ୍ତ ଓ ବ୍ୟସ୍ତ ଅନୁଭବ କଲ
 ବୋଲି ତାଙ୍କୁ ଦେଖାଅ ନାହିଁ ।
- ★ ତାଙ୍କ ଭୁଲ୍ ଦେଖି ହସ ନାହିଁ ।
- ★ ସେମାନେ କହିବା ପୂର୍ବରୁ ତାଙ୍କର କାର୍ଯ୍ୟ କରିଦିଅ ।
- ★ ବାରମ୍ବାର ତାଙ୍କ ଅବସ୍ଥା ଓ ତାଙ୍କର ଆବଶ୍ୟକତାକୁ
 ନଜର ରଖିବା ପାଇଁ ତାଙ୍କ ନିକଟକୁ ଯାଅ ।
- ★ ସବୁ କଥାର ଉର୍ଦ୍ଧ୍ୱରେ ସେମାନଙ୍କୁ ରଖିବାକୁ ଚେଷ୍ଟା
 କର ।

ଜେଜେଙ୍କୁ ଭୁବି ଲିନାମା॥

କୃମିର ସୂଚିତ୍ରା ସାହୁ

ଲିନା ପାଞ୍ଚସାତ ବର୍ଷର ଛୋଟ ଝିଅଟିଏ । ସିଏ
ଥୁଲା ଭାରି ଚୁଲ୍‌ଚୁଲୀ ଆଉ ତା ଗୁଲୁଗୁଲିଆ କଥାରେ
ସତେ ଯେମିତି ସବୁରି ହୃଦୟ ମୋହି ନେଉଥିଲା । ଲିନା
ସେଦିନ ମା'ଙ୍କ ସହିତ ମନ୍ଦିର ଯାଉଥାଏ, ଅକସ୍ମାତ୍ ଝୁଣ୍ଟି
ପଡ଼ିଲା । ଆଉ ଲିନା ପଡ଼ିବା ଆଗରୁ ତା'ର ଦୁଇ ହାତକୁ
ଧରି ସମ୍ଭଳି ନେଲେ ମା' । ଝାଡ଼ିଝୁଡ଼ି ଦେଇ ତାକୁ ନାନା
ପ୍ରବୋଧନା ମାଧ୍ୟମରେ ବୁଝାଇଦେଲେ । କିଛି ସମୟ
ପରେ ଲିନା ବି ବୁଝିଗଲା ଓ ତା ମା' ହାତ ଧରି ଆଗକୁ
ଆଗକୁ ମନ୍ଦିର ଅଭିମୁଖେ ଯାତା କଲା ।

ହଠାତ୍ ମନ୍ଦିର ସାମନାରେ ସେ ମା'ର ହାତ ଛାଡ଼ିଦେଲା । ତା'ର ଦୃଷ୍ଟି ପଡ଼ିଲା ତା' ପରି ଛୋଟ ପିଲାଟିଏ ହାତରେ ଭଙ୍ଗା ଥାଳିଟିଏ ଧରି ମନ୍ଦିରକୁ ଆସୁଥିବା ବାବୁ-ମା'ମାନଙ୍କୁ ଭିକ୍ଷା ମାଗୁଥାଏ ।

କିନ୍ତୁ ବାବୁ-ମା'ମାନେ ବିଭିନ୍ନ ଆଳରେ ଡଢ଼ି
ଦେଉଥାନ୍ତି ।

ଏସବୁ କିନ୍ତୁ ଲିନାକୁ ଭାରି କଷ୍ଟ ଦେଲା । ଏଇନେ ତା’ମା ତାକୁ ପଢ଼ିବା ଆଗରୁ ଧରିନେଲା, ହେଲେ ଏ ପିଲାକୁ କିଛି ପଇସା ଦେବା ପରିବର୍ତ୍ତେ ଏ ବାବା-ମା’ମାନେ ତାକୁ ଏମିତି ତଳେ ପକାଇ ପକାଇ ଯାଉଛନ୍ତି କାହିଁକି..... ?

ମନ୍ଦିର ସାମନାରେ କେତେ ଲୋକଙ୍କ ଭିଡ଼ ଜମି
ରହିଥିଲା । କାହାରି ନଜରକୁ ଏ ଦୃଶ୍ୟ ଆସିଥିଲା କି ନାଁ
କିନ୍ତୁ ଲିନା ଅବିଳମ୍ବେ ଧାଇଁଗଲା ପଡ଼ିଯାଇଥିବା ସେହି

ପିଲାଟି ପାଖକୁ । କଷେମକ୍ଷେ ପିଲାଟିକୁ ଉଠାଇ
ଝାଡ଼ିଦେଲା । ମା'ପରି ତାକୁ ବୁଝାଇ ପ୍ରବୋଧନା ବି
ଦେଲା, ଯାହା ସେ ଟିକିଏ ଆଗରୁ ତା ମା'ଠାରୁ ଶୁଣିଥିଲା ।

ଭିକାରୀ ପିଲାଟି ସହାୟତା ପାଇଥିବାରୁ ଲୁହ
ପୋଛି ଲିନା ହାତ ଧରି ହସିଦେଲା । ଏତିକିବେଳ ଲିନା
ପଚାରିଲା, “ତୁମର ନାଁ କ’ଣ ? ଆଉ ତୁମ ବାପା-
ମା’ ଓ ଘର.... ?” ପିଲାଟି ଆଖିରେ ଲୁହ ଜକେଇ
ଆସିଲା— ମୋ’ନାଁ ରାଜୁ । ଏତିକି ପରିଚୟ ମୋର ।
ତା’ ଛଡ଼ା ଏ ଦୁନିଆରେ ମୋର ଆଉ କେହି ନାହିଁ ।

ଭିକାରୀ ପିଲାଟି ଏତିକି କହି କେଉଁଆଡ଼େ
ଚାଲିଗଲା । ଲିନା ତା’ ମା’ ହାତ ଧରି ମନ୍ଦିରରୁ
ଫେରୁଥାଏ ସତ, କିନ୍ତୁ ବାଟଯାକ ତା’ କୁନି ଆଖି ଦୁଇଟା
ଖୋଜି ହେଉଥିଲା ସେହି ପିଲାଟିକୁ ।

ମା' ଲିନାର ଅନ୍ୟମନସ୍କତାକୁ ଲକ୍ଷ୍ୟ କରି ପଚାରିବାରୁ ଲିନାର ବ୍ୟସ୍ତ ମନ ମା'କୁ ବ୍ୟାକୁଳ ହୋଇ ପଚାରିଲା “ମା’ ରାଜୁ କାହିଁକି ଏମତି ମନ୍ଦିର ସାମ୍ନାରେ ଥାଳି ଧରି ମାଗେ, ଆଉ ଏ ଲୋକଗୁଡ଼ା ତାକୁ ପାଦରେ ଆଡେଇଦେଇ ଆସୁଛନ୍ତି କାହିଁକି ?”

ମା' ଏଥର ଲିନାକୁ କୋଳେଇନେଲେ ଆଉ କଥା ଭୁଲାଇବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କଲେ— କିନ୍ତୁ ଲିନାର ସେହି ପ୍ରଶ୍ନ—
ରାଜୁ ଏମିତି କାହିଁକି ମାରୁଛି କୁହ ମା' । ତା' ମା' କାହିଁ
ତାକୁ ପାଖକୁ ନେଉନି.... ? କୁହ ମା' କୁହ..... । ମା'
ତାକୁ ଏଥର ବୁଝାଇ କହିଲେ, “ତେବେ ଶୁଣ, ଯାହାର
ମା' ନାହିଁ, ତା'ର ସାହା ବି ନାହିଁ, ଏ ଯେମିତି ତୋ
ପାଖରେ ଯଦି ମୋ ପରି ମା' ନ ଥାନ୍ତା, ତେବେ ସେ ତ
ରାଜୁ ପରି ଅସହାୟ ହୋଇଯାଇଥାନ୍ତା ।

ଆଉ ସେହିପରି ଅସହାୟ ପିଲାମାନଙ୍କୁ କେହି
ପଚାରନ୍ତିନି କି ଆଦର ବି କରନ୍ତିନି । ସେ ପୁରା ଏକଟିଆ

ହୋଇଯାଏ । ତେଣୁରାଜୁ ବି ସେମିତି ଅନାଥ ପିଲାଟିଏ ।
ତାର ଏଠି କେହି ନାହାନ୍ତି । ତାକୁ କିଏ ଖାଇବାକୁ ଦେବ
କହିଲୁ ?

କେବଳ ସେଇଥିପାଇଁ ସେ ଆଳି ଧରି ଭିକ
ମାଗେ । ଯାହା ମିଳେ ତାକୁ ଖାଇ ବଞ୍ଚୁଥାଏ । ସେ କଥା
ଏଥର ନ ଭାବି ତାଲ ଆଗେ ଶୀଘ୍ର ଘରକୁ ଯିବା ।”

ଲିନା ମନରେ କିନ୍ତୁ ଏ କଥାଟି ସେମିତି ଗଣ୍ଠିପଡ଼ି
ରହି ଯାଇଥାଏ । ତା’ର ଆଉ କେଉଁଠିକି ମନ ଲାଗୁ ନ
ଥାଏ । ସନ୍ଧ୍ୟାରେ ସେ ତାର ଜେଜେଙ୍କ ପାଖକୁ ଗଲା ।
ନିଃଶବ୍ଦ କୋଠରୀ ଭିତରେ ଜେଜେ ଥିଲେ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ
ଏକାନ୍ତରେ । ନୀରବ ହୋଇ ବସିଥାନ୍ତି । ଝରକାବାଟେ
ବୋଧହୁଏ ତାରାମାନଙ୍କୁ ଚାହିଁ ଚାହିଁ ଗଣ୍ଠିଥାନ୍ତି । ଲିନା
ଯାଇ ଜେଜେଙ୍କ ପାଖରେ ବସି ପଡ଼ିଲା । ଆଉ ଗେହ୍ଲେଇ
ହୋଇ ସକାଳର ମନ୍ଦିର ଯିବା ଓ ସେଠାକାର ଘଟିଥିବା
ଘଟଣା ସବୁ କହିସାରି ସେହି ଏକା ପ୍ରଶ୍ନ ପଚାରିଲା ତା
ଜେଜେଙ୍କୁ, ଯାହା ମା’ଙ୍କୁ ପଚାରିଥିଲା । ଆଉ ଉତ୍ତରରେ
ଜେଜେ ସେହିପରି ଉତ୍ତରଦେଲେ— ବାପାମା ପରି ଆଉ
ବା କିଏ ଏ ଦୁନିଆରେ ନିଜର ହୋଇପାରିବ ? ମନକଥା
ମା’ପରି ଆଉ କେହି କ’ଣ ବୁଝିପାରିବ, କହିଲୁ..... ?

ଲିନା ଏଥର ପଚାରିଲା, “ତେବେ କ’ଣ ଜେଜେ
ତମର ବି ମା’ ନାହିଁ.... ?”

ଚଷମା ଭିତରୁ ଦୁଇବୁଦା ତତଲା ଲୁହ ନିଗିଡ଼ି
ପଡ଼ିଲା ଜେଜେଙ୍କ ଆଖିରୁ— ଥିଲାରେ ମାମା, ହେଲେ
ଏବେ କିନ୍ତୁ ମୋ ମା’ ମୋ ପାଖରେ ନାହିଁ.... । କୋହଳ
ଲୁଚାଇବାକୁ ଯାଇ ଜେଜେ କହିଲେ, “ଯା ପାଠ ପଢ଼
ମା’ । ଏବେ ଏ ସବୁ ଭାବନା, ଭଲ ନୁହେଁ । ତୋ
ପାଖରେ ତ ତୋ ବାପାମା’ ଅଛନ୍ତି । ଯା ମା’ ଆଉ କିଛି
ଚିନ୍ତା ମୁଣ୍ଡରେ ନ ପୁରାଇ ପାଠ ପଢ଼.... ।”

ଲିନା କିନ୍ତୁ ଜେଜେଙ୍କୁ କହିଲା, “ନାଁ ଜେଜେ ମୁଁ
ରାଜୁ ଘଟଣାରୁ ମା’ଠାରୁ ଯାହା ବି ଶୁଣିଲି, ସେତେବେଳୁ
ରାଜୁ ନୁହେଁ, ତୁମେ ମୋର ବେଶୀ ମନେପଡ଼ୁଛ ଜେଜେ ।

କାରଣ ତମେ ବି ସେମିତି ନୀରବ ଆଉ ଅସହାୟ
ହୋଇ ସବୁବେଳେ ତୁମ୍ଭ ବସୁଛ । ମୁଁ ଦେଖୁଛି ମା’ବି
ବେଳେବେଳେ ବିରକ୍ତ ହୁଏ । ବାବା ବି କେବେ କେବେ
ତୁମ ଉପରେ ରାଗନ୍ତି । ତୁମ କଥା କିଛି ବି ଶୁଣନ୍ତି ନି ।
ତୁମେ ସେତେବେଳେ ମନ ଦୁଃଖ କର, ହେଲେ କିଛି
କୁହନ୍ତି । କାରଣ ମୁଁ ଜାଣିଛି ଜେଜେ, ତୁମର ମା’ ନାହିଁ
ବୋଲି ସିନା ତୁମେ ତୁମ୍ଭ ରୁହ ।” ଜେଜେ ଲିନାକୁ ଧରି
ଏଥର ଭୋ ଭୋ ହୋଇ କାନ୍ଦି ଉଠିଲେ । କୋଳକୁ
ନେଇ କହିଲେ, “ତୁ ପରା ମୋର ମା’, ନ ହେଲେ
ଏତେ ଟିକେ କୁନି ମୁଣ୍ଡରେ ଏ ବୁଢ଼ା ଜେଜେଟାର
ବ୍ୟଥା, ଅନ୍ତର କଥା ତୁ କେମିତି ବୁଝିପାରନ୍ତୁ ! ଏ
ବୁଢ଼ାପୁଅ ଅସହାୟ ନୁହେଁରେ, ତା’ ମା’ ପରା ଏଇ
ଲିନା ମା’ ।”

ଲିନା ମୁହଁ ଖୁସିରେ ଝଲକି ଉଠିଲା । ଆନନ୍ଦରେ ଉଡ଼ୁଲୁ ହୋଇଯାଇ ପଚାରିଲା, “ତା ହେଲେ ତୁମେ ସତ କହୁଛ ଜେଜେ, ମୁଁ ଏଥର ତୁମ ମା’ ? ତୁମ ପାଇଁ ଖାଇବା ତିଆରି କରିପାରିବି । ନିୟମ କର— ଆଉ ତୁମ୍ଭଟାଏ ବସିବନି । ମୋ ସାଥେ ଖେଳିବ ତ, ତେବେ ଯାଇ ମୁଁ ତୁମ ମା’ ହୋଇପାରିବି, ନଚେତ୍ ଆଦୌ ନୁହେଁ ।” ବହୁଦିନ ପରେ ଜେଜେ ମନଖୋଲା ହସ ହସୁଥିଲେ, ଯେମିତି ମା’କୋଳରେ କୁନି ଶିଶୁଟିଏ ଖୁଲିଖୁଲି ହୋଇ ହସିଉଠେ, ସେମିତି ହସୁଥିଲେ ।

ତା'ଆଉଦିନ ସକାଳୁ ଲିନା ଜେଜେଙ୍କର କୁନି
ମା'ଦାନ୍ତିତ୍ୱ ତୁଲାଇବା ପାଇଁ ରୋଷେଇ ଘରକୁ ଗଲା ।
ମା'ତାର ଆକଟ କରିବାରୁ ଲିନା ମା'କୁ କହିଲା, “ତମେ
ମୋ ମା' ହୋଇ ମୋ ପାଇଁ ଯାହାଯାହା କର, ମୁଁ
ଜେଜେଙ୍କର ଆଜିଠୁ କୁନିମା' ହୋଇ ତାହା ହିଁ
କରିବି..... ।”

ତୁମେ କହୁଥିଲ ନା ମା’, ରାଜୁର କେହି ନାହାନ୍ତି ବୋଲି ସେ ଅନାଥ, ଅସହାୟ । ତୁମେ ଯଦି ଜେଜେଙ୍କ ମା’ ହୋଇ ପାରିଥା’ନ୍ତ, ତେବେ ଜେଜେ କ’ଣ ଅସହାୟ ପରି ରୁପ୍ ରହି ଘରକୋଣରେ ମନ ଦୁଃଖରେ କାନ୍ଦୁଥା’ନ୍ତେ । ତୁମେ କୁହ ମା’ ମତେ କ’ଣ ତୁମେ ରାଜୁ ଭଳି ଆଉ ଜେଜେଙ୍କ ଭଳି କରିପାରିବ ? ” ମା-ହାତ ଉଠାଉ ଉଠାଇ ଅଟକିଗଲେ । ଆଜି ଏମିତି କ’ଣ କହୁଛି ଲିନା ! ସତେ ସେ କେବେ ତ ଭାବି ନ ଥିଲେ । ଯାହାକୁ ଅଦରକାରୀ ବୃଦ୍ଧ ବୋଲି ଭାବି ସେ ଯେଉଁ ଅଲୋଡ଼ା, ଅବହେଳା କରୁଥିଲେ, ତାହା ଦିନେ ତାଙ୍କରି ଉପରେ ଏପରି ପ୍ରଭାବ ପକାଇବ ବୋଲି ଅନୁତାପରେ ନୀରବିଗଲେ । ଲିନାର ମଥାକୁ ଆଉଁଶିଦେଇ କହିଲେ, “ଆଉ ଏମିତି ଭଲ ହେବନିରେ ମା’ ।” ଲିନା ମା’

ଆଖିରୁ ଲୁହ ପୋଛିଦେଇ କହୁଥିଲା, “ତେଣୁ ତୁମେ ମନଦୁଃଖ କରିବନି । କାରଣ ମୁଁ ଜେଜେଙ୍କୁ ରାତ୍ର ପରିକା ହେବାକୁ କେବେବି ଦେଇପାରିବିନି ବୋଲି ତାଙ୍କ ମା’ ସାଜିଛି । ଏଥର ତୁମପରି ମୁଁ ତାଙ୍କର ସବୁ କଥା ବୁଝିବି ମା’ ।”

ଦୂରରୁ ଜେଜେ ଚାହିଁଥିଲେ ଲିନାକୁ ଆଉ ଅନୁଭବ
କରୁଥିଲେ ଲିନା ମା' ଭିତରେ ଜାଗ୍ରତ ହୋଇ ଉଠୁଥିବା
ଗୋଟିଏ ମାତୃହୃଦୟ ହୃଦୟକୁ । କେତେ ସହଜରେ
ବଦଳାଇ ଦେଉଥିଲା ସେ ବିବର୍ଣ୍ଣ, ବିଶୃଙ୍ଖଳା ପୃଥିବୀକୁ ।
ତେବେ ଏଠି ଅସଂଖ୍ୟ ବିଦ୍ଵାନୀ ମଣିଷ କାହିଁକି ହରାଇ
ଦେଉଛନ୍ତି ସେମାନଙ୍କ ବୁଦ୍ଧି-ବିବେକ ଆଉ
ମାନବିକତାକୁ ? ସତରେ ଲିନା ମା' ଏଇ ବୟସରେ
ତୁ ଏତେ କଥା ଅନୁଭବ କରିପାରିଲୁ କେମିତି ? ତୋ
ପରି ମା' ମୋତେ ସବୁ ଜନ୍ମରେ ମିଳୁ କେବଳ ଏ
ସମାଜକୁ ଶିକ୍ଷା ଦେବା ପାଇଁ । ହଁ—ମା, ତୁ ମୋ ମା',
କନି ଲିନା ମା---- ।

ଡାକର, ମାଛଗାଁ, ଅତଙ୍ଗ, ଜଗତସିଂହପୁର- ୭୫୪୧୧୯

ରଶ୍ମିତା ଉଦ୍‌ଗାତା, ବି.ଏନ୍. ସଂସ୍କୃତ ମହାବିଦ୍ୟାଳୟ,
ଚୁକନା, କେନ୍ଦୁଝର

ପିଲାଏ ଜାଣିବା ପାଇଁ ରୋଗ ମ୍ୟାଲେରିଆ

ଡାକ୍ତର ସଚ୍ଚିଦାନନ୍ଦ ଶତପଥୀ

ସାରା ପୃଥିବୀରେ ଚହଳ ପକାଇଥିବା ରୋଗଟିର ନାଁ ହେଉଛି ମ୍ୟାଲେରିଆ । ଏହା ଏପରି ଏକ ରୋଗ, ଯାହାକୁ ଭୋଗିଲେ ରୋଗୀ ଯେତେ ଚିନ୍ତିତ ହୁଏନାହିଁ—ଏହାକୁ ଭଲ କରିବା ପାଇଁ ଚିକିତ୍ସକମାନେ ଓ ପ୍ରଶାସକମାନେ ଅଧିକ ଚିନ୍ତିତ ହୋଇଥାନ୍ତି । କାରଣ ହାରାହାରି ମୃତ୍ୟୁହାର ଅନୁଯାୟୀ ଏହା ଏକ ଅତି ସାଂଘାତିକ ରୋଗ ।

ଖ୍ରୀ.ପୂ. ପଞ୍ଚମ ଶତାବ୍ଦୀରେ ହିପୋକ୍ରେଟସ୍ ଏହି ରୋଗକୁ ଚିହ୍ନିଥିଲେ ଓ ଏହା ବିଷୟରେ ଏକ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ବିବରଣୀ ଦେଇଥିଲେ । ଚରକ ଓ ଶୁଶ୍ରୁତ ମଧ୍ୟ ତାଙ୍କ ଶାସ୍ତ୍ରରେ ମଶା କାମୁଡ଼ା ଯୋଗୁଁ ମ୍ୟାଲେରିଆ ହୁଏ ବୋଲି ଉଲ୍ଲେଖ କରିଥିଲେ । ୭ମ ଶତାବ୍ଦୀରେ ପୁରାତନ ଇଟାଲୀର ଲୋକେ ବିଶ୍ୱାସ କରୁଥିଲେ ଯେ ଦୃଷ୍ଟିତ ବାୟୁ ଦ୍ୱାରା ମ୍ୟାଲେରିଆ ରୋଗ ହେଉଥିଲା । ଦୃଷ୍ଟିତ ବାୟୁକୁ ସେମାନେ ‘ମାଲେ-ଏରିଆ’ ବୋଲି କହୁଥିଲେ, ଯେଉଁଥିରୁ କି ମ୍ୟାଲେରିଆ ଶବ୍ଦଟି ସୃଷ୍ଟି ହୋଇଛି । ୧୮୮୦ ମସିହାରେ ଲୋଭେରାନ୍ ଲାଭେରାନ୍ ନାମକ ଫରାସୀ ସୈନ୍ୟବାହିନୀର ଜଣେ ଚିକିତ୍ସକ ପ୍ରଥମଥର

ପାଇଁ ଉତ୍ତର ଆଫ୍ରିକାରେ କେତେ ରୋଗୀଙ୍କଠାରେ ମ୍ୟାଲେରିଆ ପାରାସାଇଟ୍ ସଂଧାନ ପାଇଥିଲେ ଓ ଏହି ରୋଗ ପାରାସାଇଟ୍ ଦ୍ୱାରା ହୁଏ ବୋଲି ପ୍ରକାଶ କରିଥିଲେ । ରୋନାଲଡ୍ ରସ ନାମକ ଜଣେ ବୈଜ୍ଞାନିକ ୧୮୯୮ ମସିହା ବେଳକୁ ଭାରତର ସିକନ୍ଦରବାଦ୍ ଓ କଲିକତାଠାରେ ବିଭିନ୍ନ ପରୀକ୍ଷାନିରୀକ୍ଷା କରି ମାଛ ଏନୋଫିଲିସ୍ ମଶାର ପାକସ୍ଥଳୀ ଭିତରେ ମ୍ୟାଲେରିଆ ପାରାସାଇଟ୍ ରହିଥିବାର ପ୍ରମାଣ ପାଇଥିଲେ । ପରେ ସେ ପ୍ରକାଶ କରିଥିଲେ ଯେ ମାଛ ଏନୋଫିଲିସ୍ ମଶା ହିଁ ହେଉଛି ମ୍ୟାଲେରିଆ ରୋଗର ବାହକ ।

କାହିଁକି ହୁଏ : ‘ପ୍ଲାଜମୋଡିୟମ୍’ ନାମକ ଏକପ୍ରକାର ପାରାସାଇଟ୍ ବା ପରଜୀବୀ ଦ୍ୱାରା ସାଧାରଣତଃ ମ୍ୟାଲେରିଆ ରୋଗ ହୋଇଥାଏ । ପ୍ରାୟ ଚାରି ଜଡ଼ିର ପ୍ଲାଜମୋଡିୟମ୍ ଯୋଗୁଁ ଏହି ରୋଗ ହୋଇଥାଏ । କିନ୍ତୁ ଆମ ଭାରତରେ ଓ ଓଡ଼ିଶାରେ ଭାଇଭାକସ୍ ଓ ଫାଲସିଫେରମ୍ ଯୋଗୁଁ ସାଧାରଣତଃ ଲୋକେ ମ୍ୟାଲେରିଆ ରୋଗ ଭୋଗିଥାନ୍ତି । ଶତକଡ଼ା ପ୍ରାୟ ୬୦ ଭାଗ ମ୍ୟାଲେରିଆ ଫାଲସିଫେରମ୍ ଯୋଗୁଁ ହେଉଥିବାବେଳେ ବାକି ୪୦ ଭାଗ ଭାଇଭାକସ୍ ଯୋଗୁଁ ହୋଇଥାଏ । ଫାଲସିଫେରମ୍ ମ୍ୟାଲେରିଆ ସାଧାରଣତଃ ସାଂଘାତିକ ରୂପ ନେଇଥାଏ ।

କିପରି ହୁଏ : ମାଛ ଏନୋଫିଲିସ୍ ମଶା କାମୁଡ଼ିବା ଦ୍ୱାରା ସାଧାରଣତଃ ମ୍ୟାଲେରିଆ ରୋଗ ହୋଇଥାଏ । ମ୍ୟାଲେରିଆ ରୋଗ ଭୋଗୁଥିବା ଗୋଟିଏ ରୋଗୀକୁ ମାଛ ଏନୋଫିଲିସ୍ ମଶା କାମୁଡ଼ିଲେ ପାରାସାଇଟ୍‌ମାନେ ମଶା ଦେହକୁ ଚାଲିଯାନ୍ତି । ସେମାନେ ସଂକ୍ରମଣକ୍ଷମ ହୋଇଯବା ପରେ ମଶା ଯେତେବେଳେ ଆଉ ଜଣେ ସୁସ୍ଥ ଲୋକକୁ କାମୁଡ଼େ, ପାରାସାଇଟ୍‌ଗୁଡ଼ିକ ତା ଦେହରେ ପ୍ରବେଶ କରି

ଭାଇଭାଉଁସ୍ ମ୍ୟାଲେରିଆ: ଏହାକୁ ସାଧାରଣତଃ ମ୍ୟାଲେରିଆ ବୋଲି କୁହାଯାଏ । ପ୍ରଥମେ ମୁଣ୍ଡବ୍ୟଥା, ଅଣ୍ଡାବ୍ୟଥା, ଗୋଡ଼ ହାତରେ ଯନ୍ତ୍ରଣା ଓ କ୍ଷୁଧାହୀନତା ଆକାରରେ ଏହା ଆରମ୍ଭ ହୁଏ । ତା’ପରେ ଜ୍ୱର ଆରମ୍ଭ ହୋଇ ହଠାତ୍ ବଢ଼ିଯାଏ । ପ୍ରବଳ କମ୍ପ ହୁଏ ଓ ଦେହହାତ

ବରଡ଼ାପତ୍ର ପରି ଥରେ । ଲୁର ଉପରବର୍ଣ୍ଣିତ ତିନି ସୋପାନ ବିଶିଷ୍ଟ ହୋଇଥାଏ । ପ୍ରତିଦିନ ଏକ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ସମୟରେ କିମ୍ବା ଦିନେ ଛଡ଼ା ଦିନେ ଲୁର ଆସେ । ଲୁର ସାଧାରଣତଃ ଅପରାହ୍ନରେ ଆସିଥାଏ । ରୋଗୀ ବହୁତ ଦୁର୍ବଳ ହୋଇଯାଏ । ଓଠ କୋଣରେ ଘା' ହୁଏ । ରୋଗୀ ଦେହରୁ ରକ୍ତ କମିଯାଏ । ପ୍ଲାହା, ଯକୃତ ଆଦି ବଢ଼ିଯାଏ । ଏହାଦ୍ୱାରା ପେଟ ଓହଳିବା ପରି ଦେଖାଯାଏ । ଲୁର ବାରମ୍ବାର ଲେଉଟୁଥାଏ । ଉପଯୁକ୍ତ ଚିକିତ୍ସା ଦ୍ୱାରା ଏହା ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଭଲ ହୋଇଯାଏ ।

ଫାଲସିଫେରମ ମ୍ୟାଲେରିଆ : ଏହାକୁ ସେରିକ୍ସାଲ୍ ମ୍ୟାଲେରିଆ ବା ବ୍ରେନ୍ ଫିଭର ବା ମସ୍ତିଷ୍କ ଲୁର ବୋଲି କୁହାଯାଏ । ଏହା ଖୁବ୍ ମାରାତ୍ମକ । ଲୁର ଓ ଉପରଲିଖିତ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଲକ୍ଷଣ ସହିତ ଏଥିରେ ରୋଗୀ କୋମା ବା ଅଚେତ ଅବସ୍ଥାକୁ ଚାଲିଯାଏ । ରୋଗୀ କଥା କହି ପାରନ୍ତିନାହିଁ । ରୋଗୀକୁ ସହଜରେ ଉଠାଇ ହୁଏନାହିଁ । ରୋଗୀକୁ ଖୁବ୍ ଜୋରରେ ବାତ ମାରେ ଓ ଆପେ ଆପେ ଝାଡ଼ାପରିସ୍ରା ହୋଇଯାଏ । ଆଖିର ପୁଅତୋଳା ସଂକୃତିତ ହୋଇଯାଏ । ବୃକ୍କ ଅକାମି ହୋଇଯାଏ । ଶୀଘ୍ର ଠିକ୍ ଭାବରେ ଚିକିତ୍ସା ନ କଲେ ରୋଗୀର ବଞ୍ଚି ରହିବା ସମ୍ଭବ ହୁଏନାହିଁ ।

କେମିତି ଜଣାପଡ଼େ : ରୋଗର ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଲକ୍ଷଣ ଓ ଚିହ୍ନରୁ ମ୍ୟାଲେରିଆକୁ ଚିହ୍ନିବାରେ କିଛି କଷ୍ଟ ହୁଏନାହିଁ । ତେବେ ଆଙ୍ଗୁଠି ଓ ଟିପରୁ ରକ୍ତ ନେଇ ପରୀକ୍ଷା କଲେ ସେଥିରେ ମ୍ୟାଲେରିଆ ପାରାସାଇଟ୍ ସଂଧାନ ମିଳିଥାଏ । ରକ୍ତରେ ଯେଉଁ ଜୀବିତ ପାରାସାଇଟ୍ ରହିଥାଏ, ରୋଗୀକୁ ସେହି ପ୍ରକାର ମ୍ୟାଲେରିଆ ହୋଇଛି ବୋଲି ଜଣାପଡ଼ିଥାଏ ।

ମ୍ୟାଲେରିଆର ଚିକିତ୍ସାକୁ ତିନିଟି ପର୍ଯ୍ୟାୟଭୁକ୍ତ

କରାଯାଇଥାଏ । ତାହା ହେଲା ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଔଷଧ ଚିକିତ୍ସା, ସମ୍ବଳ ଚିକିତ୍ସା ଓ ଆନୁଷ୍ଠାନିକ ଚିକିତ୍ସା ।

ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଔଷଧ ଚିକିତ୍ସା : ମ୍ୟାଲେରିଆକୁ ଭଲ କରିବା ପାଇଁ କେତେକ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଔଷଧ ମିଳିଥାଏ । ସରକାରୀ ସ୍ତରରେ ଏହା ମାଗଣାରେ ମିଳିଥାଏ । ସେହି ଔଷଧଗୁଡ଼ିକ ମଧ୍ୟରେ କ୍ଲୋରୋକୁଇନ୍, କୁଇନିନ୍, ସଲଫା ଡକ୍ସିନ୍, ପାଇରିମେଥାମିନ୍, ଆର୍ଟିସ୍ଟେନଟ୍, ଆର୍ଟିଇଥର, ଆର୍ଟିମିଥର, ମେଫୋଲୋକୁଇନ୍ ଇତ୍ୟାଦି ପ୍ରଧାନ । ତେଣୁ ମ୍ୟାଲେରିଆ ରୋଗର ଆଶଂକା ହେଲେ ଡାକ୍ତରଙ୍କୁ ପଚାରି ରୋଗୀକୁ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ମାତ୍ରାର ଔଷଧ ଖାଇବାକୁ ଦେବା ଆବଶ୍ୟକ ।

ଆନୁଷ୍ଠାନିକ ଚିକିତ୍ସା :

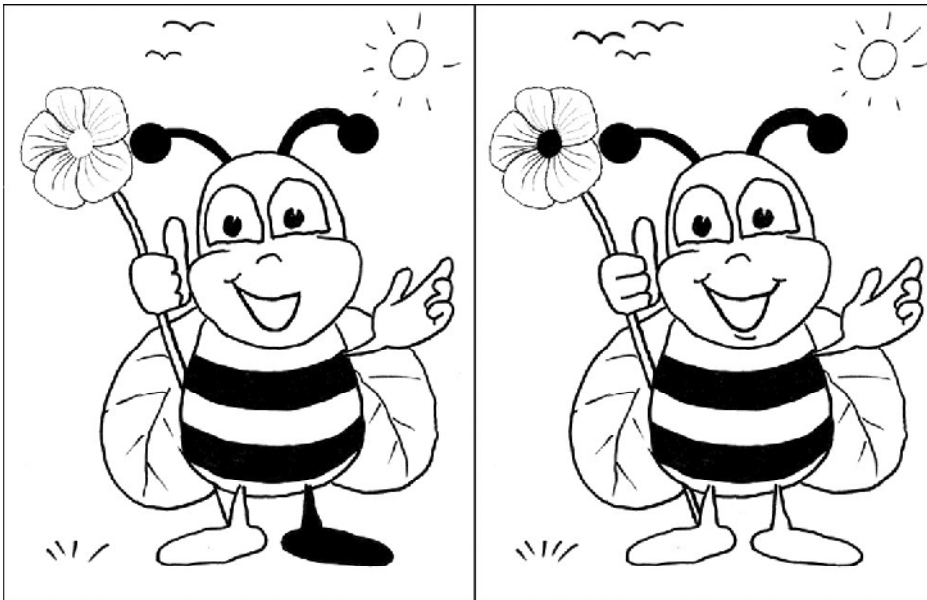
- ◆ ରୋଗୀକୁ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ବିଶ୍ରାମ ଦିଅ ।
- ◆ ଲୁର କମାଇବା ପାଇଁ ମୁଣ୍ଡରେ ପାଣିପଟି ପକାଅ କିମ୍ବା ଦେହକୁ ଓଦା କନାରେ ପୋଛିଦିଅ । ଉପଯୁକ୍ତ ମାତ୍ରାର ପାରାସିଟାମଲ ବଟିକା ମଧ୍ୟ ଦେଇପାର ।
- ◆ ଅଇ, ବାନ୍ତି ଆଦି ହେଉଥିଲେ ଉପଯୁକ୍ତ ଔଷଧ ଦିଅ ।
- ◆ ରକ୍ତହୀନତା ଥିଲେ ଲୌହ ବଟିକା ସହ ଭିଟାମିନ୍ ବଟିକା ଦିଅ । ଅତ୍ୟଧିକ ରକ୍ତହୀନତା ଥିଲେ ରକ୍ତ ସଂଚାରଣର ବ୍ୟବସ୍ଥା କର ।
- ◆ ରୋଗୀକୁ ପ୍ରଚୁର ପାଣି ପିଇବାକୁ ଦିଅ ।
- ◆ ରୋଗୀ ବାଉଳିଚାଉଳି ହେଲେ, ବାତ ମାରିଲେ, କିମ୍ବା ଚେତା ହରାଇଲେ ତୁରନ୍ତ ଡାକ୍ତରଖାନାକୁ ନେଇଯାଅ ।

ପ୍ରତିଷେଧକ ବ୍ୟବସ୍ଥା : ମ୍ୟାଲେରିଆ ରୋଗ ବିରୋଧରେ ଏ ଯାବତ୍ କୌଣସି ପ୍ରତିଷେଧକ ଚିକା ବାହାରିନାହିଁ, କିନ୍ତୁ କେତେକ ପ୍ରତିଷେଧକ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଅନୁସରଣ କଲେ ଏହି ରୋଗରୁ ମୁକ୍ତି ମିଳିଥାଏ ।

- ◆ ଯେ କୌଣସି କାରଣରୁ ହେଉ ନା କାହିଁକି ଜ୍ୱର ହେବା ମାତ୍ରେ ତାକୁ ମ୍ୟାଲେରିଆ ବୋଲି ଭାବି ରକ୍ତ ପରୀକ୍ଷା କର ଓ ଉପଯୁକ୍ତ ମାତ୍ରାର କ୍ଲୋରୋକ୍ୱିନିନ୍ ବଟିକା ଖାଇବାକୁ ଦିଅ ।
- ◆ ରକ୍ତ ପରୀକ୍ଷାରୁ ପାରାକ୍ସାଇଟ୍ ରହିଥିବାର ସଂଧାନ ମିଳିଲେ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଚିକିତ୍ସାର ବ୍ୟବସ୍ଥା କର ।
- ◆ ମ୍ୟାଲେରିଆ ନ ବ୍ୟାପିବା ପାଇଁ ମଶା ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ଉପରେ ଗୁରୁତ୍ୱ ଦିଅ ।
- ◆ ଘର ପାଖରେ ଖାଲ, ଖମା, ଅରମା ଆଦି ରଖନାହିଁ ।
- ◆ ନାଳନର୍ଦ୍ଦମାକୁ ସବୁବେଳେ ପରିଷ୍କାର ରଖ ।
- ◆ ମଶାମାନଙ୍କୁ ମାରିବା ପାଇଁ ଡି.ଡି.ଟି, ମଶାତେଲ କିମ୍ବା ମଶାଧୁଆଁ ପକାଇବାର ବ୍ୟବସ୍ଥା କର ।
- ◆ ମଶା ଜନ୍ମ ସ୍ଥାନରେ ଗାୟିଥିବା ମାଛ ଛାଡ଼ ।
- ◆ ଘର ଭିତରେ କୌଣସି ପାତ୍ରରେ ଦୀର୍ଘଦିନ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ପାଣି ଆବଦ୍ଧ କରି ରଖନାହିଁ ।
- ◆ ଶୋଇବାବେଳେ ସାଧାରଣ ମଶାରି କିମ୍ବା କୀଟନାଶକ ଔଷଧ ଉପଚାରିତ ମଶାରି ବ୍ୟବହାର କର ।
- ◆ ମଶାରି ନ ଥିଲେ ମଶାବତି, ମ୍ୟାଟ୍ କିମ୍ବା ଲିକ୍ଚୁଇଡ୍ ବ୍ୟବହାର କର ।
- ◆ ଘର ଭିତରେ ନିମପତ୍ର କିମ୍ବା ଝୁଣାର ଧୂଆଁ ଦିଅ ।
- ◆ ଦେହରେ ନିମ ତେଲ କିମ୍ବା ବଜାରରେ ମିଳୁଥିବା ମଶା ବିନାଶକ ତେଲ ବା ମଲମ ଲଗାଅ ।
- ◆ ଦେହକୁ ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ଆବୃତ କରିବା ଭଳି ପୋଷାକ ପିନ୍ଧ ।

ମ୍ୟାଲେରିଆ ଏକ ଜୀବାଣୁ ସମସ୍ୟା । ଦେଶରୁ ଏହାକୁ ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ନିରାକରଣ ପାଇଁ ସରକାର ବେଶ୍ ତତ୍ପର । ଏଥିପାଇଁ ବିଭିନ୍ନ ପ୍ରକାର ଯୋଜନା କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହେଉଛି । ସମସ୍ତଙ୍କ ସହଯୋଗ ଓ ସଚେତନତା ହିଁ ଏହାକୁ ସଫଳ କରିପାରିବ ।

‘ନିମନ୍ତ୍ରଣ’, ୮୯, ଶକ୍ତିନଗର, ଲିଙ୍କ୍‌ରୋଡ଼, କଟକ-୧୨

ଅଛି-ନାହିଁ

ତଳେ
ଦିଆଯାଇଥିବା
ଦୁଇଟି ଚିତ୍ର
ମଧ୍ୟରେ ଅତି
କମ୍ରେ ୭ଟି
ପ୍ରଭେଦ ଅଛି ।
ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ସମୟ
ମଧ୍ୟରେ ଖୋଜି
ବାହାର କରନ୍ତୁ ତ !
(ଉତ୍ତର ୫୦
ପୃଷ୍ଠାରେ)

ମାଆ ଆଗମନୀ

ମତୀ ପ୍ରମୋଦା ଦାସ

ବଜାରେ ବଜା ବାଇଦ ବଜା
ଚଉଦିଗ ଆଜି ସଜାରେ ସଜା ।
ମାଆ ଆସୁଛନ୍ତି କରିବା ମଜା
ଶରତ ସକାଳ ହୋଇଛି ତାଜା ।
ଆକାଶରେ ମେଘ ନାହିଁରେ ନାହିଁ
ଶୀତଳ ପବନ ଆସଇ ବହି ।
ମାଟି ପରେ ଦେଖ ଘାସ ଗାଳିତା
ମାଆ ପାଇଁ ସତେ ହୋଇଛି ବିଛା ।
ନାନା ଜାତି ଫୁଲ ହସି ଫୁଟୁଛି
କାଶତଣ୍ଡା ଦୂରେ ମଥା ପିଚୁଛି ।
ମଣ୍ଡପ ତୋରଣ ଦେବା ସଜେଇ
ନାନା ଜାତି ଭୋଗ ରଖିବା ନେଇ ।
ନବ ବସନରେ ମନ ହରଷ
ସବୁରି ମୁହଁରେ ସୁଖ ସରସ ।
ବରଷେ ଧରାକୁ ଥରେ ଆସିବେ
ଦୁଃଖଶୋକ ସବୁ ମା' ନାଶିବେ ।
ଦଶ ହାତେ ଦଶ ଆୟୁଧ ଧରି
ଅନାତି ଦୁର୍ନୀତି ଦେବେ ସଂହାରି ।
ମାଆଙ୍କ ଆଶିଷ ପଡ଼ିବ ଝରି
ଦୁର୍ଗତିନାଶିନୀ ମାଆ ସବୁରି ।

ମାର୍ଚ୍ଚିତ- ଇଂ. ଆର୍. ପି. ଦାସ, ଦେଉଳସାହି, କଟକ- ୮

ବୁଦ୍ଧିମତା ମହାରାଣୀ

ଶ୍ରୀ ଶିବ ମିଶ୍ର

ବିକ୍ରମପୁର ରାଜ୍ୟରେ ମୁଖ୍ୟ ସେନାପତିଙ୍କର
ଅକାଳ ମୃତ୍ୟୁ ହେଲା । ସେହି ରାଜ୍ୟରେ ତିନିଜଣ
ଉପମୁଖ୍ୟ ସେନାପତି ଥିଲେ । ସେ ତିନିହେଁ ଏକକୁ
ଆରେକ ବଳି ଥିବାରୁ ସେମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ କାହାକୁ ମୁଖ୍ୟ
ସେନାପତି ପଦ ଦିଆଯିବ ବୋଲି ରାଜା ସ୍ଥିର କରି ନ
ପାରି ଚିନ୍ତାରେ ପଡ଼ିଗଲେ । ଏହି ସମସ୍ୟାର ସମାଧାନ
ପାଇଁ ମନ୍ତ୍ରୀମାନଙ୍କର ପରାମର୍ଶ ଲୋଡ଼ିଲେ ।

ଜଣେ ମନ୍ତ୍ରୀ କହିଲେ— ସେହି ତିନିଜଣଙ୍କ ଭିତରୁ
ଯିଏ ସୈନ୍ୟ-ବାହିନୀକୁ ସଂଗଠିତ କରି ସୁପରିଚାଳନା
କରିପାରିବେ, ତାଙ୍କୁ ଏହି ମୁଖ୍ୟ ପଦ ଦିଆଯାଉ ।
ଶେଷରେ ପ୍ରଧାନମନ୍ତ୍ରୀ କହିଲେ, “ଯିଏ ବିପଦ କାଳରେ
ଉପଯୁକ୍ତ କୌଶଳ ପ୍ରୟୋଗ କରିପାରିବେ ସିଏ
ସେନାଧ୍ୟକ୍ଷ ହେଲେ ରାଜ୍ୟ ନିରାପଦ ରହିବ ।”

ମନ୍ତ୍ରୀମାନଙ୍କ ବିଚାର ଶୁଣିବା ପରେ ମହାରାଜାଙ୍କର
ଚିନ୍ତା ବଢ଼ିଗଲା । ସିଏ କିଛି ସ୍ଥିର କରି ନ ପାରି ଅନ୍ଧପୁରକୁ
ଚାଲିଗଲେ । ଚିନ୍ତାରେ ବୁଡ଼ିରହିଥିବା ମହାରାଜାଙ୍କୁ ଦେଖି
ମହାରାଣୀ ପଚାରିଲେ, “ଘଟଣା କ’ଣ? ଏତେ ଚିନ୍ତା
କାହିଁକି?”

ମହାରାଜା କହିଲେ— ଆମ ମୁଖ୍ୟ ସେନାପତିଙ୍କର
ମୃତ୍ୟୁ ପରେ ରାଜ୍ୟରେ ଥିବା ତିନିଜଣ ଉପମୁଖ୍ୟ
ସେନାପତିଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ କିଏ ଏହି ପଦ ପାଇଁ ଯୋଗ୍ୟ,
ତାହା କିପରି ଜଣାପଡ଼ିବ? ଏହି ଚିନ୍ତା ମୋତେ ବ୍ୟସ୍ତ
କରିଦେଉଛି ।

ସୁନି ଓ ମୟୂର ପକ୍ଷୀ

ଡକ୍ଟର ରାଧାମାଧବ ରଥ

ଧରି ଆଣି ଘରେ ପଞ୍ଜୁରି ଭିତରେ ରଖନ୍ତା କି ! ତା ସହିତ ସମୟ ବିତାନ୍ତା କି ! ତାକୁ ଖାଇବାକୁ ଦିଅନ୍ତା । ତା ଭଲମନ୍ଦ ବୁଝନ୍ତା; କିନ୍ତୁ ଘର କାମରେ ବ୍ୟସ୍ତ ରହି ତା' ସମସ୍ତ ଆଗ୍ରହ ଫିକା ପଡ଼ି ଆସେ । ନିଜ ଇଚ୍ଛା, ଇଚ୍ଛାରେ ହିଁ ରହିଯାଏ ।

ସୁନି ଏକ ଆଦିବାସୀ ଝିଅ । ସେ ତାର ବାପମା'ଙ୍କ ପାଖରେ ଖୁସିରେ ରହିଥାଏ । ଉଭୟେ ସୁନିକୁ ଖୁବ୍ ଆଦର କରନ୍ତି । କାରଣ ସେ ଏକମାତ୍ର ସନ୍ତାନ । ଘରର ସମସ୍ତ କାମ ସାରି ବାପମା'ଙ୍କର ମନ କିଣିଥାଏ ସେ; ହେଲେ ପାଠ ପଢ଼ିବାକୁ ପୂର୍ବସର୍ତ୍ତ ପାଏନାହିଁ । ନିଜ ଗାଁ'ରେ ମଧ୍ୟ ପଢ଼ିବାର କିଛି ସୁବିଧା ନାହିଁ । ତେଣୁ ଜଙ୍ଗଲ ଦେଇ ଦୂର ଗାଁରେ ଏକ ସ୍କୁଲକୁ ଚାଲି ଚାଲି ପଢ଼ିବାକୁ ଯାଏ ।

ତାକୁ ପଢ଼ାଇବାକୁ ବାପମା'ଙ୍କର ଆଦୌ ଇଚ୍ଛା ନ ଥାଏ । ଆଦିବାସୀ ଝିଅ ତ ! ଭବିଷ୍ୟତରେ ଝିଅକୁ ବାହା ଦେଲେ ତାଙ୍କର ଦାୟିତ୍ୱ ତୁଟିଯିବ । ସୁନିର ପଢ଼ିବା ପ୍ରତି ଭାରି ଆଗ୍ରହ । ଦିନଟେ ସ୍କୁଲ ନ ଆସିଲେ ଶିକ୍ଷକମାନେ ତାକୁ ପଚାରି ବସନ୍ତି ।

ମୂଳ କାରଣ ରାଷ୍ଟ୍ରାଘାତର ସୁବିଧା ନାହିଁ । ଜଂଗଲ ଦେଇ ସାଥୀଙ୍କ ମେଳରେ ଗଲାବେଳେ ଛୋଟବଡ଼ ଜୀବଜନ୍ତୁଙ୍କ ପ୍ରତି ତା'ର ନଜର ପଡ଼େ । ବେଳେବେଳେ ଏକଲା ଗଲାବେଳେ ବିପଦର ସମ୍ମୁଖୀନ ହେଲେ ଯେ କୌଣସିମତେ ବୁଦ୍ଧି ପ୍ରୟୋଗ କରି ସେଠାରୁ ଖସି ଚାଲିଆସେ । ଏ ଯାଏଁ ବାଘଭାଲୁଙ୍କ ହାବୁଡ଼ରେ ପଡ଼ିନାହିଁ ସେ । ସୁନିର ଜଙ୍ଗଲର ପକ୍ଷୀମାନଙ୍କ ପ୍ରତି ଦୟା ଯେତିକି, ଆକର୍ଷଣ ବି ତହୁଁ ଅଧିକ । ଇଚ୍ଛା ହୁଏ କୌଣସି ପକ୍ଷୀକୁ

ଦିନେ ବଢ଼ିଭୋରୁ ତା' ନିଦ ଭାଙ୍ଗିଗଲା । କାଉର କା' କା' ତାକରେ ସେ ଚଳଚଞ୍ଚଳ ହୋଇ ଉଠିଲା । ଆଉ ଶୋଇ ନ ରହି ଘର ଭିତରେ ଥିବା ଅଗଣାକୁ ଗଲା ଲିପାପୋଛା ଓ ଝାଡୁ ମରିବା ପାଇଁ । ଘରର ଅଧିକାଂଶ କାମ ତାକୁ କରିବାକୁ ପଡ଼େ । ମାଆ କେଉଁକାଳୁ ବେମାରି । ହଠାତ୍ ସେ ଉପରକୁ ଚାହିଁ ଯାହା ଦେଖିଲା, ନିଜ ଆଖିକୁ ବିଶ୍ୱାସ କରିପାରିଲା ନାହିଁ । ମୟୂର ଛୁଆଟାଏ କାହିଁ ଆସି ଚାଲଘରର ମଥାନ ଉପରେ ବସି ଏଣେତେଣେ ଚାହୁଁଛି । ବୋଧହୁଏ ପାଖ ଜଂଗଲରୁ ଉଡ଼ି ଆସିଛି ତା' ମାଆକୁ ଖୋଜିବା ଲାଗି । ଖୁବ୍ ସୁନ୍ଦର ଦିଶୁଥାଏ ଦୂରରୁ । ସୁନିର ଇଚ୍ଛା ହେଉଥାଏ ତାକୁ ଧରିଆଣି ନିଜ ପାଖରେ ରଖିବା ପାଇଁ । ସେତେବେଳେ ଆକାଶ ଫର୍ଜୀ ହୋଇ ଆସିଲାଣି । ଟିକିଏ ଟିକିଏ ଥଣ୍ଡା ପବନ

ବୋହୂଆଏ । ଲୋକମାନେ ନିଜ ନିଜ କାମରେ ଲାଗି ପଡ଼ିଲେଣି । ସୁନିର ବାପା କେତେବେଳୁ ଆସି ତା ପାଖରେ ଠିଆ ହେଲେଣି, ତାକୁ ଜଣାନାହିଁ । ବାପା ସୁନିକୁ ପଚାରିଲେ, “ତୁ କାହାକୁ ଏକଲୟରେ ଚାହିଁ ରହିଛୁ ଶୁଣେ?” ଉତ୍ତରରେ ସୁନି କହିଲା, “ବାପା ! ଆମ ଚାଳ ଉପରକୁ ଟିକେ ଚାହିଁଲ, କିପରି ମୟୂରଛୁଆଟା ଆମ ଆଡ଼କୁ ଚାହିଁ ରହିଛି !” ସେତେବେଳେ ଯାଏଁ ତା ବାପା ମୟୂର ଛୁଆଟିକୁ ସ୍ବଚକ୍ଷୁରେ ଦେଖି ପାରି ନ ଥିଲେ । ସୁନି କୌତୂହଳବଶତଃ ପୁନର୍ବାର ପଚାରିଲା, “ବାପା ! ସେ ମୟୂରଛୁଆଟିକୁ ମୋତେ ଧରିଆଣି ଦେଲେ ମୁଁ ତାକୁ ପୋଷା ମନାଇବି । ଆହା କି ସୁନ୍ଦର ! ସତେକି ମନ କିଣି ନେଉଛି ।

ବାପା କିନ୍ତୁ ତା କଥାରେ ଆପତ୍ତି ଜଣାଇଲେ । କହିଲେ, “ମୟୂର ଏକ ଜାତୀୟ ପକ୍ଷୀ । ଏବେ ଘରମାନଙ୍କରେ ବଣୁଆ ପଶୁପକ୍ଷୀଙ୍କୁ ପାଖରେ ରଖିବା ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ନିଷେଧ କରାହୋଇଛି । ଯେ ପାଇଁ, ସେ ଯଦି ଧରାପଡ଼େ, ସରକାରଙ୍କ ଦ୍ବାରା ଜେଲ ଭୋଗିବ ବା ଅର୍ଥ ଦଣ୍ଡରେ ଦଣ୍ଡିତ ହେବ ।”

ସୁନି ବାପାଙ୍କ କଥାକୁ ସତେଯେପରି ଛଡ଼ାଇନେଇ କହିଲା, “ହଁ ବାପା ! ଆମ ଶିକ୍ଷକ ମଧ୍ୟ ଆମକୁ ଶ୍ରେଣୀରେ ସେଇ କଥା କହୁଥିଲେ । ଜଙ୍ଗଲର ପଶୁପକ୍ଷୀଙ୍କ ସକାଶେ ଅନେକ କିଛି ନିୟମ ଲାଗୁ ହେଲାଣି । ଆମେ ଏବେ କରିବା କ’ଣ ? ସେ ତା ମା’ ପାଖକୁ ଯିବ କିପରି?”

ସୁନିର ବାପା ବିଳମ୍ବ ନ କରି ଚାଲି ଚାଲି ଯାଇ ନିକଟରେ ଥିବା ଜଣେ ଫରେଷ୍ଟ ଗାର୍ଡ଼ଙ୍କ ପାଖରେ ସବୁକଥା ଜଣାଇଲେ । ସେ ଜାଣିପାରି ଜଙ୍ଗଲ ଅଧିକାରୀଙ୍କୁ ସାଙ୍ଗରେ ଧରି ସୁନି ଘର ପାଖରେ ହାଜର ହୋଇଗଲେ । କୌଶଳକ୍ରମେ ଜାଲ ବିଛାଇ ସେ ଦୁହେଁ ମୟୂରଛୁଆଟିକୁ କରାୟତ କରି ସାଙ୍ଗରେ ନେଇଗଲେ ଓ ଜଂଗଲରେ ଛାଡ଼ିଦେଲେ ।

ସୁନି କଂତୁ ତା’ପରଠୁ ଭଲରେ ଖୁଆପିଆ କଲା ନାହିଁ । ମନ ମାରି ଗୋଟିଏ ସ୍ଥାନରେ ବସି ରହିଲା । ସେ ମୟୂରଛୁଆଟି କଥା ମନେ ମନେ ଭାବି ଚାଲିଥାଏ । ତା’ର ନୀଳ ବର୍ଣ୍ଣର ଛଳ ଛଳ ମୁହଁଟି ଆଖି ସାମନାରେ ଭାସି-ଆସୁଥାଏ ଯେପରି । କାରଣ ସେ ଜାଣିଛି ମା’ପାଖରୁ ତାକୁ ଦୂରରେ ରଖିଲେ ତା’ର ମନ ଯେମିତି ଦୁଃଖ ହୁଏ, ମୟୂରଛୁଆର ମନ ବି ସେମିତି ହେଉଥିବ । ଖାଲି ଇଶ୍ବରଙ୍କୁ ତାକୁଥାଏ, ଛୁଆଟି ତା’ ମାଆକୁ ଦେଖିପାରୁ ।

ସିଦ୍ଧ ମହାବୀର, ପୁରୀ

ଭାରତରେ ପ୍ରଚଳିତ କେତେକ ହିନ୍ଦୁ ପାରମ୍ପରିକ ପ୍ରଥା

ବିବାହିତା ସ୍ତ୍ରୀମାନେ ସିନ୍ଦୂର ପିନ୍ଧିବାରେ ମଧ୍ୟ ଏକ ବିଜ୍ଞାନସମ୍ମତ କାରଣ ରହିଛି । ଏହା ହଳଦୀ ଓ ଲେମ୍ବୁର ମିଶ୍ରଣ ଏବଂ ଅଳ୍ପରେ ତିଆରି ହୋଇଥାଏ । ଅଳ୍ପ ରକ୍ତଚାପକୁ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ କରେ । ଯୌନ ପିପାସାକୁ ବୃଦ୍ଧି କରାଏ । ସେଥିପାଇଁ ବିଧବା ମହିଳାମାନେ ସିନ୍ଦୂର ଲଗାନ୍ତି ନାହିଁ ।

ସିନ୍ଦୂରକୁ ଡାହାଣରେ ପିତୁ୍ୟଗୀରୀ ଗୁଣ୍ଡ ପାଖରେ ଲଗାଇଲେ ଭଲ ଫଳ ଦିଏ, ଯେଉଁଠାରେ ଆମର ଅନୁଭବ କରିବାର ଶକ୍ତି କେନ୍ଦ୍ରୀଭୂତ ହୋଇଥାଏ । ଅଳ୍ପ ମଧ୍ୟ ଆମର ଭାରାକ୍ରାନ୍ତ ମସ୍ତିଷ୍କକୁ ହାଲୁକା କରିଥାଏ ।

କିଏ କହିପାରିବ

ଶ୍ରୀ ମାଧବାନନ୍ଦ ପଣ୍ଡା

ସେଦିନ ପ୍ରବଳ ବର୍ଷା ହେଉଥାଏ । ସ୍କୁଲ ଛୁଟି କରିଦିଆଗଲା; ମାତ୍ର ଆମେ ଯିବୁ କେମିତି ? ପ୍ରଧାନ ଶିକ୍ଷକ ଆମ ଶ୍ରେଣୀକୁ ପଶିଆସିଲେ । କହିଲେ, “ପିଲାମାନେ, ଆଜି ଗୋଟେ ବୁଦ୍ଧି ପରୀକ୍ଷା ଖେଳ ଖେଳିବା । ଯିଏ ଠିକ୍ ଉତ୍ତର ଦେଇପାରିବ, ତାକୁ ଗୋଟେ ପୁରସ୍କାର ଦିଆଯିବ ।” ସେଇଠୁ ସେ ଏଇ ପହେଳିଟି କହିଲେ ।

ଗଣନାଥଙ୍କର ଗଜ ବଦନ
ଛଅ ମାତାଙ୍କର କିଏ ସନ୍ତାନ ?
ଲମ୍ବୋଦରଙ୍କର କିଏ ବାହନ
ଗାଈ ପୂଜି କେ ଲଭିଲେ ସନ୍ତାନ ?
ଇନ୍ଦ୍ର ପର୍ବ କେ କରନ୍ତି ପାଳନ
ବାଦ ବିସମ୍ଭାବେ ନ ବଳା ମନ ।
ଭଲ କାମ ପରା ଅଟଇ ଭାଇ
ଲଢ଼ଇ ସୈନିକ ଦେଶର ପାଇଁ ।
କାଳାନ୍ତକ ବୋଲି କାହାକୁ କହି
ମଘବା କେଉଁଠାରେ ଥା’ନ୍ତି ରହି ?
ଆଦ୍ୟରେ ଅଛି ସେ ପ୍ରାନ୍ତରେ ନହିଁ
ଯିଏ କହିବଟି ବୁଦ୍ଧିଆ ସେହି ।

ଆମର ଅକଲ୍ ଗୁଡୁମ୍ । ସେଠୁ ସାର୍ ଜଣ ଜଣ କରି ପଚାରିଲେ— ଆଜ୍ଞା କହିଲୁ ଗୌତମ, ଛଅମାତାଙ୍କର କିଏ ସନ୍ତାନ ? ଗୌତମ କହିଲା— କାର୍ତ୍ତିକେୟ, କାରଣ କାର୍ତ୍ତିକେୟଙ୍କୁ ଷାଣ୍ଟାତୁର ବୋଲି କୁହାଯାଏ । ତା’ପରେ ସାର୍ ପଚାରିଲେ— କହିଲୁ ସରୋଜିନୀ, ଲମ୍ବୋଦରଙ୍କର କିଏ ବାହନ ? ସରୋଜିନୀ କହିଲା, ଗଣେଶଙ୍କର ଅନ୍ୟ

ନାମ ଲମ୍ବୋଦର । ତାଙ୍କ ବାହନ ମୂଷା । ସେଇଠୁ ସେ ପଚାରିଲେ ବିଜୟକୁ— କହିଲୁ, ଗାଈଙ୍କୁ ସେବା କରି କିଏ ସନ୍ତାନ ଲାଭ କରିଥିଲେ ?

କେହି ଏ ପ୍ରଶ୍ନର ଉତ୍ତର ଦେଇ ନ ପାରିବାରୁ ପ୍ରଧାନ ଶିକ୍ଷକ କହିଲେ କିପରି ଅପୁତ୍ରକ ରାଜା ଦିଲ୍ଲୀପ ଗୁରୁ ବଶିଷ୍ଠଙ୍କ ଆଶ୍ରମରେ ଥିବା ସୁରଭିଙ୍କର କନ୍ୟା ନନ୍ଦିନୀଙ୍କର ସେବା କରି ତାଙ୍କଠାରୁ ବରପ୍ରାପ୍ତ ହୋଇ ରଘୁ ନାମକ ପୁତ୍ରସନ୍ତାନ ଲାଭ କରିଥିଲେ । ତା’ପରେ ସାର୍ ପଚାରିଲେ, “କହିଲୁ ମନ୍ଦାକିନୀ, ଇନ୍ଦ୍ର ପର୍ବ କେଉଁମାନେ ପାଳନ କରନ୍ତି ?” ମନ୍ଦାକିନୀ ଝଟ୍ କରି ଉତ୍ତରଦେଲା— ମୁସଲମାନ ଭାଇଭଉଣୀମାନେ । ସହଜେ ରୋଗନାରୀ ମନ୍ଦାକିନୀର ଘନିଷ୍ଠ ସାଙ୍ଗ । ତା’ପରେ କେତେ ଧାଡ଼ି ତ ବୁଝି ହେଉଛି, ତେବେ କାଳାନ୍ତକ କାହାକୁ କହନ୍ତି ? କେହି କହି ନ ପାରିବାରୁ ପ୍ରଧାନ ଶିକ୍ଷକ କହିଲେ— ଯମଦେବତାଙ୍କୁ କାଳାନ୍ତକ କୁହାଯାଏ । ତା’ ପର ଧାଡ଼ିର ଅର୍ଥ ବିଷ୍ଣୁକୁ ପଚାରିବାରୁ ସେ କହିଲା— ମଘବା ହେଉଛନ୍ତି ଇନ୍ଦ୍ର । ତାଙ୍କ ରାଜଧାନୀର ନାମ ସ୍ୱର୍ଗର ଅମରାବତୀ । ପ୍ରଧାନଶିକ୍ଷକ ତାକୁ ଧନ୍ୟବାଦ ଦେଇ କହିଲେ— ତୁମେ ଭାବୁଥିବ ଏ ପରସ୍ପର ସହିତ ସମ୍ବନ୍ଧ ନ ଥିବା ପହେଳିରେ କ’ଣ ଥାଇପାରେ । ତେବେ ଟିକେ ମୁଣ୍ଡ ଖର୍ଚ୍ଚ କଲେ ତୁମେ ଉତ୍ତରଟି ପାଇଯିବ । ଏ ପହେଳି ଭିତରେ ଗୋଟିଏ ବାର୍ତ୍ତା ଅଛି ।

କିଛି ସମୟ ଚିନ୍ତା କଲା ପରେ କେତେ ଜଣ ହାତ ଟେକିଲେ । ପ୍ରଧାନ ଶିକ୍ଷକ ଚଗୁଲୁକୁ ପଚାରିବାରୁ ସେ ଠିକ୍ ଉତ୍ତରଟି କହିଦେଲା । ପ୍ରଧାନ ଶିକ୍ଷକ ଖୁସି ହୋଇ ତାକୁ ଚକ୍ଷୁଡ଼ିଟିଏ ପୁରସ୍କାର ଦେଲେ ।

ଚଗୁଲୁ କ’ଣ ଉତ୍ତରଦେଲା, ତୁମେ କହିପାରିବ କି ?

୩୩-ନନ୍ଦନବିହାର, କସୋଟୀ, ପାଣ୍ଡିରୀ, କେନ୍ଦ୍ରାପଡ଼ା-
୭୫୪୨୫୦

(ଉତ୍ତର ୪୯ ପୃଷ୍ଠାରେ)

ଦୁର୍ଯ୍ୟୋଗରୁ ସୁଯୋଗ

ଶ୍ରୀ ଯୁଗଳ କିଶୋର ସତ୍ତ୍ୱୀ

ମଣିଷ ଜୀବନରେ ଅନେକ ଝଡ଼ଝଞା ଆସିଥାଏ । ସେ ସବୁକୁ ମୁକାବିଲା କରି ମଣିଷ ଚାଲିଥାଏ । ନିଜ ଭାଗ୍ୟକୁ ଆଦରି ରହିଥାଏ । ମଣିଷ କହିଥାଏ, “ଭଗବାନ ଯାହା କରନ୍ତି ପ୍ରାଣୀର ମଙ୍ଗଳ ପାଇଁ ।” ଇତିହାସରୁ ଜଣାପଡ଼େ ଯେ ପୃଥିବୀରେ ବଡ଼ ବଡ଼ ଲୋକମାନେ ମଧ୍ୟ ବିଭିନ୍ନ ଝଡ଼ଝଞା, ଦୁର୍ଘଟଣା ମଧ୍ୟରେ ଗତି କରି ସୁନାମ ଅର୍ଜନ କରିପାରିଛନ୍ତି । ସେମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ କେତେକଙ୍କ ଜୀବନରୁ ଆମେ ଅନେକ ବିଷୟ ଜାଣି ପାରିବା ।

ଦିନେ ଏଚ୍.ଜି.ଝେଲ୍‌ସ୍ ସାଙ୍ଗମାନଙ୍କ ସହ ଉପର ମହଲା ବାରଣ୍ଡାରେ ଖେଳୁଥିଲେ । ବହୁତ ପାଟି କରି ଅନ୍ୟମାନଙ୍କୁ ଅସୁବିଧାରେ ପକାଉଥିଲେ । ତାଙ୍କର ଜଣେ ସାଙ୍ଗ ଥରେ ବହୁତ ଖସା ହୋଇ ଝେଲ୍‌ସ୍‌ଙ୍କୁ ଟେକି ନେଲେ ଓ ଉପର ମହଲାରୁ ତଳକୁ ଛାଡ଼ିଦେଲେ । ଏଥିରେ ଝେଲ୍‌ସ୍‌ଙ୍କର ଗୋଡ଼ ଭାଙ୍ଗିଗଲା । ଦୀର୍ଘ ବର୍ଷ ଧରି ସେ ଡାକ୍ତରଖାନାରେ ପଡ଼ି ରହିଲେ । ସମୟ କାଟିବା ପାଇଁ

ସେ ଅନେକ ବହି ପଢ଼ି ବସିଲେ । ବହି ପଢ଼ିବାର ଅଭ୍ୟାସ ଏତେ ପରିମାଣରେ ବଢ଼ି ଚାଲିଲା ଯେ ସେ ଲଖାଲେଖି ଆରମ୍ଭ କଲେ । ଇଂରାଜୀରେ ତାଙ୍କୁ ସମାଜରେ ଏକ ବିଖ୍ୟାତ ଇଂରେଜ ଲେଖକ ଭାବେ ଠିଆ କରାଇଲା । ଦୁର୍ଯ୍ୟୋଗ କାଳକ୍ରମେ ସୁଯୋଗରେ ପରିଣତ ହେଲା ।

ଓ ହ୍ୟାନେରୀ ଜଣେ ବ୍ୟାଙ୍କ କେସିଅର ଥିଲେ । ଦିନେ ତାଙ୍କର ଉପର ଅଫିସର ଆସି ଯାଞ୍ଚ କଲେ । ଟଂକାପଇସାରେ କମ୍‌ବେଶୀର ହିସାବ ରେଜିଷ୍ଟରରୁ ଜାଣିଲେ । ହ୍ୟାନେରୀଙ୍କର ଭୁଲ୍ ପ୍ରାୟ ନ ଥିଲା; ତଥାପି ଅର୍ଥ ତୋଷରପାତ ଅଭିଯୋଗରେ ହ୍ୟାନେରୀଙ୍କୁ ଗିରଫ କରାଗଲା । ପାଞ୍ଚବର୍ଷ ପାଇଁ ତାଙ୍କୁ ଜେଲକୁ ପଠାଗଲା । ଏହି ଅବସ୍ଥାରୁ କିଛି ମୁକ୍ତି ପାଇବା ପାଇଁ ସେ କ୍ଷୁଦ୍ରଗଣ ଲେଖିବା ଆରମ୍ଭ କଲେ । ସମୟକ୍ରମେ ଆଧୁନିକ ଯୁଗର ସେ ଜଣେ ଶ୍ରେଷ୍ଠ ଗାଳ୍ପିକ ହୋଇପାରିଥିଲେ । ଜେଲ୍‌ଦଣ୍ଡ ତାଙ୍କ ପାଇଁ ଆଶୀର୍ବାଦ ହୋଇପାରିଥିଲା ।

ପୋଲାଣ୍ଡର ମ୍ୟାଡାମ୍‌ଙ୍କୁରୀ ଜଣେ ଦଶ ବର୍ଷର ଝିଅକୁ ଚ୍ୟୁସନ୍ କରୁଥିଲେ । କ୍ୟୁରାଙ୍କର ଆର୍ଥିକ ଅବସ୍ଥା ଖରାପ ଥିଲା । ଧନୀ ଘରେ ଚ୍ୟୁସନ୍ କରି ବେଶ୍ ଦୁଇ ପଇସା ଅର୍ଜନ କରୁଥିଲେ । ଦୁର୍ଯ୍ୟୋଗକୁ ଧନୀଘରର

ନିଜକୁ ନିଜେ ସାହାଯ୍ୟ

ଡାକ୍ତର ନିତ୍ୟାନନ୍ଦ ସ୍ୱାଇଁ

ହଜରତ୍ ଉମର ବିନ୍ ଅବଦୁଲ ଅଜିଜ୍ ଥିଲେ ମୁସଲମାନମାନଙ୍କର ଖଲିଫା ବା ଧର୍ମଗୁରୁ । ସେ ଥିଲେ ବଡ଼ ସାଧୁ ପ୍ରକୃତିର ବ୍ୟକ୍ତି, ଅତି ସରଳ ଓ ଧାର୍ମିକ ।

ଦିନେ ତାଙ୍କ ନିକଟରେ ପହଞ୍ଚିଲେ ଜଣେ ଅତିଥି । ସେହି ସମୟରେ ଖଲିଫା ଦୀପ ଲଗେଇ କିଛି ଲେଖାଲେଖି କରୁଥିଲେ । ସେତେବେଳକୁ ଦୀପର ତେଲ ସରିଗଲା । ତେଣୁ ଟିକିଏ ଧପ୍ ଧପ୍ ହେବା ପରେ ଦୀପଟି ଲିଭିଗଲା । ଏହା ଦେଖି ଅତିଥି ଜଣଙ୍କ କହିଲେ, “ଆପଣ କିଛି ବ୍ୟସ୍ତ ହୁଅନ୍ତୁନି, ମୁଁ ସେଥିରେ ତେଲ ଦେଇ ପୁଣି ବତି ଲଗେଇ-ଦେଉଛି ।” ଅତିଥିଙ୍କ ତୁଣ୍ଡରୁ ଏହା ଶୁଣି ଖଲିଫା ତାଙ୍କୁ କହିଲେ, “ଆଜ୍ଞା ! ଅତିଥିମାନଙ୍କଠାରୁ କୌଣସି ସେବା ନେବା ଆଦୌ ଶୋଭନୀୟ ନୁହେଁ । ତେବେ ଆପଣ ଯେ ମୋତେ ସାହାଯ୍ୟ କରିବା ନିମନ୍ତେ ଆଗେଇ ଆସିଲେ, ସେଥିପାଇଁ ମୁଁ କୃତଜ୍ଞ ।”

ଖଲିଫାଙ୍କର ଏଭଳି ଆଚରଣ ଖୁବ୍ ଭଲଲାଗିଲା ଅତିଥିଙ୍କୁ । ତେଣୁ ସେ ପୁଣି ଥରେ କହିଲେ, “ତାହାହେଲେ ମୁଁ ଜଣେ ଚାକରକୁ ନିଦରୁ ଉଠେଇଦେଉଛି । ସେ ଦୀପରେ ତେଲ ଭରିଦେବ ।”

“ନା, ନା ସେପରି କରନ୍ତୁନି । ବିଚରା ଚାକରଟିକୁ ନିଦରୁ ଉଠେଇ ଦିଅନ୍ତୁନି । ଅନେକ କାମ କରି ସାରି ସେ ଏଇ ଟିକକ ଆଗରୁ ଶୋଇବାକୁ ଗଲା । ସେଥିପାଇଁ ତା’ର ନିଦ ଭାଙ୍ଗି ଦେଇ ତାକୁ ହଇରାଣ କରିବା ଜମା ଉଚିତ ନୁହେଁ ।”

ଏତିକି କହି ଖଲିଫା ନିଜ ଆସନରୁ ଉଠି ପଡ଼ିଲେ । ଦୀପଟିକୁ ଧରି ନିଜେ ଯାଇ ସେଥିରେ ତେଲ ଜାଳିଲେ । ତା’ପରେ ଦୀପଟିକୁ ଆଣି ବତିରେ ନିଆଁ ଲଗେଇଦେଲେ ।

ଏହା ଦେଖି ଖୁବ୍ ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ହୋଇଗଲେ ଅତିଥିଜଣଙ୍କ । ଖଲିଫାଙ୍କୁ ଚାହିଁ ସେ କହିଲେ, “ଆପଣଙ୍କୁ ବଡ଼ ଅସୁବିଧାରେ ପଡ଼ିବାକୁ ହେଲା ।”

ଖଲିଫା ଉତ୍ତରଦେଲେ, “କ’ଣ ହୋଇଗଲା ସେଇଠୁ ? ଏଥିରେ ଅସୁବିଧାର ପ୍ରଶ୍ନ ଉଠୁଛି କୁଆଡୁ ? ଭାବି ଦେଖନ୍ତୁ ତ ମହାଶୟ, ଦୀପରେ ତେଲ ଭରିବା ପୂର୍ବରୁ ମୁଁ ‘ଉମର’ ଥିଲି ନାଁ ନାହିଁ ?”

“ହଁ, ଆପଣ ଉମର ଥିଲେ ।” ଉତ୍ତରଦେଲେ ଅତିଥି । ଆସିବା ପରେ ସେଇ ‘ଉମର’ ହିଁ ତ ରହିଛି । ହଁ ନା ନାହିଁ ?”

“ହଁ”, ବିସ୍ମୟରେ ଉତ୍ତରଦେଲେ ଅତିଥି ।

ଏହିପରି ମହାନ ତଥା ଦରଦୀ ଥିଲେ ଖଲିଫା ଉମର ଅବଦୁଲ୍ ଅଜିଜ୍ ।

‘ଅଭୀପ୍ସା’, ସେକ୍ଟର- ୬, ପୁଟ ନଂ- ୧୧୩୧, ଅଭିନବ ବିଜ୍ଞାନୀସା, କଟକ- ୭୫୩୦୧୪

ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ରିହାତି

ଶ୍ରୀ ସାତକର୍ଣ୍ଣ ହୋତା
ସଭାପତି

ଶ୍ରୀମତୀ ଗାନ୍ଧତ୍ରୀ ସରାଫ
ଉପସଭାପତି

ଶ୍ରୀ ଅଶ୍ୱିନୀ କୁମାର ମିଶ୍ର
ସଚିବ

କବିତା

ଶ୍ରୀ କାଞ୍ଚନାରାୟଣ ମହାନ୍ତି

ବଳିଭତ୍ ଅଭିନେତ୍ରୀ ଦିୟା ମିର୍ଜା— ଓଡ଼ିଶାପ୍ରେମୀ

ଐତିହାସିକ ସହର କଟକ । ସୁନାରୁପା, ତାରକସି
କାମର ସୁନ୍ଦର କାରୁକାର୍ଯ୍ୟ ପାଇଁ ସୁପ୍ରସିଦ୍ଧ ସେହି ସହରରେ
ଶହ ଶହ ସୁନାରୁପା, ହୀରାଅଳଙ୍କାର ବିକ୍ରି ହୁଏ । ଅନେକ
ସିଦ୍ଧହସ୍ତ ବଣିଆ, ସ୍ୱର୍ଣ୍ଣକାର ଏହି ସହରରେ ନିରତ
କାର୍ଯ୍ୟରତ; ନତୁବା ଏତେ ଏତେ ଚାନ୍ଦି ମୁକୁଟ,
ଚାନ୍ଦିମେଡ଼ କେମିତି ପ୍ରତିବର୍ଷ ଦେବୀ ଦୁର୍ଗାଙ୍କ ପାଇଁ ତିଆରି
ସମ୍ଭବ ହେଉଛି ?

ଏମିତି ଏକ ସ୍ୱର୍ଣ୍ଣାଭ ସହର କଟକରେ ପୂଜାର
ଅବ୍ୟବହିତ ପୂର୍ବରୁ ଲାଲ୍‌ଚାନ୍ଦ ଜୁୟେଲର୍ ପକ୍ଷରୁ ଏକ
ସୋ ରୁମ୍ ଉଦ୍ଘାଟନ କରିବା ପାଇଁ ବଳିଭତ୍ ଅଭିନେତ୍ରୀ
ଦିୟା ମିର୍ଜା କଟକ ଆସିଥିଲେ ।

ସେହି ଅବସରରେ ତାଙ୍କୁ ସିନେ ସାମ୍ବାଦିକମାନେ
ସାକ୍ଷାତ କରିଥିଲେ ।

ସେ କହିଲେ— ଓଡ଼ିଶା ଆସିବା ତାଙ୍କ ପକ୍ଷରେ
ପ୍ରଥମ ନୁହେଁ, ଏହା ପୂର୍ବରୁ ସେ ତିନିଥର ଓଡ଼ିଶା
ଆସିଛନ୍ତି । ଏବେ କିନ୍ତୁ ଓଡ଼ିଶାରେ ଅନେକ ପରିବର୍ତ୍ତନ
ଦେଖିବାକୁ ମିଳୁଛି । ଅତ୍ୟଧୁନିକ ସହରର ଆଭିଜାତ୍ୟ
ଝଲସି ଉଠୁଛି । ତିନି ବର୍ଷ ପୂର୍ବର ଓଡ଼ିଶାକୁ ଚିହ୍ନି
ହେଲାନାହିଁ । ଏଥିସହିତ କଟକ ସହର ଏକ ବହୁ
ପୁରାତନ ସହର । ଏଠାରେ ବହୁ କଳାକାର ରହନ୍ତି ।
ସେହି ସାଂସ୍କୃତିକ ସହରରେ ତାଙ୍କର ଏତେ ପ୍ରଶଂସକ

ଦେଖି ସେ ଆମୋଦିତ ହୋଇଥିଲେ । ଓଡ଼ିଶା ଚଳଚ୍ଚିତ୍ର
ଶିକ୍ଷା ଓ ଏହାର କଳାକାରମାନଙ୍କୁ ପ୍ରଶଂସା କରି ସେ
ମନମୋହନ ମହାପାତ୍ରଙ୍କ ନିର୍ଦ୍ଦେଶନାର ପ୍ରଶଂସା ମଧ୍ୟ
କରିଥିଲେ । ତାଙ୍କ ସହ ମୁଁ ଚଳଚ୍ଚିତ୍ର କରିବି ବୋଲି
କହିଥିଲେ । ଓଡ଼ିଆ ଚଳଚ୍ଚିତ୍ର ଜଗତର ନାୟିକାମାନଙ୍କର
ଅଭିନୟ ତାଙ୍କୁ ସ୍ପର୍ଶ କରେ । ଓଡ଼ିଆ ଚଳଚ୍ଚିତ୍ରର ନାୟିକା
ଅର୍ଚ୍ଚିତା ନାୟକ ବହୁତ ସୁନ୍ଦରୀ ବୋଲି ଟିପ୍ପଣୀ
ଦେଇଥିଲେ ।

ସେ ନିଜ ସମ୍ପର୍କରେ କହିଥିଲେ ଯେ ଆଜିକାଲି
ଅଭିନୟ ଅପେକ୍ଷା ସେ ନିର୍ଦ୍ଦେଶନା ପ୍ରତି ବେଶୀ ଧ୍ୟାନ
ଦେଉଛନ୍ତି ।

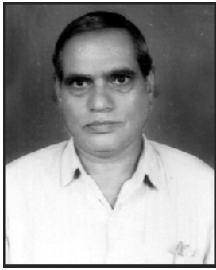
କଥାପ୍ରସଙ୍ଗରେ କହିଥିଲେ ଯେ ସେ ଓଡ଼ିଆରେ
ସିନେମା ନିର୍ମାଣ କରିବେ । ଓଡ଼ିଆ ସିନେମାର ବଳିଷ୍ଠ
କହାଣୀକୁ ଠିକ୍ ଅନୁଭବ କଲେ ସେ ଅଭିନୟ ମଧ୍ୟ
କରିବେ ବୋଲି ପ୍ରତିଶ୍ରୁତି ଦେଲେ ।

ଜଣେ ଅନୁଭବୀ ଅଭିନେତ୍ରୀ ଭାବରେ ଦିୟା
ମିର୍ଜାଙ୍କର ଅନେକ ସଫଳ ହିନ୍ଦି ଚଳଚ୍ଚିତ୍ର ଏକଦା
ଖ୍ୟାତିଲାଭ କରି ଦର୍ଶକମାନଙ୍କୁ ଆବେଗରେ ବାନ୍ଧି
ରଖୁଥିଲା । ସେ ଦୀପ୍ତାନାୟକ ରହୋହେ, ପ୍ରାନ୍ତ ଯାଏ
ପର୍ବତନ୍ତ ଯାଏ, ବବି ଜାସୁସ୍, କୁରବାନ୍, ଫ୍ୟାମିଲି
ଫୁଲ୍ସ ଓ ବ୍ଲୁକ୍‌ମେଲ୍ ଆଦି ହିନ୍ଦି ଚଳଚ୍ଚିତ୍ରରେ ଅଭିନୟ
କରିଥିଲେ । ଏତଦ୍‌ବ୍ୟତୀତ ସେ ଜି-ସିନେ ପୁରସ୍କାର,
ଆଇଫା ପୁରସ୍କାର ଇତ୍ୟାଦି ଲାଭ କରିଥିଲେ । ଏବେ
ସେ ଅଭିଜ୍ଞ । ତାଙ୍କ ସ୍ଥାନରେ ନୂଆ ଅଭିନେତ୍ରୀମାନଙ୍କର
ପ୍ରବେଶ ହୋଇଥିଲେ ମଧ୍ୟ ସେ ବଳିଭତ୍
ଅଭିନେତ୍ରୀମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଏବେ ବି ଲୋକପ୍ରିୟ ।

ଆଶ୍ରମ, ଶ୍ରୀବିହାର କଲୋନୀ, କଟକ- ୭୫୩୦୦୮

ଉତ୍ତର- ଗଛ ଲଗାଇବା ଭଲ କାମ

***** ୨୦୧୫ ମସିହାର ସମ୍ମାନିତ କୃତୀ ଲେଖକବୃନ୍ଦ *****

ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ନାମୟଙ୍କ ମିଶ୍ର

ବଲାଙ୍ଗୀର ଜିଲାର କୁରୁଲ ଗ୍ରାମପଞ୍ଚାୟତର କଙ୍କରିଆ ଗ୍ରାମରେ ତା ୨୬.୩.୧୯୪୫ରେ ଜନ୍ମ ।

ପିତା - v କ୍ଷିରୋଦ ମିଶ୍ର, ମାତା - ଆଶାମତୀ ଦେବୀ ।

ବର୍ତ୍ତମାନ ଠିକଣା - ବରପାଲିପଡ଼ା, ବଲାଙ୍ଗୀର ।

ଶିକ୍ଷାଗତ ଯୋଗ୍ୟତା - ଏମ୍. ଏ., ଏମ୍. ଇଡି., ସାହିତ୍ୟ ଶାସ୍ତ୍ରୀ, ସାହିତ୍ୟ ରତ୍ନ ।

ଆସିବାସୀ ଓ ହରିଜନ କଲ୍ୟାଣ ବିଭାଗରେ ଶିକ୍ଷାଦାନ ତଥା ଶିକ୍ଷକ, ପ୍ରଧାନ ଶିକ୍ଷକ ଓ ଜିଲ୍ଲାଧୀଶ ପଦବୀ ମଣ୍ଡନ କରି ସମ୍ପ୍ରତି ୦୧.୦୪.୨୦୦୩ ମସିହାରୁ ଅବସରପ୍ରାପ୍ତ । ବର୍ତ୍ତମାନ ଅଖିଳ ଭାରତୀୟ ଶିଶୁ ସାହିତ୍ୟ ସମ୍ମେଳନ, ଅଲ୍‌ଇଣ୍ଡିଆ କୁଭେନାଲ ଲିଟରାଚର କନ୍ଫରେନ୍ସ ଓ ଓଡ଼ିଶା ଶିଶୁ ସାହିତ୍ୟ ସମ୍ମେଳନର ସକ୍ରିୟ ସଦସ୍ୟ ଅଛନ୍ତି ।

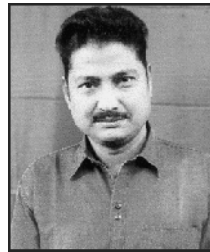
ପ୍ରକାଶିତ ପୁସ୍ତକ- ଶିକ୍ଷକ(କାବ୍ୟ), ନିରବଲୟ(ଗଳ୍ପ), ଚାନ୍ଦଦେଖା, ନବାନ୍ନ ପୁରାଣ, ଚରିତ କଥାସରିତ ୧ମ ଓ ୨ୟ ଭାଗ (ଶିଶୁ-କିଶୋର ଗଳ୍ପ) । ଏତଦ୍‌ବ୍ୟତୀତ ଆକାଶବାଣୀ ସମ୍ବଲପୁରରୁ କୋଶଳୀ ଗୀତ ଡବାକା ପାଏନ୍, ବେତାର ନାଟିକା ବାଜିରାଉତ ଓ ଜୟପୁର କେନ୍ଦ୍ରରୁ ଝିଅ ଦୁନିଆ ବେତାର ନାଟିକା ପ୍ରସାରିତ । ତତ୍‌ସହିତ ତାଙ୍କର ଲେଖା ଧରିତ୍ରୀ, ରାଷ୍ଟ୍ରଦାପ, ସମ୍ବାଦ, ହୀରାଝଣ୍ଟ, ସଂସାର, ମନପବନ ଆଦି ଅନେକ ପତ୍ରପତ୍ରକରେ ପ୍ରକାଶିତ ହୋଇ ଆଦୃତି ଲାଭ କରିଛି । ଅନେକ ମଧ୍ୟ ଅପ୍ରକାଶିତ ହୋଇ ରହିଛି ।

ସମ୍ମାନ ଓ ପୁରସ୍କାର- ପ୍ରଜାତନ୍ତ୍ର ବିଶୁଦ୍ଧ ମିଳନ ପୁରସ୍କାର, ରାଷ୍ଟ୍ରଦାପ ପୁରସ୍କାର, ବିଶିଷ୍ଟ ଶିଶୁ ସାହିତ୍ୟିକ ସମ୍ମାନ, ଅଖିଳ ଭାରତୀୟ ଶିଶୁ ସାହିତ୍ୟ ସମ୍ମେଳନ ଝାନସୀ; ନିର୍ଦ୍ଦେଶୀ ସମ୍ମାନ, କଣ୍ଠାବାଞ୍ଝି ଇତ୍ୟାଦିରୁ ଅନେକ ପୁରସ୍କାର ଏବଂ ଧନ୍ୟୋତ୍ତା ମହୋତ୍ସବ ସମିତି, ବରଗଡ଼-୨୦୧୪; ଶିଶୁ ସାହିତ୍ୟ ସଂସଦ,

ବରଗଡ଼ ଓ ବଲାଙ୍ଗୀରରୁ ଅକ୍ଷର ସମ୍ମାନ- ୨୦୧୫, ଇତ୍ୟାଦି ଅନେକ ସମ୍ମାନରେ ଭୂଷିତ । ଅଦ୍ୟାବଧି ତାଙ୍କର ଲେଖନୀ ଚଳଚ୍ଚିତ୍ର ।

‘ଶିଶୁର ବିକାଶରେ ରାଷ୍ଟ୍ରର ବିକାଶ’ ଏବଂ ଆର୍ଯ୍ୟ ସଂସ୍କୃତି ହିଁ ବିଶ୍ୱ ସଂସ୍କୃତିର ଜନ୍ମଦାତା’ - ଏହାହିଁ ତାଙ୍କର ମତ, ଯାହା ତାଙ୍କର ପ୍ରତିଟି ରଚନାରେ ପ୍ରତିଫଳିତ ।

ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ କମଳାକାନ୍ତ ଜେନା

ବାଲେଶ୍ୱରର ଗଣେଶ୍ୱରପୁର, ଜାନୁଗଞ୍ଜ ଠାରେ ୧୯୭୧, ଏପ୍ରିଲ ୨୫ ତାରିଖରେ ଜନ୍ମ । ପିତା - v ଭାଗବତ ଜେନା, ମାତା - ଶ୍ରୀମତୀ ଶାରଳା ଜେନା ।

ଶିକ୍ଷାଗତ ଯୋଗ୍ୟତା- ଉତ୍କଳ ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟରୁ ଏମ୍. ଏସ୍‌ସି. ପଦାର୍ଥ ବିଜ୍ଞାନରେ ସ୍ନାତକୋତ୍ତର ଲାଭ ।

ବର୍ତ୍ତମାନର ଠିକଣା- ପଦାର୍ଥ ବିଜ୍ଞାନ ଅଧ୍ୟାପକ, ଭଦ୍ରକ ସ୍ୱୟଂଶାସିତ ମହାବିଦ୍ୟାଳୟ, ଭଦ୍ରକ ।

କୃତି- ୧୯୮୩ରେ ସପ୍ତମ ବୋର୍ଡ଼ ପରୀକ୍ଷାରେ ଅବିଭକ୍ତ ବାଲେଶ୍ୱର ଜିଲ୍ଲାରେ ଶ୍ରେଷ୍ଠ ୨ୟ ସ୍ଥାନ ହାସଲ । ଗପରେ ଗପରେ ବିଜ୍ଞାନ ପୁସ୍ତକ ପାଇଁ ଓଡ଼ିଶା ବିଜ୍ଞାନ ଏକାଡେମୀ ପୁରସ୍କାର, ୨୦୦୭ରେ ପ୍ରକୃତିବନ୍ଧୁ ପୁରସ୍କାର, ବିଜ୍ଞାନ ପ୍ରଚାର ସମିତି ସମ୍ମାନ (୨୦୦୫ ଓ ୨୦୦୭), ସରଗ ଶଶି ସମ୍ମାନ, ଗଙ୍ଗାଧର ଶିଶୁ ସାହିତ୍ୟ ସମ୍ମାନ ଇତ୍ୟାଦି ଅନେକ ସମ୍ମାନରେ ସେ ଭୂଷିତ ।

ପ୍ରକାଶିତ ପୁସ୍ତକ- ବିଜୁଲିର ଖେଳ, ଗପରେ ଗପରେ ବିଜ୍ଞାନ ଆଦି ଅନେକ ବିଜ୍ଞାନ ପୁସ୍ତକ ତାଙ୍କର ପ୍ରକାଶିତ ହୋଇ ବିଦ୍ୟାଳୟ ଓ ମହାବିଦ୍ୟାଳୟ ଦ୍ୱାରା ସ୍ୱୀକୃତିପ୍ରାପ୍ତ ଓ ଆଦୃତ । ଦୂରଦର୍ଶନରେ ୫ଟି ଜ୍ଞାନବିଜ୍ଞାନ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ପ୍ରସାରିତ ଓ ଆକାଶବାଣୀରେ ୪୦ରୁ ଅଧିକ ବିଜ୍ଞାନ ପ୍ରବନ୍ଧ ପ୍ରସାରିତ ।

ଶବ୍ଦଧାରା ନଭେମ୍ବର-୨୦୧୫

ଶ୍ରୀ ପ୍ରିୟଦର୍ଶୀ ଶତପଥୀ

୧ । କାଗଜରେ ବା କାର୍ଡରେ ଘର କାଟି ଉତ୍ତର
ଲେଖନ୍ତୁ ।

୨ । ଶୂନ୍ୟ ଘରେ ଗୋଟିଏ ମାତ୍ର ଅକ୍ଷର ବସାନ୍ତୁ ।

୩ । ଉତ୍ତର କାଗଜରେ ନାମ ଓ ଠିକଣା ଲେଖନ୍ତୁ ।

୪ । ସମ୍ପାଦକଙ୍କ ନିଷ୍ପତ୍ତି ଚୂଡ଼ାନ୍ତ ।

୫ । ଆସନ୍ତା ସଂଖ୍ୟାରେ ଫଳ ପ୍ରକାଶ ପାଇବ ।

୬ । ଉତ୍ତର ପହଞ୍ଚିବାର ଶେଷ ତାରିଖ
୨୨ । ୧୧ । ୧୫

୭ । ନିୟମାବଳୀ ପଢ଼ି ଉତ୍ତର ଦିଅନ୍ତୁ ।

୧			୨	୩		୪
	★	★			★	
୫		୬		୭		
୮			★	★	୯	୧୦
	★	୧୧				
	★		★	୧୨		
୧୩			★	୧୪		

ସୂଚନା

ବାମରୁ ଡାହାଣ-- ୧ । ବଞ୍ଚିରହିବାର ଇଚ୍ଛା (୪), ୩ । ଶିବ (୩), ୫ । ଜମିର କ୍ଷେତ୍ରଫଳ (୩), ୬ । ଉଡ଼ାପୋକ (୩), ୮ । ଦଳର ମୁଖ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟଦାର (୩), ୯ । ଇଶ୍ବର (୨), ୧୧ । ଅଗ୍ରାମ ଅର୍ଥ (୩), ୧୨ । ନିନ୍ଦା (୩), ୧୩ । ସରଳବର୍ଗୀୟ ଅରଣ୍ୟ (୩), ୧୪ । ଶେଷ (୩) ।

ଉପରୁ ତଳ-- ୧ । ଅଳି (୩), ୨ । ଅର୍ଦ୍ଧବାର୍ଷିକୀ (୩), ୩ । ଉପାସନା ମନ୍ଦିର (୨), ୪ । ରଥ (୩), ୬ । ପବନ (୨), ୮ । ମର୍ମଭେଦୀ (୪), ୯ । ଅଶୁଭ ଘଟଣା (୨), ୧୦ । ତରବାର ବିଶେଷ (୩), ୧୧ । ଆରକ୍ଷା (୩), ୧୨ । ସୁଗନ୍ଧ ତେଲବିଶେଷ (୨) ।

-- ବାଗଲପୁର, ଜଗନ୍ନାଥପୁର - ୭୫୪୧୦୨

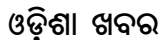
ଅକ୍ଷରର ମାସ ଶବ୍ଦଧାରା ଉତ୍ତର (ବାମରୁ ଡାହାଣ)-- ୧ । ହଳଦିବସନ୍ତ, ୨ । ବାଜରା, ୮ । କାଜି, ୯ । କରାଗତ, ୧୧ । କଙ୍କର, ୧୨ । ଅପାର, ୧୩ । ଇନ୍ଦୁମତୀ, ୧୪ । ତଣ୍ଡ, ୧୫ । ସାନିଆନା, ୧୬ । ସାରସ ।

ଉପରୁ ତଳ-- ୧ । ହସ୍ତିପକ, ୨ । ଦିବାକର, ୩ । ବଜରା, ୪ । ସରାଗ, ୫ । ବାଜିକର, ୬ । ପଲଙ୍କ, ୧୦ । ତପାତ୍ୟୟ, ୧୨ । ଅନାରସ, ୧୩ । ଇସାରା, ୧୪ । ରୁଖା ।

ଠିକ୍ ଉତ୍ତରଦାତାଙ୍କ ନାମ-- ଇନ୍ଦିତା ମିଶ୍ର, ଶ୍ରୀଅରବିନ୍ଦ ପୂର୍ଣ୍ଣାଙ୍ଗ ଶିକ୍ଷାନୁଷ୍ଠାନ, ଚମ୍ପୁଆ, କେନ୍ଦୁଝର; ସୌମ୍ୟରଞ୍ଜନ ନାୟକ, ବାଟିଯୋଡ଼ା, ଜେନାପୁର; ରାସେଶ୍ବର ମହାନ୍ତି, ଚମ୍ପୁଆ, କେନ୍ଦୁଝର ।

ବିଳମ୍ବରେ ଆସିଥିବା ଉତ୍ତର- ନିଶିକାନ୍ତ ବେହେରା ।

ଭୁଲ ସଂଶୋଧନ- ଗତମାସ ଶବ୍ଦଧାରାରେ ବାମରୁ ଡାହାଣ ୧୪ ନମ୍ବରରେ କୌଣସି ଶବ୍ଦ ରହିବ ନାହିଁ ଏବଂ ବାମରୁ ଡାହାଣ ନମ୍ବରରେ କରାଗତ ଅର୍ଥ- ‘ଯାହା ହାତକୁ ଆସିଯାଇଛି’, ମାତ୍ର ତାହାର ଅର୍ଥ ‘କ୍ଷମତା’ ଲେଖାଯାଇଛି । ଏହି ତ୍ରୁଟି ପାଇଁ ଆମେ ଦୁଃଖିତ; ତଥାପି ଯେଉଁମାନେ ଏହାକୁ ସଂଶୋଧନ କରି ପଠାଇଛନ୍ତି, ସେମାନଙ୍କ ପ୍ରତି ଆମେ କୃତଜ୍ଞ ।

୨୭ । ୯-- ଭୁବନେଶ୍ୱରସ୍ଥ ‘ନାଲସର୍’ର ଆସୋସିଏଟ୍ ପ୍ରଫେସର ଡକ୍ଟର ବେଦାଙ୍ଗ ଦାସ ମହାନ୍ତି ‘ଶାନ୍ତିସ୍ୱରୂପ ଭଜନାଗର ପରସ୍କାର’ ପାଇବା ପାଇଁ ମନୋନୀତ ।

୨୮ । ୯— ଭାରତର ପଙ୍କଜ ଆତ୍ମଜ୍ଞାନୀଙ୍କର ଅଷ୍ଟେଲିଆର ଆଡେଲେଇଡ଼ଠାରେ ଚାଲିଥିବା ଆଇ.ବି.ଏସ୍.ଏଫ. ବିଶ୍ଵ ବିଲିୟାର୍ଡ୍ ଚମ୍ପିୟାନସିପରେ ଚମ୍ପିୟାନ ଆଖ୍ୟା ହାସଲ ।

୧୬ । ୧୦-- ସୁପ୍ରିମ କୋର୍ଟ ଓ ହାଇକୋର୍ଟର ବିଚାରପତି ନିଯୁକ୍ତି ପାଇଁ ଗଠିତ ଜାତୀୟ ନ୍ୟାୟିକ ନିଯୁକ୍ତି ଆୟୋଗ (ଏନଜେଏସି) ଆଇନକୁ ସୁପ୍ରିମକୋର୍ଟ ଦ୍ଵାରା ଅସମ୍ବିଧାନିକ ଘୋଷଣା ।